

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

27.06.2024

Олы Кайбыч ав.

№ 218

«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында» Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 24 августындагы 300а номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

«Татарстан Республикасы дәүләт мәгариф оешмалары хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында» 2018 елның 31 маендагы 412 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2024 елның 24 июнендәге 454 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР ИТӘ:**

1. «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында» Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 24 августындагы 300а номерлы карарына түбәндәнгә үзгәрешләрне кертәргә:

Әлеге карар белән расланган Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт хакы түләү шартлары турында нигезләмәне яңа редакциядә баян итәргә (1 нче кушымта);

Күрсәтелгән карар белән расланган Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының мәктәпкәчә мәгариф оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турындагы нигезләмәне яңа редакциядә баян итәргә (2 нче кушымта);

Күрсәтелгән карар белән расланган Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турындагы нигезләмәне яңа редакциядә баян итәргә (3 нче кушымта);

Әлеге карар белән расланган Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары житәкчеләренә, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләренә һөнәри

квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында нигезләмәне яңа редакциядә бәян итәргә (4 нче кушымта).

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://kaubici.tatarstan.ru> веб-адрес буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карар 2024 елның 1 июленнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Ф.Ф.Петуховага йөкләргә.

Житәкче

А.Н.Макаров

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Башкарма комитетының
2024 е. 27 июньдәге
218 номерлы карарына
1 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫ ХЕЗМӘТКЭРЛӘРЕНӘ ХЕЗМӘТ ХАКЫ ТҮЛӘҮ ШАРТЛАРЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары (алга таба - гомуми белем бирү оешмалары) хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы-гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәткә түләү шартларын һәм күләмен, шул исәптән тариф ставкалары, окладлар (вазыйфаи окладлар), шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне билгеләүче нормалар жыелмасы;

база хезмәт хакы - гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәренең календарь айда хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәгән өчен яки хезмәт нормасы өчен (атнасына (елга) педагогик эш сәгатьләре нормасы өчен хезмәт хакы ставкасы өчен) стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түләүләрне исәпкә алмыйча башкарылган эшләрнең катлаулылыгына бәйле рәвештә билгеләнгән хезмәт хакы;

хезмәт хакы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрне исәпкә алмыйча, фактта эшләнгән вакыт өчен билгеләнгән катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен хезмәткәрнең хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән күләме.;

хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) - хезмәткәрнең квалификациясенә, катлаулылыгына, эшнең күләменә, сыйфатына һәм шартларына бәйле рәвештә хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыра торган түләүләр;

кызыксындыру характерындагы түләүләр - кызыксындыру характерындагы өстәп түләүләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

компенсация характерындагы түләүләр доплер, шул исәптән эш шартларында һәм нормаль характердан тайпылучы компенсация характерындагы өстәмәләр һәм компенсация характерындагы башка түләүләр.

1.3. Мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының, мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә эшләүче хезмәткәрләренең, гомуми белем бирү оешмаларының медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренең (алга таба - мәгариф хезмәткәрләре, мәдәният хезмәткәрләре, медицина хезмәткәрләре) хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

вазыйфаи оклад;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

компенсация характерындагы түлөүлөр.

1.4. Эшчедө профиль буенча эш стажы арту, квалификация категориясе бирү, мактаулы исем бирү, ведомство отличие билгеләре белән бүләкләү, еллык яисә башка ялда булу чорында, аның вакытлыча эшкә сәләтсезлеге чорында, шулай ук аның өчен уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда, аның хезмәт хакы күләмен үзгәртү белән бәйле рәвештә хезмәт хакы күләмен үзгәртү хокукы булганда күрсәтелгән чорлар тәмамланганнан соң башкарыла.

1.5. Гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләре:

Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгы «Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәлеген раслау турында, «Мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлегенң 2010 елның 26 августындагы 761н номерлы боерыгы белән билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килүгә педагогик эшнәң (белгечлек буенча, билгеле бер вазифада эшләү) белем һәм стажы турындагы документларны тикшерәләр;

ел саен гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә тарификация исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт хакы күләмен вакытында һәм дәрәжә билгеләү өчен җавап тоталар.

II. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә төп хезмәт хакын билгеләү

2.1. Гомуми белем бирү оешмалары мәгариф хезмәткәрләренә төп хезмәт хакы түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сум
1	2	3
Беренче дәрәжәдә ярдәмче персоналның һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Әйдаман	19515
	Тәрбияче ярдәмчесе	
	Уку-укуту бүлеге секретаре	
Икенче дәрәжәдәге ярдәмче персонал һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Режим буенча дежур	19625
	Кече тәрбияче	
Икенче квалификация дәрәжәсе	Белем бирү оешмасы диспетчеры	19825
	Режим буенча өлкән дежур	
Педагогик хезмәткәр вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Хезмәт буенча инструктор	20705
	Физик культура буенча инструктор	
	Музыка буенча житәкче	
	Өлкән әйдәман	
Икенче	Концертмейстер	20800

квалификация дәрәжәсе	Өстәмә белем би­рү педагогы	
	Педагог-оештыручы	
	Социаль педагог	
	Тренер-укытучы	
	Инструктор-методист	
Өченче квалификация дәрәжәсе	Тәрбияче	20900
	Житештерү укытуы остасы	
	Педагог-психолог	
	Өлкән инструктор-методист	
	Өлкән өстәмә белем бирүче педагог	
	Өлкән тренер-укытучы	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	Методист	21000
	Укытучы (укытучы- профессор составына кертелгән укытучылар вазыйфаларыннан тыш)	
	Тормыш эшчән­леге имин­леге нигез­ләр­ен укытучы-оештыручы	
	Физик тәрбия житәкчесе	
	Укытучы	
	Өлкән тәрбияче	
	Өлкән методист	
	Тьютор (югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү өлкәсендә мәшгуль тьютордан тыш)	
	Укытучы-дефектолог	
	Укытучы-логопед (логопед)	
Педагог-китапханәче		
Структур бүлекчә житәкчеләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Структура бүлекчәсе мөдире (начальнигы): кабинет, лаборатория, бүлек, бүлек, сектор, уку-консультация пункты, уку (укыту-житештерү) остаханәсе һәм балаларга өстәмә белем бирүнең гомуми белем бирү программасын һәм белем бирү программасын гамәлгә ашыручы башка структур бүлекчәләр, белем бирү эшчән­леген методик һәм мәгълүмати-технологик тәэмин итү буенча дәү­ләт вәка­ләт­ләр­ен гамәл­гә ашыручы оешмалар (структура бүлекчә­лә­ре житәкчеләре вазыйфаларыннан тыш), икенче квалификация дәрәжәсенә каралган)	21050
Икенче квалификация дәрәжәсе	Балаларга өстәмә белем бирү программасын һәм белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерым структур бүлекчә мөдире (начальнигы), кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, уку-консультация пункты, уку (укыту-житештерү) остаханәсе, уку хужалыгы һәм башкалар начальнигы (мөдире, директоры, житәкчесе, идарәчесе)	21100

2.2. Гомуми белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренең төп хезмәт ха­кы түбәндәге кү­ләмдә билгеләнә:

Вазифа атамасы	Айга төп оклад кү­ләме, сум
1	2
«Урта звено мәдәният, сәнгать, һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	

Аккомпаниатор	20862
Мэдэни чараларны оештыруучы	
«Эйдэүче звено мэдэният, сэнгаты һәм кинематография хезмэткэрлэре вазифалары» һөнэри квалификация төркеме	
Китапханэче	21362
Тавыш операторы	
Эйдэп баручы китапханэче	
Рэссам-декоратор	
Баш китапханэче	
«Мэдэният, сэнгаты һәм кинематография учреждениелэренен житэчке составы вазыйфалары» профессиональ квалификация төркеме	
Китапханэнен бүлек (сектор) мөдире	22562
Музей бүлэге (секторы) мөдире	

2.3. Гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмэткэрлэренен төп хезмэт хақы түбэндөгө күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сум
1	2	3
«Беренче дәрәжәдәге медицина һәм фармацевтика персоналы» һөнэри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Авыруларны карау буенча кече шэфкаты туташы (авыруларны карау буенча кече шэфкаты туташы)	19242
«Урта медицина һәм фармацевтика персоналы» профессиональ квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Дәвалау физкультурасы буенча инструктор	20163
Икенче квалификация дәрәжәсе	Диета шэфкаты туташы (диета медбраты)	20663
Өченче квалификация дәрәжәсе	Шэфкаты туташы (медбрат)	21163
	Физиотерапия буенча шэфкаты туташы (физиотерапия буенча медбрат)	
	Массаж буенча шэфкаты туташы (массаж буенча медбрат)	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	Фельдшер	21863
	Процедуралы шэфкаты туташы (процедуралы медбраты)	
Бишенче квалификация дәрәжәсе	Өлкән шэфкаты туташы (өлкән медбрат)	22863
	Сәламәтлек пункты мөдире-фельдшер (шэфкаты туташы (медбрат))	
«Табиблар һәм провизорлар» вазыйфалы профессиональ квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Табиб-белгечләр (өченче һәм дүртенче квалификация дәрәжэлэренә кертелгән табиб-белгечләрден тыш)	24563

III. Хезмэт хакы ставкасы (база хезмэт хакы) өчен сэгатьләр нормасы һәм мәгариф хезмәткәрләренең күләме күрсәткечләренең норматив саны

3.1. Педагогик хезмәткәрләренең хезмэт хакы ставкасы өчен педагогик эш) һәм хезмэт килешүендә әйтелгән педагогик хезмәткәрләренең уку йөкләмәсен билгеләү тәртибе турында.

Гомуми белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләре өчен эш вақыты (хезмэт хакы ставкасы өчен сэгатьләр нормасы) атнага 36 сэгатьтән артык булмаган кыскартылган эш вақытыннан чыгып билгеләнә, ул уку (уку) эшен, тәрбия эшен, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфа бурычлары һәм эш вақыты режимы белән каралган башка педагогик эшне үз эченә ала.

3.2. Хезмэт хакы ставкасы өчен сэгатьләр нормасы эш вақыты дәвамлылығы (хезмэт хакы ставкасы өчен педагогик эш сэгатьләре нормалары) Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының «Эш вақыты (сэгать нормасы) турында» 2014 елның 22 декабрдәгә N 1601 боерыгы белән билгеләнгән. -

физик тәрбия житәкчеләренә, укучы-оештыручыларга (тормыш иминлеге нигезләре, хәрби хезмәткә чакырылуга кадәргә эзерлек) елына 360 сэгать күләмендә;

укучылар саны 50 кешегә кадәр булган башлангыч гомуми белем бирү оешмалары (педагогика көллиятләре студентларының педагогик практикасын үтү өчен беркетелгән башлангыч гомуми белем бирү оешмаларынан тыш), укучылар саны 80 кешегә кадәр булган Кичке (сменалы) гомуми белем бирү оешмалары (шәһәр һәм шәһәр тибындагы поселокларда 100 кешегә кадәр) директорларына атнага 10 сэгать күләмендә.

Мәдәният хезмәткәрләренең, медицина хезмәткәрләренең эш вақыты (хезмэт хакы ставкасы өчен эш сэгатьләре нормалары) дәвамлылығы Россия Федерациясе Хезмэт кодексы нигезендә билгеләнә.

3.3. Мәгариф хезмәткәрләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмэт хакының база ставкасының (база оклады) бер сэгатьлек күләме күрсәткечләренең норматив саны:

3.3.1. Укучыларга, хезмэт буенча инструкторларга, житештерү осталыгы осталарына, физик тәрбия житәкчеләренә, тормыш эшчәнлегә иминлеге нигезләрен оештыручы укучыларга һәм хәрби чакырылуга кадәргә эзерлек алып баручыларга:

25 кеше - гомуми белем бирү программасын һәм гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыручы шәһәр гомуми белем бирү оешмалары (шул исәптән гимназияләр, лицейлар, кичке (сменалы) гомуми белем бирү мәктәпләре сыйныфларында, бер яисә берничә предмет буенча белем алучыларны өстәмә (тирәнтен) эзерләүне тәмин итә торган сыйныфларда;

20 кеше - интернат, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем, шул исәптән аерым фәннәр, гимназия-интернатлар, лицей-интернатлар, шәһәр санатор-белем бирү оешмалары, интернат, шәһәр санатор-урман мәктәпләре, кадет мәктәпләре, интернат-мәктәпләре булган кадет мәктәпләре;

15 кеше - интернаты булган авыл шифаханә-белем бирү оешмалары, авыл шифаханә-урман мәктәпләре, гомуми белем бирү программасын һәм гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыручы авыл кичке (сменалы) гомуми белем бирү мәктәпләре сыйныфларында, бер яисә берничә предмет буенча өстәмә (тирәнтен) эзерләүне тәмин итә торган авыл шифаханә-белем бирү оешмалары сыйныфларында;

14 кеше - гомуми белем бирү программасын һәм укучыларны бер яки берничә фән буенча өстәмә (тирәнтен) эзерләүне тәмин итә торган гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыручы авыл гомуми белем бирү оешмалары (шул исәптән гимназияләр һәм лицейлар) сыйныфларында;

10 кеше - махсус гомуми белем бирү мәктәпләренең (уку-тәрбия учреждениеләренең) сыйныфларында (төркемнәрендә) девиант тәртиптәгә укучылар өчен;

9 кеше - кичке (сменалы) гомуми белем бирү мәктәпләрен читтән торып уку рәвешендәгә төркемнәрдә.

Чит тел, туган тел һәм әдәбият, рус теле һәм әдәбияты буенча дәресләр үткәргәндә, гомуми белем бирүнең беренче, икенче һәм өченче баскычларында, хезмэт укутуда, гомуми белемнең

икенче һәм өченче баскычларында, физик культура, гомуми белемнең өченче баскычларында, информатика һәм исәпләү техникасы, физика һәм химия буенча (гамәли дәрәсләр вакытында) сыйныфны ике төркемгә бүлү рәхсәт ителә: шәһәр гомуми белем бирү оешмаларында (классны тугырылганлыгы 25 кеше булса, авыл жирлекләрендә - кимендә 20 кеше.

3.3.2. Укытучыларга, укытучыларга, хезмәт буенча инструкторларга, производствода укыту осталарына, физик тәрбия житәкчеләренә, тормыш куркынычсызлыгы һәм хәрби хезмәткә чакырылуга кадр эзерлек нигезләре нигезләрен оештыручы укытучыларга, өстәмә белем бирү педагогларына, укытучы-дефектологларга, укытучы-логопедларга, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар (тәрбияләнүчеләр) белән турыдан-туры эшләүче озын көн төркемнәре тәрбиячеләренә:

5 кеше - гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем бирү оешмалары, махсус (коррекция) сыйныфлар өчен:

I төр - психик үсешләрендә тоткарлык булган яисә акылга зәгыйфь саңгырау балалар өчен;

II төр - ишетү сәләте бозылу һәм акыл зәгыйфьлеге белән аңлатыла торган сөйләмнәре нык тоткарланган, начар ишетүче балалар өчен;

II төр - ишетү сәләте бозылу һәм психик үсешләрендә тоткарлык булу сәбәпле сөйләмнәре нык тоткарланган, начар ишетүче һәм үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен;

III төр - психик үсешләрендә тоткарлык булган сукуыр балалар өчен;

III төр - акылга зәгыйфь сукуыр балалар өчен;

IV төр - акылга зәгыйфь һәм соңрак сукуырайган балалар өчен;

VI төр - терәк-хәрәкәт аппараты бозылуларыбулган һәм акыл ягыннан артта калган балалар өчен;

6 кеше - гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем бирү оешмалары, махсус (коррекция) сыйныфлар өчен:

I төр - чуқрак балалар өчен;

II төр - ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләмә нык тоткарланган, начар ишетүче һәм соңрак саңгырауланган балалар өчен;

8 кеше - ижтимагый куркыныч гамәлләр кылган сукуыр балалар һәм яшүсмерләр өчен ,сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар һәм яшүсмерләр өчен (психик үсеш тоткарлануы һәм акыл артуының жиңел рәвешләре) III төрдәге гомуми белем бирү оешмалары өчен,

10 кеше - гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем бирү оешмалары, махсус (коррекция) сыйныфлар өчен:

II төр - ишетү сәләте бозылу сәбәпле, аз ишетүче һәм соңрак саңгырауланган сөйләмләләр өчен;

VI төр - терәк-хәрәкәт аппараты бозылган балалар өчен;

VIII төр - тирән акылга зәгыйфь балалар өчен;

12 кеше - гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем бирү оешмалары, махсус (коррекция) сыйныфлар өчен:

IV төр - начар күрүчеләр һәм соңрак сукуырайган балалар өчен;

V төр - сөйләмә авыр булган балалар өчен;

VII төр - психик үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен;

VIII төр - акылга зәгыйфь балалар өчен;

20 кеше - шәһәр жирлегендәге озак вакытлы дөвалануга мохтаж балалар өчен шифаханә белем бирү оешмалары өчен;

15 кеше - озак вакыт дөвалануга мохтаж балалар өчен авыл жирлегендә урнашкан шифаханә мэгариф оешмалары өчен;

Хезмәткә өйрәтү, социаль-көнкүрешне аңлату, факультатив дәрәсләр үткәрү вакытында сыйныф (төркем) ике подгруппага бүленә. Сыйныфны (төркемне) төркемнәргә бүлгәндә, кызлар һәм малайлар өчен хезмәткә өйрәтү профиле, шулай ук гомуми белем бирү оешмасының төре исәпкә алына.

3.3.3. Белем бирү оешмаларының озайтылган көн төркемнәре тәрбиячеләренә-25 кеше.

3.3.4. Гомуми белем бирү оешмалары тәрбиячеләренә, интернаты булган мәгариф оешмалары, ятим балалар һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балалар өчен белем бирү оешмалары, гомуми белем бирү оешмалары каршындагы интернатлар тәрбиячеләренә:

20 кеше - гомуми белем бирү оешмасы каршындагы интернатта, интернаты булган гомуми белем бирү оешмасында;

10 кеше - озак вакытлы дэвалануга мохтаж балалар өчен шәһәр шифаханә белем бирү оешмасында;

7 кеше - озак дэвалануга мохтаж балалар өчен авыл шифаханә белем бирү оешмасында;

5 кеше - махсус гомуми белем бирү мәктәбе (девиант тәртипле укучылар өчен укыту-тәрбия оешмасы), интернат булган гомуми белем бирү оешмасы өчен:

I төр - психик үсешләрендә тоткарлык булган яисә акылга зәгыйфь саңгырау балалар өчен;

II төр - ишетү сәләте бозылу һәм акыл зәгыйфьлеге белән аңлатыла торган сөйләмнәре нык тоткарланган, начар ишетүче балалар өчен;

II төр - ишетү сәләте бозылу һәм психик үсешләрендә тоткарлык булу сәбәпле сөйләмнәре нык тоткарланган, начар ишетүче һәм үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен;

III төр - психик үсешләрендә тоткарлык булган сукуыр балалар өчен;

III төр - акылга зәгыйфь сукуыр балалар өчен;

IV төр - акылга зәгыйфь һәм соңрак сукуырайган балалар өчен;

VI төр - терәк-хәрәкәт аппаратын бозучы һәм психик үсешне тоткарлаган балалар өчен;

VI төр - терәк-хәрәкәт аппараты бозылуларыбулган һәм акыл ягыннан артта калган балалар өчен;

4 кеше - сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар һәм яшүсмерләр өчен гомуми белем бирү оешмалары (психик үсешнең тоткарлыгы һәм акыл зәгыйфьлегенең жиңел формалары) өчен, алар ижтимагый куркыныч гамәлләр кылган өчен;

6 кеше - интернат булган гомуми белем бирү оешмасы өчен:

I төр - чукрак балалар өчен;

II төр - ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләме нык тоткарланган, начар ишетүче һәм соңрак саңгырауланган балалар өчен;

8 кеше - III төр сукуырлар өчен гомуми белем бирү оешмалары өчен;

10 кеше - гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем бирү оешмалары, махсус (коррекция) сыйныфлар өчен:

II төр - ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләме жиңелчә тоткарланган һәм начар ишетүче балалар өчен;

VI төр - терәк-хәрәкәт аппараты бозылган балалар өчен;

VIII төр - тирән акылга зәгыйфь балалар өчен;

12 кеше - интернат булган гомуми белем бирү оешмасы өчен:

VI төр - начар күрүчеләр һәм соңрак сукуырайган балалар өчен;

V төр - сөйләме авыр булган балалар өчен;

VII төр - психик үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен;

VIII төр - акылга зәгыйфь балалар өчен.

3.3.5. Өлкән тәрбиячеләргә, тәрбиячеләргә, музыка житәкчеләренә, укытучы-дефектологларга, укытучы-логопедларга, педагог-психологларга, кече тәрбиячеләргә, тәрбиячеләрнең ярдәмчеләренә, мәктәпкәчә яшьтәге укучылар (тәрбияләнүчеләр) белән турыдан-туры эшләнүчеләргә:

гомуми үсеш юнәлешендәге төркемнәрдә (төрле яшьтәге төркемнәренә дә кертеп):

ике айдан өч яшькә кадәр - 15 бала;

белем бирү мөнәсәбәтләре туктатылганга кадәр-20 бала;

төркемнәрдә гаилә белеме формасында-7 бала;

өч яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар өчен компенсацияләүче төркемнәрдә:

авыр тайпылышлары булган балалар өчен - 6 һәм 10 бала;

фонетик-фонематик тайпылышлары булган балалар өчен өч яшьтән өлкәнрәкләр арасында - 12 бала;

саңгырау балалар өчен-ике яшь төркемнәре өчен 6 бала;
начар ишетүче балалар өчен-6 һәм 8 бала;
сукырлар һәм начар күрүчеләр өчен - ике яшь төркемнәре өчен дә 6 бала;
начар күрүче балалар, амблиопияле, косоглазияле балалар өчен-6 һәм 10 бала;
терәк-хәрәкәт аппараты бозылган балалар өчен-6 һәм 8 бала;
психик үсеш тоткарланган балалар өчен, акыл ягыннан артта калган балалар өчен - 6 һәм 10 бала;

акыл ягыннан артта калган балалар өч яшьтән өлкәнрәкләр арасында-8 бала;
Аутистик спектрда тайпылышлары булган балалар өчен-ике яшь төркемнәре өчен 5 бала;
катлаулы кимчеләкләре булган балалар өчен (физик һәм (яки) психик үсештә Ике яки аннан да күбрәк кимчеләкләре булган балалар өчен) ике яшь төркеме өчен дә 5 бала;

катнаш юнәлештәге төркемнәрдә:

өч яшькә кадәр - 10нан да артык түгел, шул исәптән 3 мөмкинлекләре чикләнган бала;

өч яшьтән өлкәнрәк:

10 нан артык бала, шул исәптән 3 саңгырау бала, яки сукыр бала, яки терәк-хәрәкәт аппараты бозылган балалар, яки акыл ягыннан зәгыйфь, авыр дәрәжәдәге балалар, яки аутистик спектрдагы зәгыйфь балалар, яки катлаулы дефектлы балалар;

15 баладан артык түгел, шул исәптән 4 начар күрүче, һәм (яки) амблиопияле, һәм (яки) кыёк күзле, яки начар ишетүче балалар, яки авыр сөйләм бозылулары булган балалар, яки жиңел дәрәжәдәге акыл ягыннан артта калган балалар;

17дән артык бала, шул исәптән 5 тән дә артык түгел, психик үсеш тоткарланган бала;

өч яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар өчен сәламәтләнדרү юнәлешендәге төркемнәрдә:

туберкулез интоксикациясе булган балалар өчен-10 һәм 15 бала;

еш авыру балалар һәм башка Категория балалар өчен, аларга махсус сәламәтләнדרү чаралары комплексы кирәк, 10 һәм 15 бала.

3.3.6. Өстәмә белем бирү педагогларына, тренер-укытучыларга:

15 кеше - шәһәр жирлегендәге гомуми белем бирү оешмаларында;

10 кеше - авыл жирлегендәге гомуми белем бирү оешмаларында.

IV. Хезмәткәрләренең вазифаи окладларын формалаштыру тәртибе

4.1. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең вазифа оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N} + P$$

биредә:

O_b -бу Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы кабул ителгән гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең база оклады күләмен калдырырга;

H_f гомуми белем бирү оешмаларында эш сәгатьләренең чын саны;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлеге тарафыннан расланган объектив оешманы эшләүчеләргә эш хакы кую өчен вакыт нормасы;

Китап нәшрияты продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркеменә кергән педагогик хезмәткәрләргә, ставкага пропорциональ рәвештә, эмма төп эш урыны буенча бер ставкадан артык түгел, билгеләнә.

V. Стимуллаштыручы түләүләр

5.1. Үсендерү түләүләренә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен кызыксындыруга юнәлдерелгән түләүләр керә.

5.1.1. Үсендерү сыйфатындагы түлүүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- квалификация категориясе өчен түлүүләр;
- мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түлүүләр;
- профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр;
- хезмәтнең киеренкелеге өчен түлүүләр;
- авыл жирлегендә эшләгән өчен түлүүләр;
- премия һәм башка кызыксындыру түлүүләре;
- башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түлүүләр;

5.2. Гомуми белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә стимуллаштыручы характердагы түлүүләрне билгеләү күләме һәм тәртибе:

5.2.1. Квалификация категориясе өчен түлүүләр (B_{kk}) педагогик хезмәткәрләренә һәм структур бүлекчәләр житекчеләренә һөнәри квалификация вазифа төркемнәре хезмәткәрләренә квалификация категориясенә гамәлдә булу вакыты чикләрендә гамәлдә булган квалификация категориясе булганда бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

- O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә вазифа оклады;
- D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә күләме, ул 1 нче таблицادا китерелә.

1 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренә квалификация категориясе өчен өстәмә түлүүләр күләме

Квалификация дәрәжәсе	Квалификация категориясе	Өстәмә түлүүләр күләме, процент
Педагогик хезмәткәр вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	10,0
	Югары квалификация категориясе	22,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	Югары квалификация категориясе	24,0
Өченче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	Югары квалификация категориясе	24,0
Дүртенче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	Югары квалификация категориясе	24,0
Структур бүлекчә житекчеләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	Югары квалификация категориясе	24,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	Югары квалификация категориясе	24,0
Өченче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	Югары квалификация категориясе	24,0

Квалификация категориясе өчен түлүүләр тиешле аттестация комиссиясе тарафыннан уңай карар кабул ителгән көннән билгеләнә (үзгәртелә).

5.2.2. Мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре (B_{pz}) булган өчен түлүүләр беренче һәм икенче дәрәжәдәге уку-ярдәмче персонал, педагогик хезмәткәрләр һәм структур бүлекчәләр житекчеләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән мәгариф хезмәткәрләре вазифалары буенча бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренәң вазифа оклады;

D_{pz} мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре өчен өстәмә күләме.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Татарстан Республикасы (Татарстан Автономияле Совет Социалистик Республикасы) дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процентны тәшкил итә.

Россия Федерациясенәң ведомство бүләкләре, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасының ведомство бүләкләре, Татарстан Республикасының ведомство бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар СМюзының ведомство бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы Союз Республикаларының ведомство бүләкләре булган өчен өстәмә күләме 4 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе Мәгариф Министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы) Мактау грамотасы булган өчен өстәмә күләме 2 процент тәшкил итә. Россия Федерациясе мәгариф министры (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министры, Россия Федерациясе мәгариф министры) боерыгы белән Россия Федерациясе Мәгариф Министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгының) ведомство бүләкләре тапшыру Тәртибе нигезендә Россия Федерациясе Мактау грамотасы белән бүләкләнгән мәгариф хезмәткәрләренә өстәмә түләү билгеләнә.

«Мәгарифтәге казанышлар өчен» Татарстан Республикасы күкрәк билгесе, «Мактаулы остаз» мактау билгесе, «Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән өлкәсе отличнигы» мактау билгесе, «Телләренә, мәдәниятләренә, традицияләренә саклау һәм үстерү өчен» күкрәк билгесе, «Яшь мөгаллим» күкрәк билгесе 2 процент тәшкил итә. «Мәгарифтәге казанышлар өчен» Татарстан Республикасы күкрәк билгесе, «Мактаулы остаз» мактау билгесе, «Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән өлкәсе отличнигы» мактау билгесе, «Телләренә, мәдәниятләренә, традицияләренә саклау һәм үстерү өчен» күкрәк билгесе, «Яшь мөгаллим» күкрәк билгесе өчен өстәмә акча Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министры (Татарстан Республикасы мәгариф министры) боерыгы нигезендә билгеләнә.»;

Мәгариф хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр һәм ведомство бүләкләре исемлегә әлегә Нигезләмәгә 1 нче кушымтада китерелә.

Мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре өчен түләүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә һәм (яки) ике һәм аннан да күбрәк ведомство бүләкләренә ия булган хезмәткәрләргә түләү хезмәткәрне сайлау буенча нигезләренәң берсе буенча билгеләнә.

5.2.3. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш дәвамлылыгына бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре буенча стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренәң вазифа оклады;

D_s үтү буенча эш стажы өчен өстәмә күләме, ул 2 нче таблицادا күрсәтелгән.

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түлүүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмә түлүүләр күләме, процент
Икенче дәрәжәдәге укытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	4 елдан алып 10 елга кадәр	1,0
		10 елдан 15 елга кадәр	2,0
		15 елдан артык	3,0
Педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	2 елдан 6 елга кадәр	2,0
		6 елдан 10 елга кадәр	3,0
		10 елдан 15 елга кадәр	3,5
		15 елдан артык	4,0
Структур бүлекчәләренң житәкче вазифалары	беренче – өченче	2 елдан 6 елга кадәр	2,0
		6 елдан 10 елга кадәр	3,0
		10 елдан 15 елга кадәр	3,5
		15 елдан артык	4,0

5.2.4. Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) эш стажы өчен түлүүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар гомуми белем бирү оешмасында булса, яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

5.2.5. Педагогик эш стажына 3 нче таблица нигезендә мәгариф һәм башка оешмаларда педагогик, житәкче һәм методик эш исәпкә алына.

3нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренң педагогик стажына исәпләнгән оешмалар һәм вазифалар исемлеге, эш вакыты

Оешманың исеме	Вазифа атамасы
1	2
Белем бирү оешмалары, шул исәптән югары белем бирү оешмалары, югары белем бирү хәрби белем бирү оешмалары һәм хәрби һөнәри белем бирү оешмалары, өстәмә һөнәри белем бирү оешмалары (белгечләренң квалификациясен күтәрү);	Укытучылар, мөгаллимнәр, дефектолог- укытучылар, логопед укытучылар (логопедлар), оештыручы укытучылар (тормыш иминлеге нигезләре, тормыш эшчәнлеге, тәрбиягә эзерлек нигезләре), физик тәрбия житәкчеләре, өлкән мастерлар, производство мастерлары (шул исәптән транспорт чаралары йөртүчегә өйрәтү, авыл хужалыгы машиналарында эшләү, язучы машиналарда эшләү һәм башка оештыру техникасында эшләү), өлкән методистлар,

	<p>методистлар, инструкторлар, методист-инструкторлар (шул исәптән физик культура һәм спорт буенча инструкторлар), концертмейстерлар, музыка житәкчеләре, тәрбиячеләр, өлкән тәрбиячеләр, сыйныф укытучылары, социаль педагоглар, педагог-психологлар, педагог-оештыручылар, өстәмә белем педагоглары, өлкән тренерлар-укытучылар, тренер-укытучылар, өлкән әйдаманнар (пионервожатыйлар), физкультура буенча инструкторлар, хезмәт буенча инструкторлар, директорлар (башлыклар, мөдирләр), укыту, укыту-тәрбия, укыту-житештерү, тәрбия, мәдәни-тәрбия эшләре, житештерү буенча укыту (эш) буенча директор (башлык, мөдир) урынбасарлары, чит телләр, укыту-очу эзерлеге, гомуми белем бирү, режим буенча, уку-укыту бүлеге мөдирләре, укыту-консультация пунктлары, логопед пунктлары, интернатлар, бүлекчәләр, бүлекләр, лабораторияләр, кабинетлар, секцияләр, филиаллар, курслар һәм белем бирү (тәрбия) процессы, методик тәмин ителеш белән бәйлә башка структур бүлекчәләр, укыту-консультация пунктлары, укыту-тәрбия пунктлары, интернатлар, бүлекләр, лабораторияләр, кабинетлар, секцияләр, филиаллар, курслар һәм башка структур бүлекчәләре мөдирләре (башлыклар), режим буенча өлкән дежурлар, режим буенча дежурлар, аккомпаниаторлар, культургаанизаторлар, экскурсоводлар, профессор-укытучылар составы</p>
Барлык исемдәге (кайсы ведомствога каравына бәйсез рәвештә) методик (укыту-методик) оешмалар	Житәкчеләр, аларның урынбасарлары, секторлар, кабинетлар, лабораторияләр, бүлекләр мөдирләре; эшчәнлекләре методик тәмин ителеш белән бәйлә фәнни хезмәткәрләр; өлкән методистлар, методистлар
Белем бирүгә идарә итү органнары һәм мәгариф оешмалары белән житәкчелек итүче органнар (структур бүлекчәләр).	Житәкче, инспектор, методик вазыйфалар, инструктор вазыйфалары, шулай ук башка вазыйфалар (икътисадый, финанс, хужалык эшчәнлеге белән бәйлә вазыйфаларда эшләү, төзелеш, тәмин итү, эш башкару белән бәйлә эштән тыш)
Техник укыту бүлекләре (бюросы), производство кадрлар эзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү мәсьәләләре белән шөгыйльәнүче оешмаларның, министрлыклар (ведомстволар) бүлекчәләренә кадрлар бүлекләре	Штаттагы укытучылар, эшчеләрне производствода өйрәтү мастерлары, эшчәнлекләре эзерләү һәм квалификация күтәрү мәсьәләләре белән бәйлә булган житәкче, инспектор, инженер вазыйфалары, методик вазыйфалар
РОСТО (ДОСААФ) һәм гражданныр авиациясе мәгариф оешмалары	Житәкче, команда-очу, команда-инструктор, инженер-инструктор, инструктор һәм укытучылар составлары, производствого өйрәтү мастерлары, инженер-инструктор-методистлар, инженер-очучылар-методистлар
Оешмаларның тулай торакалары, торақ-эксплуатация оешмалары, яшьләр торақ комплекслары, балалар кинотеатрлары,	Тәрбиячеләр, педагог-оештыручылар, педагог-психологлар(психологлар), укытучылар, балалар һәм яшүсмерләр өчен өстәмә белем бирү педагоглары

яшь тамашачы театрлары, курчак театрлары, балалар һәм яшүсмерләр белән эшли торган мәдәни-агарту оешмалары	(түгәрәкләр житәкчеләре), инструкторлар һәм инструкторлар-методистлар, тренер-укытучылар һәм балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча башка белгечләр, балалар бүлекләре, секторлары мөдирләре
Төзәтү колонияләре, тәрбия колонияләре, тикшерү изоляторлары һәм төрмәләр, дөвалау-төзәтү оешмалары	Эш (хезмәт) вазыйфаларында педагогик белем булганда: тәрбия эшләре буенча начальник урынбасары, отряд башлыгы, өлкән инспектор, гомуми белем бирү (укыту) инспекторы, өлкән инспектор-методист һәм инспектор-методист, өлкән инженер һәм инженер-техник белем бирү буенча инженер, производствога өйрәтү буенча өлкән мастер һәм мастер, өлкән инспектор һәм хезмәтне саклау һәм режим буенча инспекторы, укыту-техник кабинеты мөдире, психолог

5.2.6. Педагогик хезмәткәрләрнең аерым категорияләрендәге педагогик эш стажына СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә белем бирү оешмасында яки укытыла торган фән (курс, дисциплиналар, түгәрәк) профиленә туры килә торган һөнәр (һөнәр) буенча оешмаларда эшләү һәм хезмәт итү вакыты түбәндәгеләргә керә:

укытучы-оештыручыларга (тормыш иминлеге нигезләре, хәрби хезмәткә кадәр әзерлек);

физик тәрбия укытучыларына һәм мөгаллимнәренә, физик тәрбия житәкчеләренә, физкультура буенча инструкторларга, инструктор-методистларга (өлкән инструктор-методистларга), тренер-укытучыларга (өлкән тренер-укытучыларга);

укытучыларга, хезмәт (һөнәри) укыту, технология, сызым, рәсем сәнгате, информатика, махсус дисциплиналар, шул исәптән аерым фәннәренә тирәнтен өйрәнүче белем бирү оешмаларының (сыйныфларның) махсус дисциплиналары укытучыларына;

өстәмә белем бирү педагогларына;

эксперименталь мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

педагог-психологларга;

методистларга;

Музыка һәм сәнгать гомуми белем бирү оешмаларының махсус дисциплиналары укытучылары.

5.2.7. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары, бала йортлары тәрбиячеләренең (өлкән тәрбиячеләренең) педагогик стажына мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының ясле төркеменең шәфкәт туташы, бала йортларының пост шәфкәт туташы вазыйфаларында, ә ясле төркемнәре тәрбиячеләренә медицина вазыйфаларында эшләү вакыты кертелә.

Тәрбияче ярдәмчәсе һәм кече тәрбияче вазыйфаларында эшләү вакыты, әлеге вазыйфаларда эшләгән чорда хезмәткәр педагогик белеме булган яки югары белем бирү оешмасында яки һөнәри белем бирү оешмасында укыган очракта, педагогик эш стажына исәпләнә.

Оешма хезмәткәрләренең белем бирү оешмаларында төп эшеннән тыш башкарылган педагогик эш вакыты, сәгәтләр түләү шартларында аның күләме уку елында 180 сәгәттән дә ким булмаса, педагогик стажга кертелә.

Шул ук вакытта педагогик стажга педагогик эш башкарган айлар гына кертелә.

СССРның Кораллы Көчләрендә һәм Россия Федерациясенә Кораллы Көчләрендә эшнә, оешмаларда һәм хезмәт итүләренә эш профиленә, укытыла торган предметка (курс, дисциплина, түгәрәккә) туры килүе турында конкрет мәсьәләләренә хәл итү хокукы профсоюз органы белән килештереп мәгариф оешмасы житәкчесенә бирелә.

5.3. Гомуми белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренә стимуллаштыручы характердагы түләүләренә билгеләү күләме һәм тәртибе:

5.3.1. Квалификация категориясе өчен түлүүләр (В_{kk}) тариф-квалификация характеристикаларына ярашлы рәвештә профессиональ квалификация төркемнәре кисәкләрендә аттестация нәтижәләре буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча шөгыльләнүче хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренә вазифа оклады;

D_{kk} квалификация категориясе өчен өстәмә күләме, ул 4 нче таблицада китерелә.

Квалификация категориясе өчен түлүүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (оешма) боерыгы датасы нигезендә башкарыла.

4нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түлүүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түлүүләр күләме, процент
«Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация категориясе	5,0
Югары квалификация категориясе	8,0

5.3.2. Мактаулы исемнәр өчен түлүүләр (В_{pz}) мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренә вазифа оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренә тиешле түлүүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә әлегә Нигезләмәгә 2 нче кушымтада китерелә.

Почетлы исемнәр өчен түлүүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренә тиешле түлүүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә әлегә Нигезләмәгә 2 нче кушымтада китерелә.

5.3.3. Профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр (В_s) гомуми белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренә стаж буенча төркемнәр буенча һөнәри квалификация төркемнәре буенча профиль буенча эшнең дәвамлылыгына бәйле рәвештә хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәлеген бәяләү индикаторларын үтәүне исәпкә алып билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренең вазифа оклады;

D_s 5 нче таблицада китерелгән профиль буенча эш стажы өчен өстәмә күләме.

5 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының урта буын һөнәри квалификация төркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,0
	6 елдан 10 елга кадәр	1,5
	10 елдан 15 елга кадәр	2,0
	15 елдан артык	2,5
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының әйдәүче буын һөнәри квалификация төркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,0
	6 елдан 10 елга кадәр	2,5
	10 елдан 15 елга кадәр	3,5
	15 елдан артык	4,0

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар гомуми белем бирү оешмасында булса, яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

5.4. Гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә стимуллаштыручы характердагы түләүләрне билгеләү күләме һәм тәртибе:

5.4.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}) тариф-квалификация характеристикаларына ярашлы рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре буенча аттестация нәтижеләре буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча шөгыйльләнүче гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә::

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренең вазифаи хезмәт хагы;

D_{kk} квалификация категориясе өчен өстәмә күләме, ул 6 нче таблицада китерелә.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе

төзелгән орган (оешма) боерыгы датасы нигезендә башкарыла.

6 нчы таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	3,0
Беренче квалификация категориясе	6,0
Югары квалификация категориясе	10,0
Табиблар һәм провизорлар вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	6,0
Беренче квалификация категориясе	10,0
Югары квалификация категориясе	20,0

5.4.2. Мактаулы исемнәр (B_{pz}) өчен түләүләр медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хақы;

D_{pz} - мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә әлегә Нигезләмәгә 3 нче кушымтада китерелә.

Почетлы исемнәр өчен түләүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә әлегә Нигезләмәгә 2 нче кушымтада китерелә.

5.4.3. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш давамлылыгына бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре кисәкләрендә стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хақы;

D_s - үтү буенча эш стажы өчен өстәмә күләме, ул 7 нче таблицада күрсәтелгән.

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түлүүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Стаж буенча төркем	Өстәмә түлүүләр күләме, процент
Беренче дәрәжәдәге медицина һәм фармацевтика персоналы	2 елдан 5 елга кадәр	2,5
	5 елдан 10 елга кадәр	4,0
	10 елдан 15 елга кадәр	4,5
	15 елдан артык	5,5
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы	3 елдан 5 елга кадәр	2,5
	5 елдан 10 елга кадәр	3,5
	10 елдан 15 елга кадәр	4,5
	15 елдан артык	5,5
Табиблар һәм провизорлар	3 елдан 5 елга кадәр	5,0
	5 елдан 10 елга кадәр	7,5
	10 елдан 15 елга кадәр	9,0
	15 елдан артык	10,0

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар гомуми белем бирү оешмасында булса, яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

5.4.4. Хезмәт интенсивлыгы өчен түлүүләр (B_{sr}) урта медицина һәм фармацевтика персоналы, табиблар һәм провизорлар вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sr} = O_d \times \frac{D_{sr}}{100\%}$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хакы;

D_{sr} - 8 нче таблицада китерелгән хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә күләме.

Хезмәт киеренкелеге өчен өстәмә түлүүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә түлүүләр диапазоны, процентларда
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы	икенче	1,5
	өченче	3,0
	дүртенче	4,5
	бишенче	10,0
Табиблар һәм провизорлар	беренче – икенче	3,0

5.5. Авыл жирлегендә эшләгән өчен белгечләргә түлүүләр (B_{sm}) педагогик хезмәткәрләр һәм структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән хезмәткәрләргә, урта, әйдәп баручы звено һәм житәкчеләр составының мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә

кергән мәдәният хезмәткәрләренә, урта медицина һәм фармацевтика персоналының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән медицина хезмәткәрләренә бирелә, табиблар һәм провизорлар һәм формула буенча исәпләнәләр:

$$B_{sm} = D_{sm} \times \frac{H_f}{H_N}$$

биредә:

D_{sm} авыл жирлегендә эшлэгән өчен белгечләргә 1388 сумга тиң түләү күләме;

H_f гомуми белем бирү оешмаларында эш сәгатьләренең чын саны;

H_N гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы ставкасы өчен сәгать нормасы, әлеге Нигезләмәнең III бүлгегә белән билгеләнгән.

5.6. Премия һәм башка бүләкләү түләүләре гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм төп вазифасы буенча (укытучылар һәм укытучылар вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) билгеле бер вакыт эчендә (ай, квартал, ел) юбилей даталары, отличие билгеләре, Рәхмәт хатлары, грамоталар, мактаулы исемнәр һәм локаль норматив актларда билгеләнгән башка нигезләр буенча берьюлы билгеләнә. гомуми белем бирү оешмасының коллектив килешүләре белән.

5.6.1. Эш нәтижеләре буенча премия һәм башка бүләкләү түләүләренең күләме, тәртибе һәм шартлары гомуми белем бирү оешмасының локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

5.6.2. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә премия түләүләренә каралган хезмәт хакы фонды күләме хезмәт хакы (хезмәт хакы ставкалары, вазыйфаи хезмәт хакы), стимуллаштыручы характердагы түләүләргә (авыл жирлегендә эшлэгән өчен белгечләргә түләүләрдән тыш), өстәмә эш төрләре өчен түләүләргә, үзенчәлек өчен түләүләргә каралган хезмәт хакы фондының кимендә 2 процентын тәшкил итә белем бирү программасы, төп эш урыны һәм төп вазифа буенча хезмәткәрләргә (укытучылар һәм укытучылар вазифаларын биләүче хезмәткәрләрдән тыш).

5.6.3. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижелелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклау максатларында педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеменә керүче хезмәткәрләргә төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча акча булганда бер тапкыр бирелә торган бүләкләү түләүләре үткәрелә. Күрсәтелгән максатларда түләү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме гомуми белем бирү оешмасының локаль норматив актлары белән билгеләнә.

5.7. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр билгеле бер вакыт аралыгында хезмәт нәтижеләре буенча гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә (укытучылар һәм укытучылар вазыйфасын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) төп эш урыны буенча билгеләнә. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләменә йогынты ясыя торган төп критерий-гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең эшчәнлегенең нәтижелелеген бәяләү критерийларының чик кыйммәтләренә ирешү.

5.7.1. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең эшчәнлеген бәяләү критерийларының әһәмияте һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары ел саен гомуми белем бирү оешмасы алдына куелган бурычлар нигезендә билгеләнә.

5.7.2. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләре башкарган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләргә күләме, тәртибе һәм шартлары гомуми белем бирү оешмасының локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

5.7.3. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр (B_{kj}) түбәндәге формула буенча исәплән:

$$B_{kj} = \frac{FOI_k}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m (I_{ij} \times K_i)} \times \sum_{i=1}^n (I_{ij} \times K_i),$$

биредә:

Башкарылган эшнең сыйфаты өчен түләү өчен билгеләнгән к - образлы әйберләр өчен;

П j-нче хезмәткәр буенча эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләүнең I-нче критерие;

П j-нче хезмәткәр буенча эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләүнең I-нче критерие;

n – эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләү критерийлары саны;

m - гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәрләре саны.

5.7.4. Эшчәнлек нәтижәләлеге критерийларын нормалаштыру төрле зурлыктагы нәтижәлелек критерийларын чагыштыруны тәмин итә. Нормалаштыру - эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие (иң яхшысы һәм иң начары) күрсәткечләренең диапазонын сайлаудан гыйбарәт, шуларның берсе нульгә тигезләнгән нормалаштырылган критерийга, икенчесе - бер күрсәткеченә туры килә. Нәтижәлелек критерие факттагы күрсәткече эшчәнлек нәтижәләлеге критерие күрсәткече диапазоны чикләрендә булганда, эшчәнлек нәтижәләлегенә нормалаштырылган критерие нульдән алып бергә кадәр билгеләнә. Нәтижәлелек критерие факттагы күрсәткече иң начар күрсәткечтән түбәнрәк булган очракта, нормалаштырылган критерий күрсәткече нульгә э иң яхшыдан югарырак булганда - бергә тигез.

5.7.5. Эшчәнлек нәтижәләлегенә нормалаштырылган критерий күрсәткеченә эшчәнлек нәтижәләлеге критерие күрсәткеченә бәйле булуы турыдан-туры (уңай динамика критерий күрсәткече арту белән билгеләнә) һәм кире (уңай динамика критерий күрсәткече кимү белән билгеләнә) булырга мөмкин.

5.7.6. Нормалаштырылган критерий, аның кыйммәте критерий кыйммәтенә турыдан-туры бәйле булганда (I i) формула буенча исәпләнә:

$$I_i = \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i},$$

биредә:

FI i эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие чын кыйммәте;

M i эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие иң яхшы кыйммәте;

L i эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие иң начар кыйммәте.

5.7.7. Эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие аның кыйммәте критерий кыйммәтенә кире бәйле булганда (I i) формуласы буенча исәпләнә:

$$I_i = 1 - \frac{FI_i - L_i}{L_i - M_i},$$

биредә:

FI i эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие чын кыйммәте;

M i эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие иң яхшы кыйммәте;

L i эшчәнлекнең нәтижәләлеге критерие иң начар кыйммәте.

5.7.8. Үлчәү коэффициентлары белән эшчәнлек нәтижәләлеге критерие өстенлек дәрәжәсе билгеләнә. Иң өстенлекле критерийга иң зур коэффициент бирелә. Чагыштырмача авырлык коэффициенты (Ki) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K_i = \frac{VK_i}{\sum_{i=1}^n VK_i},$$

монда VK - эшчэнлек нәтижәлелеген бәяләнүең i критериенен авырлык коэффициенты.

5.7.9. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенен нәтижәлелеге критерийлары буенча авырлык коэффициентларының чик гомуми күләме 9-11 таблицаларда китерелгән.

9 нчы таблица

Мәгариф хезмәткәрләре эшчәнлегенен нәтижәлелеге критерийлары буенча авырлык коэффициентларының иң чик жылма күләме

т/б №	Вазифа атамасы	Үлчәү коэффициентларының иң югары жылма күләме
1	2	3
1. Беренче дәрәжәдәге ярдәмче укыту персоналының һөнәри квалификация төркеме		
1.1.	Әйдаман	5
1.2.	Тәрбияче ярдәмчесе	5
1.3.	Уку-укыту бүлеге секретаре	5
2. Икенче дәрәжәдәге ярдәмче персоналның һөнәри квалификация төркеме		
2.1.	Режим буенча дежур	35
2.2.	Кече тәрбияче	35
2.3.	Белем бирү оешмасы диспетчеры	40
2.4.	Режим буенча өлкән дежур	40
3. Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
3.1.	Хезмәт буенча инструктор	45
3.2.	Физик культура буенча инструктор	45
3.3.	Музыка буенча житәкче	45
3.4.	Өлкән әйдәман	45
3.5.	Инструктор-методист	50
3.6.	Концертмейстер	50
3.7.	Өстәмә белем бирү педагогы	50
3.8.	Педагог-оештыручы	50
3.9.	Социаль педагог	50
3.10.	Тренер-укытучы	50
3.11.	Тәрбияче	55
3.12.	Житештерү укытуы остасы	55
3.13.	Методист	55
3.14.	Педагог-психолог	55
3.15.	Өлкән инструктор-методист	55
3.16.	Өлкән өстәмә белем бирүче педагог	55
3.17.	Өлкән тренер-укытучы	55
3.18.	Укытучы (укытучы- профессор составына кертелгән укытучылар вазыйфаларыннан тыш)	60

3.19.	Тормыш эшчэнлеге иминлеге нигезлэрен укытучы-оештыручы	60
3.20.	Физик тәрбия житәкчесе	60
3.21.	Өлкән тәрбияче	60
3.22.	Өлкән методист	60
3.23.	Тьютор (югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү өлкәсендә мәшгуль тьютордан тыш)	60
3.24.	Укытучы	60
3.25.	Укытучы-дефектолог	60
3.26.	Укытучы-логопед (логопед)	60
3.27.	Педагог-китапханәче	60
4. Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
4.1.	Кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (укыту-житештерү) остаханәсе структур бүлекчәләре һәм гомуми белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү уку-укыту программасын гамәлгә ашыручы башка структур бүлекчәләр мөдире (начальнигы) (икенче квалификация дәрәжәсенә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларыннан тыш)	65
4.2.	Балаларга белем бирү программасын һәм өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыра торган аерымланган структур бүлекчә мөдире (башлыгы), кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (укыту-житештерү) остаханәсе, укыту хужалыгы һәм башлангыч, урта һөнәри белем бирү мәгариф учреждениесенең (бүлекчәнең) башка структур бүлекчәләре башлыгы (мөдире, директоры, житәкчесе, идарәчесе) (өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләре вазифаларыннан тыш)	70

10 нчы таблица

Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма күләме

т/б №	Вазифа атамасы	Үлчәү коэффициентларының иң югары жыелма күләме
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының урта буын һөнәри квалификация төркеме		
1.1.	Аккомпаниатор	35
1.2.	Мәдәни чараларны оештыручы	35
2. Алдынгы звено мәдәният хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
2.1.	Китапханәче	40
2.2.	Тавыш операторы	40
2.3.	Әйдәп баручы китапханәче	42
2.4.	Рәссам-декоратор	45
2.5.	Баш китапханәче	45
3. Мәдәният оешмасының житәкче составы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
3.1.	Музей бүлегә (секторы) мөдире	50
3.2.	Китапханәнең бүлек (сектор) мөдире	50

**Медицина хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәлелеге критерийлары буенча
үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма күләме**

т/б №	Вазифа атамасы	Үлчәү коэффициентларының иң югары жыелма күләме
1	2	3
1. Беренче дәрәжә медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
1.1.	Авыруларны карау буенча кече шәфкать туташы (авыруларны карау буенча кече шәфкать туташы)	5
2. Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе		
2.1.	Дәвалау физкультурасы буенча инструктор	35
Икенче квалификация дәрәжәсе		
2.2.	Диета шәфкать туташы (диета медбраты)	37
Өченче квалификация дәрәжәсе		
2.3.	Шәфкать туташы (медбрат)	40
2.4.	Физиотерапия буенча шәфкать туташы (физиотерапия буенча медбрат)	40
2.5.	Массаж буенча шәфкать туташы (массаж буенча медбрат)	40
Дүртенче квалификация дәрәжәсе		
2.6.	Фельдшер	45
Бишенче квалификация дәрәжәсе		
2.7.	Өлкән шәфкать туташы (өлкән медбрат)	50
2.8.	Сәламәтлек пункты мөдире-фельдшер (шәфкать туташы (медбрат))	50
3. Табиб һәм провизорлар вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе		
3.1.	Табиб-белгечләр (өченче һәм дүртенче квалификация дәрәжәләренә кертелгән табиб-белгечләрдән тыш)	60

5.7.10. 5.7.10. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәлелеге критерийлары, аларның үлчәү коэффициентлары Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан раслана.

5.7.11. Гомуми белем бирү оешмасында башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләр фонды формалаштырыла, аның күләме (FOT_k) формула буенча исәпләнә:

$$FOT_k = FOT_{do} \times \frac{D_k}{100\%}$$

биредә:

FOT_{do} -төп эш урыны буенча (укытучылар һәм укытучылар вазифаларын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) хезмәткәрләрнең вазифаи хезмәт хакы буенча гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең хезмәт хакы түләү фонды;

D_k - башкарылган эшлэрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түлүүлөргө хезмэт хақы фонды өлөшө.

Эшлэгән эшлэрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түлүүгө хезмэт өчен түлүү фондының тәкъдим ителә торган өлөшө 16 процент күләмендә кабул ителә.

VI. Компенсация сыйфатындагы түлүүләр

6.1. Гомуми белем бирү оешмаларында компенсация характерындагы түлүүлөргө түбәндәгеләр керә:

зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартлары булган эшләрдә мәшгуль булган хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түлүүләр;

нормаль эшләрдән читкә тайпылган шартларда (төрле квалификацияле эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, өстәмә эштә, төнгө вакытта эшлэгәндә һәм нормаль эшләрдән читкә тайпылган башка шартларда эшлэгәндә) эшлэгән өчен компенсация характерындагы түлүүләр;

өстәмә эш төрләре өчен педагогик хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түлүүләр;

тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы түлүүләр;

аерым гомуми белем бирү оешмаларында медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә эш өчен компенсация характерындагы түлүүләр (сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен гомуми белем бирү оешмаларында);

белем бирү программасының үзәнчәлегә өчен компенсация характерындагы түлүүләр.

Компенсация сыйфатындагы түлүүләр, аларны түлүү шартлары һәм күләмнәре хезмэт законнары һәм хезмэт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив килешүләр, локаль норматив актлар, хезмэт килешүе белән билгеләнә.

6.2. Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартлары (B_k) белән эшләүче хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = \left(O_b \times \frac{H_{fk}}{H_N} + P \right) \times \frac{D_{kh}}{100\%},$$

биредә:

O_b -бу Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы кабул ителгән гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә база оклады күләмен калдырырга;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түлүү каралган вакыт сәгатьләрдә;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлегә белән билгеләнгән гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәрләренә хезмэт хақы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы;

P - китап тарату продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләргә укыту йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкага гына билгеләнә;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмэт кодексына ярашлы рәвештә зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартлары белән эшләрдә мәшгуль булган хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түлүү өчен өстәмә күләме билгеләнә.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартлары белән эшләүче хезмәткәрләренә хезмэт хақы нормаль хезмэт шартлары белән эшләнүнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмэт хақы белән чагыштырганда 4 процент күләмендә махсус бәялүү нигезендә югары күләмдә билгеләнә.

Озак вакыт дәвалануга мохтаж, туберкулезга каршы ярдәм күрсәтүдә турыдан-туры катнашкан һәм туберкулез микобактерияләре белән зарарлану куркынычы белән бәйле балалар өчен шифаханә тибындагы дәүләт сәламәтләндрү гомуми белем бирү оешмалары

хезмэткэрлэрeнeң хезмэт хакына зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартлары белән эшләү өчен 25 процент күләмендә өстәмә өстәмә билгеләнә.

6.3. Нормаль шартлардан читкә тайпылучы (төрле квалификацияле эшләр башкарганда, һөнәрләр (вазыйфалар), өстәмә эш башкарганда, Төнге эштә һәм нормаль шартлардан читкә тайпылучы башка шартларда эш башкарганда) эш өчен компенсация характерындагы түләүләр Төнге эшнең һәр сәгәте өчен нормаль шартлардагы эш белән чагыштырганда югары күләмдә, әмма законнар һәм билгеләнә хокукый актлар белән башка норматив шартларда билгеләнгән күләмнән түбән түгел.

Хезмэткәрне эшкә график белән билгеләнгән ял көнендә яки эшләми торган бәйрәм көнендә жәлеп иткән очракта, эш икеләтә күләмдә түләнә, шул ук вакытта вазыйфай оклад алучы хезмэткэрлэргә, яллау һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эш вакытының айлык нормасы чикләрeндә башкарылса, эш айлык нормадан тыш булса, кимендә бер көнлек яисә бер сәгәтлек база оклады күләмендә түләнә.

6.3.1. Ял көне һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эшлэгән хезмэткэр теләге буенча аңа башка ял көне тәкъдим ителергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендәге хезмэт гадәти күләмдә түләнә, ә ял көне өчен түләнми.

6.4. Педагогик хезмэткэрлэргә өстәмә эш төрләрe өчен компенсация характерындагы түләүләр үз эченә ала:

гомуми белем бирү оешмасы һәм укучылар белән тәрбия эшен координацияләү буенча сыйныф житәкчeсe функцияләрeн башкарган өчен компенсация характерындагы түләүләр;

язма эшләрне тикшергән өчен (дәфтәрләрне тикшергән өчен) компенсация характерындагы түләүләр;

уку кабинетлары, уку остаханәләрe, спорт заллары, лабораторияләр, уку-тәжрибә участкалары, Музейлар мөдире өчен компенсация характерындагы түләүләр;

предмет, методик яки цикл комиссиясe, методик берләшмәләр белән житәкчелек иткән өчен компенсация характерындагы түләүләр.

6.4.1. Гомуми белем бирү оешмасы һәм укучылар белән тәрбия эшен координацияләү буенча сыйныф житәкчeсe функцияләрeн башкарган өчен компенсация характерындагы түләүләр уку елы башына елына бер тапкыр билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{nz}^{kr} = A + K_r \times Y_k,$$

биредә:

A - гомуми белем бирү оешмасы һәм укучылар белән тәрбия эшен координацияләү буенча сыйныф житәкчeсe функцияләрeн башкарган өчен түләүләрнең даими өлеше;

K_r - гомуми белем бирү оешмасы һәм укучылар белән тәрбия эшен координацияләү буенча сыйныф житәкчeсe функцияләрeн башкарган өчен түләүләрнең үзгәрүчән өлеше;

Y_k - сыйныфта укучылар саны.

Гомуми белем бирү оешмасы һәм укучылар белән тәрбия эшен координацияләү буенча сыйныф житәкчeсe функцияләрeн башкарган өчен түләүләрнең даими өлеше күләме аена 550 сум тәшкил итә, күрсәтелгән функцияләрне башкарган өчен түләүләрнең үзгәрүчән өлеше күләме аена 80 сум.

6.4.2. Язу эшләрeн тикшергән өчен компенсация характерындагы түләүләр (дәфтәрләрне тикшергән өчен) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{nz}^{pt} = \left(\sum O_b \times \frac{H_f \times Y_f}{H_N \times Y_N} + P \right) \times \frac{D_{pt}}{100\%},$$

биредә:

O_b - гомуми белем бирү оешмасының педагогик хезмәткәренәң әлегә Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган база оклады күләме;

H_f - гомуми белем бирү оешмасында фән буенча педагогик эш алып баруның чын саны;

Y_f - гомуми белем бирү оешмасында педагогик хезмәткәрләргә башкарыла торган күләм күрсәткечләренәң чын саны;

H_N - әлегә Нигезләмәнең III бүлеге тарафыннан расланган объектив оешманы эшләүчеләргә эш хакы кую өчен вакыт нормасы;

Y_N - гомуми белем бирү оешмасының педагогик хезмәткәрләренә башкарыла торган күләм күрсәткечләренәң норматив саны;

P - китап нәшрияты продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация уку йөкләнешенә пропорциональ рәвештә билгеләнә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкадан артык түгел;

D_{pt} - язу эшләрен тикшерү өчен өстәмә күләме (дәфтәрләренә тикшерү), ул 12 нче таблицادا китерелгән

Педагогик хезмәткәр тарафыннан төрле сыйныфларда язма эшләренә тикшергәндә һәм төрле предметлар буенча язма эшләренә тикшерү өчен түләүләр күләме (дәфтәрләренә тикшерү) һәр предмет һәм сыйныф буенча түләүләр суммасы буларак исәпләнә.

12 нче таблица

Гомуми белем бирү оешмаларында язма эшләренә тикшергән (дәфтәр тикшергән) өчен өстәмәләр күләме

т/б №	Эшнәң исеме	Өстәмә түләүләр күләме, процент
1.	Башлангыч сыйныфларда рус теле һәм әдәбияты, туган тел һәм әдәбият, математикадан дәфтәр тикшерү,	12,0
2.	Чит тел буенча язма эшләренә тикшерү	7,0

6.4.3 Уку кабинетлары, уку остаханәләре, спорт заллары, лабораторияләр, уку-тәҗрибә участкалары, гомуми белем бирү оешмаларында Музейлар мөдире өчен компенсация характерындагы түләү:

уку кабинетларын, лабораторияләренә, музейларны житәкләгән өчен - 444 сум;

уку остаханәләре, спорт заллары һәм уку-тәҗрибә участкалары өчен - 833 сум.

Кабинетлар һәм уку остаханәләре, спорт заллары, лабораторияләр белән идарә итү булган уку-методик, дидактик һәм күзаллау материалының уку кабинеты паспорты таләпләренә туры килү дәрәжәсе белән билгеләнә, кабинет белем бирү процессын жиһазландыруга расланган таләпләренәң 50 процентыннан ким булмаган өләше белән жиһазландырыла.

Педагогик хезмәткәр тарафыннан берничә уку кабинеты, уку остаханәләре, спорт заллары, лабораторияләр, уку-тәҗрибә участкалары, музейлар эшләгәндә әлегә эшнә тәмин итү өчен түләүләр күләме һәр уку кабинеты, уку остаханәсе, спорт залы, лаборатория, уку-тәҗрибә участогы, музей буенча түләүләр суммасы буларак исәпләнә.

6.4.4. Предмет, методик яки цикл комиссияләре, методик берләшмәләр белән житәкчелек иткән өчен компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{nz}^{rk} = O_b \times \frac{D_{rk}}{100\%},$$

биредә:

биредә:

O_b - гомуми белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренең әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган база оклады күләме;

D_{rk} - предмет, методик яки цикл комиссияләре, методик берләшмәләр белән җитәкчелек итү өчен өстәмә күләме 3 процент тәшкил итә.

Берничә комиссия, берләшмәләр җитәкчеләренең педагогик хезмәткәре белән тәмин ителгәндә, күрсәтелгән очракта түләүләр күләме һәр комиссия, берләшмә буенча түләүләр суммасы буларак исәпләнә.

6.5. Тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр аерым белем бирү оешмаларында белем бирү хезмәткәрләренә бирелә.

6.5.1. Эш хакы ставкасы (B_{kh}) өчен аңнасына педагогик эш сәгәтләре нормаларын билгеләгән педагогик хезмәткәрләр өчен тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = \left(O_b \times \frac{H_f \times Y_f}{H_N \times Y_N} + P \right) \times \frac{D_{kh}}{100\%},$$

биредә:

O_b - гомуми белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренең әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган база оклады күләме;

H_f - гомуми белем бирү оешмаларында педагогик эш алып баруның чын саны;

Y_f - гомуми белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла торган күләм күрсәткечләренең чын саны;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлеге тарафыннан расланган объектив оешманы эшләүчеләргә эш хакы кую өчен вакыт нормасы;

Y_N - гомуми белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла торган күләм күрсәткечләренең норматив саны;

P - китап тарату продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләргә укуту йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкага гына билгеләнә;

D_{kh} - 13 нче таблицада китерелгән тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр күләме.

6.5.2. Мәгариф хезмәткәрләре өчен тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр (әлеге Положениенен 5.1 пункты белән билгеләнгән педагогик хезмәткәрләрдән тыш) (B_{kh}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times \frac{D_{kh}}{100\%},$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәрләренә вазифа оклады;

D_{kh} - 13 нче таблицада күрсәтелгән компенсация характерындагы зурлык.

Тәрбияләнүчеләрнең билгеле бер категорияләре булган гомуми белем бирү оешмаларының педагогик һәм укыту-ярдәмче хезмәткәрләре эшләгәндә берничә нигез буенча компенсация характерындагы түләүләр бирү каралган, түләүләр күләме һәр нигез буенча исәпләнә.

Әлеге гомуми белем бирү оешмасында, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып компенсация характерындагы өстәмәләр билгеләнгән хезмәткәрләр вазифалары исемлегә һәр гомуми белем бирү оешмасында сайлап куелган профсоюз органы яки хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен якларга вәкаләтле башка орган белән килешү буенча раслана.

13 нче таблица

Тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшләү өчен түләү күләме

Т/б №	Түләүне билгеләү нигезләре	Түләүләр билгеләнә торган вазифалар		
-	Түләү күләме,			5
процент				5,5
1	2	3	4	5,5
1.	Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар (шул исәптән психик үсешләрендә тоткарлыklar булган) өчен гомуми белем бирү оешмаларында (бүлекләрдә, классларда, төркемнәрдә) эшләү	Һөнәри квалификация төркеме атамасы	квалификация дәрәжәсе	5,5
		беренче дәрәжәдәге уку-укыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче	5,5
2.	Озак дәвалануга мохтаж балалар өчен шифаханә мәгариф оешмаларында (классларда, төркемнәрдә) эшләү	икенче дәрәжәдәге укутуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	7,3
		педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	7,3
		структур бүлекчәләренә житәкче вазифалары	беренче – икенче	7,3
		беренче дәрәжәдәге уку-укыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче	7,3
3.	Девиант тәртипле укучылар өчен махсус укыту-тәрбия оешмаларында эшләү	икенче дәрәжәдәге укутуда ярдәмче персоналның	беренче – икенче	55,0

		вазыйфалары		
		педагогик хезмэткэрлэр вазифалары	беренче – дүртенче	55,0
		структур бүлекчэлэрнең житэкче вазифалары	беренче – икенче	55,0
		беренче дәрәжәдәге уку-укуыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче – икенче	55,0
4.	Интернаты булган гомуми белем бирү оешмаларында сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән (шул исәптән психик үсешләрендә тоткарлык булган) укучылар (тәрбияләнүчеләр) өчен махсус (коррекцион) бүлекчэләрдә, сыйныфларда, төркемнәрдә эшләү	икенче дәрәжәдәге укуытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	7,0
		педагогик хезмэткэрлэр вазифалары	беренче – дүртенче	7,0
		структур бүлекчэлэрнең житэкче вазифалары	беренче – икенче	7,0
		беренче дәрәжәдәге уку-укуыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче	7,0
5.	Ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар өчен гомуми белем бирү оешмаларында эшләү	икенче дәрәжәдәге укуытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	12,0
		педагогик хезмэткэрлэр вазифалары	беренче – дүртенче	12,0
		структур бүлекчэлэрнең житэкче вазифалары	беренче – икенче	23,5
		беренче дәрәжәдәге уку-укуыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче	12,0
		икенче дәрәжәдәге укуытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	55,0
		педагогик хезмэткэрлэр вазифалары	беренче – дүртенче	55,0

		структур бүлекчэлэрнең житэкче вазифалары	беренче – икенче	55,0
6.	Иреклэрэннән мәхрүм итү рәвешендәгә жинаять жәзаларын үтәүче гомуми белем бирү оешмаларында, эшләү	икенче дәрәжәдәгә уқытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	60,0
		педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	60,0
		структур бүлекчэлэрнең житэкче вазифалары	беренче – икенче	7,0
7. 8.	Иреклэрэннән мәхрүм итү рәвешендәгә жинаять жәзаларын үтәүче гомуми белем бирү оешмаларында, туберкулезның актив формасы белән авыручы оешмалар карамагындагы гомуми белем бирү оешмаларында эшләү Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларны өйдә индивидуаль укыту (медицина нәтижәсе нигезендә)	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	5,5
		структур бүлекчэлэрнең житэкче вазифалары	беренче – икенче	5,5
		педагогик хезмәткәрләр вазифалары	дүртенче	5,5
9.	Ишетү буенча мөмкинлекләре чикләнгән, терәк-хәрәкәт аппараты бозылган, психик үсеш тоткарланган, аутистик үсеш бозылган, катлаулы дефектлары булган һәм акылга зәгыйфь балалар өчен адаптацияләнгән белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә төркемнәрдә эшләү	беренче дәрәжәдәгә уку- уқыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче	4,0
		икенче дәрәжәдәгә уқытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	4,0
		педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	4,5
10. 11.	Сөйләмнәре авыр булган тәрбияләнүчеләр өчен җайлаштырылган уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә төркемнәрдә эшләү Стационар дөвалау оешмасында озак вакыт дөваланучы балаларны индивидуаль һәм төркемле укытуны гамәлгә ашыру	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	өченче	28,0
		педагогик хезмәткәрләр вазифалары	дүртенче	28,0

6.6. Аерым гомуми белем бирү оешмаларында (В khm) медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә эш өчен компенсация

характерындагы түлүүлөр (саламатлек мөмкинлеклөре чиклэнгән балалар өчен гомуми белем бирү оешмаларында (B_{khm}) түбәндөгө формула буенча исәпләнә:

$$B_{khm} = O_d \times \frac{D_{khm}}{100\%},$$

биредә:

O_d - медицина хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә вазифа оклады;

D_{khm} - медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә саламатлек мөмкинлеклөре чиклэнгән балалар өчен белем бирү оешмаларында эшлэгән өчен компенсация характерындагы түлү күләме 15 процентка тигез.

6.7. Белем бирү программасының үзенчәлеге өчен компенсация характерындагы түлүүлөр гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә бирелә.

6.7.1. Белем бирү программасының үзенчәлеге өчен компенсация характерындагы түлүүлөр гомуми белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшлэгән өчен бирелә.

6.7.2. Эш хакы ставкасы (B_{sop}) өчен атнасына (елга) педагогик эш сәгатьләре нормаларын билгелэгән педагогик хезмәткәрләр өчен белем бирү программасының үзенчәлеге өчен компенсация характерындагы түлүүлөр формула буенча исәпләнә:

$$B_{sop} = \left(O_b \times \frac{H_f \times Y_f}{H_N \times Y_N} + P \right) \times \frac{D_{sop}}{100\%},$$

биредә:

O_b - гомуми белем бирү оешмасының педагогик хезмәткәрләренә әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган база оклады күләме;

H_f - гомуми белем бирү оешмасының педагогик эшен алып бару сәгатьләренә чын саны;

Y_f - гомуми белем бирү оешмасының мәгариф хезмәткәрләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең Чын саны;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлеге белән билгелэнгән гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәрләренә хезмәт хакы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы;

Y_N - гомуми белем бирү оешмасының педагогик хезмәткәрләре күрсәткән хезмәтләрнең норматив саны;

P - китап нәшрияты продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация, ул педагогик хезмәткәрләргә уку йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкадан артык түгел билгеләнә;

D_{sop} - 14 нче таблицادا күрсәтелгән белем бирү программасының үзенчәлеге өчен өстәмә күләме

6.7.3. Мәгариф хезмәткәрләре өчен белем бирү программасының үзенчәлеге өчен компенсация характерындагы түләүләр (әлеге Нигезләмәнең 6.7.2 пунктында билгеләнгән педагогик хезмәткәрләрдән тыш) (B_{sop}) һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_{sop} = O_d \times \frac{D_{sop}}{100\%},$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә вазифа оклады;

D_{sop} - 14 нче таблицада күрсәтелгән белем бирү программасының үзенчәлеге өчен өстәмә күләме

6.7.4. Педагогик һәм уку-укыту-ярдәмче хезмәткәрләр мәгариф оешмаларында билгеле бер категорияле укучылар (тәрбияләнүчеләр) белән эшләгәндә, берничә нигез буенча белем бирү программасының үзенчәлеге өчен түләүләр бирү күздә тотыла. Бу очракта белем бирү программасы үзенчәлеге өчен түләүләр күләме һәр нигез буенча исәпләнә.

6.7.5. Әлеге гомуми белем бирү оешмасында, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып, белем бирү программасының үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләнгән хезмәткәрләр вазифалары исемлегенә һәр гомуми белем бирү оешмасында сайлап куелган профсоюз органы яки хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен якларга вәкаләтле башка орган белән килешү буенча раслана.

14 нче таблица

Белем бирү программасының үзенчәлеге өчен өстәмәләр күләме

т/б №	Уку-укыту программасы үзенчәлеге өчен өстәмә билгеләү өчен нигез	Уку-укыту программасы үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләнә торган вазыйфалар		Өстәмә түләүләр күләме, процент
		һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	
1	2	3	4	5
1.	Интернаты булган гомуми белем бирү оешмаларында	беренче дәрәжәдәге уку-укыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче	5,5
		икенче дәрәжәдәге уку-укытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	5,5
		педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	5,5
		структур бүлекчәләреннән житәкче вазифалары	беренче – икенче	5,5
2.	Лицей, гимназия сыйныфларында эшләү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	дүртенче	5,5
		структур бүлекчәләреннән житәкче вазифалары	беренче – икенче	5,5
3.	Психологик-педагогик һәм медик-педагогик комиссияләрдә, логопедик пунктларда эшләү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	икенчесе – дүртенче	4,0

4.	1-11 сыйныфларда рус телен һәм 5-11 сыйныфларда авыл жирлегендә һәм шәһәр тибындагы поселокларда урнашкан рус теле булмаган гомуми белем бирү оешмаларында рус теле укыту	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	дүртенче	5,0
		структур бүлекчәләренең житәкче вазифалары	беренче – икенче	5,0
5.	Авыл жирендә һәм шәһәр тибындагы поселокларда урнашкан рус телле мәктәпкәчә төркемнәрдә балаларны рус теленә өйрәтү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	өчөнчәсә - дүртенчәсә	5,0
6.	Укыту рус телендә алып барылган гомуми белем бирү оешмаларында туган телне (татар, чуаш, мари һ. б., рус теленнән тыш) һәм әдәбиятны укыту	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	дүртенче	5,0
		структур бүлекчәләренең житәкче вазифалары	беренче	5,0
7.	Укыту рус телендә алып барылган мәктәпкәчә төркемнәрдә балаларны туган телгә (татар, чуаш, мари һ. б., рус теленнән тыш) өйрәтү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	өчөнчәсә - дүртенчәсә	5,0
8.	Чит телне чит телне тирәнтен өйрәтүче гомуми белем бирү оешмаларында практик эштә куллану	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	дүртенче	5,5
		структур бүлекчәләренең житәкче вазифалары	беренче – икенче	5,5
9.	Гомуми белем бирү оешмаларында һәм мәктәпкәчә уку комбинатларында эш	башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү, төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча өстәмә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары	беренче	14,0
			икенче	16,0
			өчөнчә	18,0
10.	«Кадетлар корпусы» статусы булган гомуми белем бирү оешмаларында эшләү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	20,0

6.7.6. Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен компенсация характерындагы түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография оешмасының (B_{sd}) житәкче составы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә бирелә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

биредә:

O_d - гомуми белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренең вазифа оклады;

D_{sd} - эшчэнлек үзенчәлеге өчен өстәмә күләме 9 процентка тигез дип кабул ителә.

6.7.7. Эшчэнлек үзенчәлекләре өчен компенсация характерындагы түләүләр аерым гомуми белем бирү оешмаларында (B_{sd}) медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

биредә:

O_d -гомуми белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хакы;

D_{sd} - эшчэнлек үзенчәлеге өчен өстәмә күләме, ул 15 нче таблицада китерелә.

6.7.9. Әлеге учреждениедә, бүлекчәдә һәм вазифада конкрет эш шартларын исәпкә алып, эшчэнлекнең үзенчәлеге өчен өстәмә түләүләр билгеләнә торган хезмәткәрләр вазифалары исемлеге, сайлана торган профсоюз органы яки хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен якларга итәргә вәкаләтле башка орган белән килештереп, һәр учреждение тарафыннан раслана.

15 нче таблица

Эшчэнлек үзенчәлеге өчен түләүләрнең тәкъдим ителә торган күләме

т/б №	Эшчэнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләү нигезе	Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Өстәмә түләүләр күләме, процент
1.	Мәгариф оешмаларында эшләү	урта медицина һәм фармацевтика персоналы	17,0
		табиблар һәм провизорлар	10,0

VII. Гомуми белем бирү оешмасы житәкчесе, оешма житәкчесе урынбасары, баш бухгалтер һәм балалар иҗтимагый берләшмәләре белән тәрбия һәм үзара хезмәттәшлек буенча директор киңәшчесенең хезмәт хакын билгеләү тәртибе

7.1. Гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренә, аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларның хезмәт хакы вазифа окладларынан, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрдән тора.

7.2. Гомуми белем бирү оешмасы житәкчесенең вазыйфаи хезмәт хакы Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан елына бер тапкыр уку елы башына хезмәт хакы буенча төркемгә (O_d) бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N},$$

биредә:

O_b - житәкченең төп хезмәт хакы күләме;

H_f - гомуми белем бирү оешмаларында эш сәгәтләренә чын саны;

Нн гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренен хезмәт хакы ставкасы өчен сәгать нормасы, әлеге Нигезләмәнен III бүлгеге белән билгеләнгән.

Гомуми белем бирү оешмасы житәкчесе хезмәт хакы буенча төркем укучылар санына карап билгеләнә.

7.3. Гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләре урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының вазифа окладлары әлеге гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренен вазифа окладларыннан 20-30 процентка түбәнрәк.

7.4. Гомуми белем бирү оешмасы житәкчесенә башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан аларның эшчәнлегенә нәтижәләгә критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып билгеләнә.

Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр гомуми белем бирү оешмасы житәкчесенә ай саен, бер еллык эш нәтижәләре буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен башкарыла ала.

7.5. Житәкчеләрнең хезмәт хакы буенча төркем, башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен база окладлары һәм стимуллаштыручы характердагы түләүләр күләме гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренә 16 нчы таблицада күрсәтелгән.

7.6. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр, гомуми белем бирү оешмасының житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерына, эшчәнлекләренен нәтижәләгә критерийлары нигезендә локаль норматив актларда билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, гомуми белем бирү оешмасы житәкчесе тарафыннан билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга кызыксындыру сыйфатындагы түләүләр ай саен, квартал саен, бер еллык эш нәтижәләре буенча, әһәмиятле һәм аеруча әһәмиятле йөкләмәләренә үтәгән өчен бирелергә мөмкин. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләрнең чик дәрәжәсе гомуми белем бирү оешмасы житәкчесе башкарган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләрнең 70 проценты дәрәжәсендә билгеләнә.

16 нчы таблица

Гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренә башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен житәкчеләрнең хезмәт хакы, база хезмәт хакы һәм стимуллаштыручы характердагы түләүләр күләме буенча төркем

Житәкче хезмәте өчен түләү төркеме	Күләм күрсәткеченен әһәмияте (уку елы башына укучылар, тәрбияләнүчеләр саны), кеше *	База оклады,	
сум	Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру сыйфатындагы түләүләр, сум		
1	1 - 15	28000	4000
2	16 - 50	30000	4000
3	51 - 100	34000	5000
4	101 - 200	35000	7000
5	201 - 400	38000	10000
6	401 - 600	40000	10000
7	601 - 800	43000	10000
8	801 - 1000	46000	10000
9	1001 - 1200	47000	12000
10	1201 - 1400	48000	13000
11	1401 - 1800	48000	16000
12			

7.7. Гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләре, житәкче урынбасарлары һәм баш бухгалтерлары эшчәнлегенә һәм нәтижәлегенә үрнәк критерийлары һәм аларның авырлык коэффициентлары Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан раслана.

7.8. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр (В к) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{VK},$$

биредә:

B_c -бу Нигезләмәнең 16 таблицасында китерелгән башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр күләме;

K_{VK} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

7.9. Компенсация характерындагы түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә оешма житәкчесе, аның урынбасарлары, гомуми белем бирү оешмасының баш бухгалтеры өчен билгеләнә.

7.10. Балалар ижтимагый берләшмәләре белән тәрбия һәм үзара хезмәттәшлек буенча директор киңәшчесенә вазифа оклады O_{ds} түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_{ds} = O_{bs} \times \frac{H_f}{H_N}$$

биредә:

O_{bs} - тәрбия һәм балалар ижтимагый берләшмәләре белән хезмәттәшлек буенча директор Киңәшчесенә база хезмәт хакы күләме 21000 сум күләмендә билгеләнә;

H_f гомуми белем бирү оешмаларында эш сәгатьләренә чын саны;

H_N гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт хакы ставкасы өчен сәгать нормасы, әлеге Нигезләмәнең III бүлегенә белән билгеләнгән.

7.11. Хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр балалар ижтимагый берләшмәләре белән тәрбия һәм үзара хезмәттәшлек буенча директор киңәшчесенә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sr_s} = O_{ds} \times \frac{D_{sr_s}}{100\%}$$

биредә:

O_{ds} - балалар ижтимагый берләшмәләре белән үзара хезмәттәшлек һәм тәрбия буенча директор киңәшчесенә вазифа оклады күләме;

D_{sr_s} - тәрбияләү һәм балалар ижтимагый берләшмәләре белән хезмәттәшлек буенча директор киңәшчесенә хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә күләме 100 процентка тиң дип кабул ителә.

7.12. Компенсация характерындагы түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә балалар ижтимагый берләшмәләре белән тәрбия һәм үзара хезмәттәшлек буенча директор киңәшчесе өчен билгеләнә.

VIII. Гомуми белем бирү оешмасының хезмәткә түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

8.1. Гомуми белем бирү оешмасының хезмәткә түләү фондын формалаштыру агымдагы финанс елына гомуми белем бирү оешмасының нормативларга, күләм күрсәткечләре санына

туры китереп билгелэнгән акчалары күләме чикләрендә башкарыла һәм гомуми белем бирү оешмасының финанс-хужалык эшчәнлеге планында чагылыш таба.

8.2. Әлеге Нигезләмәдә билгелэнгән вазыйфай хезмәт хакларын, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне исәпләү гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәрләренә (шул исәптән эшче, эшче культура, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомуми тармак вазифаларына) финанс-хужалык эшчәнлеге планында каралган акчалар хисабына гомуми белем бирү оешмасының агымдагы финанс елына хезмәт хакына башкарыла.

8.3. Гомуми белем бирү оешмаларының финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында финанс тәмин итүнең барлык чыганаclarы, шул исәптән түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәр хисабына тиешле чорда (ай, квартал, ел) барлыкка килгән хезмәткә түләү фондын экономияләү әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул ителгән гомуми белем бирү оешмасының локаль норматив актларына ярашлы рәвештә бүләкләү түләүләренә юнәлдерелергә мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү булганда, бүләкләү түләүләре вазифаларның алар буенча хезмәт өчен түләү фонды экономиялэнгән һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә бирелә (эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләрен, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазифаларын да кертеп).

Хезмәт нормасын (хезмәт бурычларын) үтәгән гомуми белем бирү оешмасы хезмәткәренә тиешле чорда хезмәт өчен түләү фондын экономияләү хисабына башкарылган бүләкләү түләүенең күләме агымдагы елның 1 гыйнварына «Минималь түләү күләме турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгелэнгән өч тапкыр минималь хезмәт хакы күләменнән артмаска тиеш (педагогик хезмәткәрләр, гомуми белем бирү оешмасы житәкчесе вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәрен биләүче хезмәткәрләрдән тыш).

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә стимуллаштыру түләүләре күләме гомуми белем бирү оешмасы житәкчесенә гомуми белем бирү оешмасын гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Финанс белән тәмин итүнең барлык чыганаclarы, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәренә дә кертеп, гомуми белем бирү оешмасының финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдаланган өчен җаваплылык гомуми белем бирү оешмасы житәкчесенә йөкләнә.

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында нигезләмәгә 1 нче кушымта

**МӘГАРИФ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНӘ ТИЕШЛЕ ТҮЛӘҮЛӘР БИРЕЛӘ ТОРГАН
МАКТАУЛЫ ИСЕМНӘР ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ВЕДОМСТВО БҮЛӘКЛӘРЕ ИСЕМЛЕГЕ**

т/б №	Мактаулы исем атамасы
1	2
Советлар Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары Союзының, союздаш һәм автоном республикаларның мактаулы исемнәре	
1. Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенә халык укытучысы
1.2.	Россия Федерациясенә атказанган укытучысы
1.3.	Россия Федерациясенә атказанган фән эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациясенә атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенә житештерү буенча атказанган белем бирү мастеры
1.6.	Россия Федерациясенә атказанган физик культура хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенә атказанган мәдәният хезмәткәре
1.8.	Россия Федерациясенә атказанган рәссамы
1.9.	Россия Федерациясенә Атказанган икътисадчысы
2. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
2.1.	СССРның халык укытучысы
3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
3.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
3.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
3.4.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
3.5.	РСФСРның атказанган тренеры
3.6.	РСФСРның атказанган мәктәп укытучысы
3.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
3.8.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
3.9.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
3.10.	Атказанган укытучы
3.11.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
3.12.	Атказанган халык мәгарифе хезмәткәре
3.13.	Атказанган югары мәктәп эшлеклесе
3.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
3.15.	Атказанган фән эшлеклесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.2.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.3.	Атказанган мәктәп эшлеклесе

4.4.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.5.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
4.6.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
4.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.8.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.9.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.11.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.12.	Атказанган фән эшлеклесе
5. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
5.1.	Татарстан Республикасының халык укытучысы
5.2.	Татарстан Республикасының атказанган мәктәп укытучысы
5.3.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
5.4.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
5.5.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
5.6.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
5.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
5.8.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
Алар өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы (Совет Социалистик Республикалар Союзы, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасы) ведомство бүләкләре	
1. Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы)	
1.1.	Россия Федерациясенен гомуми белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.2.	Россия Федерациясенен башлангыч һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациясенен урта һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациясенен югары һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенен фән һәм техника мактаулы хезмәткәре
1.6.	Россия Федерациясенен яшьләр сәясәте өлкәсе мактаулы хезмәткәре
1.7.	Студентларның фәнни-тикшеренү эшен үстерү өчен
1.8.	Россия Федерациясе мәгариф өлкәсенен мактаулы хезмәткәре
1.9.	Россия Федерациясе балаларын һәм яшьләрен тәрбияләү өлкәсендә мактаулы хезмәткәр
1.10.	Мәгариф отличнигы
1.11.	Россия Федерациясенен тәрбия һәм агарту өлкәсендәге мактаулы хезмәткәре
1.12.	Россия Федерациясе Фән һәм югары технологияләр мактаулы хезмәткәре
1.13.	Тәрбия һәм мәгариф өлкәсе ветераны
1.14.	Л.С. Выготский медале
1.15.	К. Д. Ушинский медале
1.16.	«Россия Федерациясенен һөнәри-техник белем бирү отличнигы» билгесе
1.17.	«Шәфкатьлелек һәм хәйриячелек өчен» күкрәк билгесе
1.18.	«Профессиягә тугрылык өчен» күкрәк билгесе
1.19.	«Яшьлек һәм һөнәри осталык» күкрәк билгесе
1.21.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының «Ветеран» күкрәк билгесе
1.22.	«Намуслы хезмәт һәм батырлык өчен» медале
1.23.	«Мәгариф һәм фәнни-технологик үсеш өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга өлеш керткән өчен» медале
1.24.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының «Мактаулы хезмәткәр» исеме
1.25.	«Яшь галим» күкрәк билгесе
1.26.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының «Мактау грамотасы»;

2. Халык мәгарифе министрлыгы, СССР Мәгариф министрлыгы (РСФСР)	
2.1.	«СССРның мәгариф отличнигы» билгесе
2.2.	«Халык мәгарифе отличнигы» билгесе
2.3.	«СССРның һөнәри техник белем бирү отличнигы» билгесе
2.4.	«РСФСР һөнәри-техник белем бирү отличнигы» билгесе

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында нигезләмәгә 2 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫ , СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫ СОСТАВЫНДАГЫ СОЮЗ ҺӘМ АВТОНОМИЯЛЕ РЕСПУБЛИКАЛАРНЫҢ МАКТАУЛЫ ИСЕМНӨРЕ ИСЕМЛЕГЕ

т/б №	Мактаулы исемнәрнең атамасы
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандачы
4.2.	Халык артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халык рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халык язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халык шагыйре
4.10.	Халык жырчысы
4.11.	Халык акыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.14.	Атказанган мәдәни-мәгърифәтчелек эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать остасы
4.18.	Атказанган халык ижаты остасы
4.19.	Атказанган фән эшлеклесе

5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исеми	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сэнгатъ эшлеклесе
5.5.	Халык рэссамы
5.6.	Атказанган рэссам
5.7.	Халык язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
5.12.	Атказанган китапханәче
5.13.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.15.	Атказанган фән эшлеклесе

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында нигезләмәгә 3 нче кушымта

СТИМУЛЛАШТЫРУ ХАРАКТЕРЫНДАГЫ ТҮЛӘҮЛӘР БИРЕЛӘ ТОРГАН РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ, ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫ, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫ СОСТАВЫНДАГЫ СОЮЗ ҺӘМ АВТОНОМИЯЛЕ РЕСПУБЛИКАЛАРНЫҢ МАКТАУЛЫ ИСЕМНӘРЕ ИСЕМЛЕГЕ

т/б №	Мактаулы исемнәрнең атамасы
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең атказанган табибы
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының атказанган табибы
2.2.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның Халык табибы
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Халык табибы
4.2.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
4.3.	Атказанган табиб
4.4.	Атказанган провизор
4.5.	Атказанган фармацевт
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
5.2.	Атказанган табиб
5.3.	Атказанган провизор

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Башкарма комитетының
2024 е. 27 июньдәге
218 номерлы карарына
2 нче кушымта

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МӘКТӘПКӘЧӘ
БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫ ХЕЗМӘТКӨРЛӘРЕНЕҢ ХЕЗМӘТ ХАКЫ ТҮЛӘҮ
ШАРТЛАРЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ
I. Гомуми нигезләмәләр**

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен (алга таба - мәктәпкәчә белем бирү оешмалары), компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы-мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең Хезмәткә түләү шартларын һәм күләмен билгеләүче нормалар жыелмасы, шул исәптән тариф ставкалары, окладлар (вазыйфаи окладлар), шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

база хезмәт хакы -мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәренең календарь айда хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәгән өчен яки хезмәт нормасы өчен (атнасына (елга) педагогик эш сәгатьләре нормасы өчен хезмәт хакы ставкасы өчен) стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түләүләрне исәпкә алмыйча башкарылган эшләрнең катлаулылыгына бәйле рәвештә билгеләнгән хезмәт хакы;

хезмәт хакы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрне исәпкә алмыйча, фактта эшләнгән вакыт өчен билгеләнгән катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен хезмәткәрнең хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән күләме.;

хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) - хезмәткәрнең квалификациясенә, катлаулылыгына, эшнең күләменә, сыйфатына һәм шартларына бәйле рәвештә хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыра торган түләүләр;

кызыксындыру характерындагы түләүләр - кызыксындыру характерындагы өстәп түләүләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

компенсация характерындагы түләүләр доплер, шул исәптән эш шартларында һәм нормаль характердан тайпылучы компенсация характерындагы өстәмәләр һәм компенсация характерындагы башка түләүләр.

1.3. Мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - мәгариф хезмәткәрләре, медицина хезмәткәрләре) мәктәпкәчә белем бирү оешмаларындагы хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәт хакы):

вазыйфаи оклад;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

компенсация характерындагы түләүләр.

1.4. Хезмәткәрнең профиль буенча эш стажы артуга, квалификация категориясә бирелүгә бәйле рәвештә хезмәт өчен түләү күләмен үзгәртүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомство аерымлык тамгалары белән бүләкләүгә, еллык яисә башка отпускта булу чорында, аның вакытлыча хезмәткә яраксызлыгы чорында, шулай ук аның өчен уртача хезмәт хакы сакланып

калучы башка чорларда хезмэт хакы үзгөрүгә, аның хезмәткә түләү күләме үзгәрү күрсәтелгән чорлар тәмамланганнан соң башкарыла.

1.5. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары житәкчеләре:

-Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының «Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәлеген раслау турында,» Мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлгә 2010 елның 26 августындагы 761н номерлы боерыгы белән билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килүгә педагогик эшнәң (белгечлек буенча билгеле бер вазифада эшләү) белеме һәм стажы турындагы документларны тикшерәләр;

-ел саен мәктәпкәчә мәгариф оешмалары хезмәткәрләренәң тарификация исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

-мәктәпкәчә мәгариф оешмалары хезмәткәрләренәң хезмәт хакын вакытында һәм дәрәҗә итеп билгеләү өчен җаваплы.

II. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренәң төп хезмәт хакын билгеләү

2.1. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары мәгариф хезмәткәрләренәң төп хезмәт хакы түбәндәгә күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәҗәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сум
1	2	3
Беренче дәрәҗәдәгә ярдәмче персонал хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәҗәсе	Әйдаман Тәрбияче ярдәмчесе	19515
Икенче дәрәҗәдәгә ярдәмче персонал хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәҗәсе	Кече тәрбияче	19625
Педагогик хезмәткәр вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәҗәсе	Физик культура буенча инструктор Музыка буенча житәкче	20705
Икенче квалификация дәрәҗәсе	Өстәмә белем бирү педагогы	20800
Өченче квалификация дәрәҗәсе	Тәрбияче Педагог-психолог Методист	20900
Дүртенче квалификация дәрәҗәсе	Өлкән тәрбияче Тьютор (югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү өлкәсендә эшләүче тьюторлардан тыш) Укытучы-дефектолог Укытучы-логопед (логопед)	21000
Структур бүлекчә житәкчеләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәҗәсе	Кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, уку-укыту (укыту-житештерү) остаханәсе структур бүлекчәләре һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын һәм уку-укыту программасын тормышка ашыручы башка структур бүлекчәләр; белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәэмин итү буенча дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы	21050

	оешмаларның (икенче квалификация дәрәжәсенә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларыннан тыш) структура бүлекчәсе мөдире (начальнигы)	
Икенче квалификация дәрәжәсе	Уку программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерымланган структур бүлекчә мөдире (башлыгы), кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, уку-консультация пункты, уку (укыту-житештерү) остаханәсе, укыту (укыту-житештерү) остаханәсе һәм башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениесенең (бүлекчәнән) башка структур бүлекчәләр (өчөнчә квалификация дәрәжәсенә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләренән тыш) башлыгы (мөдире, директоры, житәкчәсе, идарәчәсе)	21100

2.2. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренең төп хезмәт хакы түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сум
1	2	3
«Беренче дәрәжәдәге медицина һәм фармацевтика персоналы» һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Авыруларны карау буенча кече шәфкать туташы (авыруларны карау буенча кече шәфкать туташы)	19242
«Урта медицина һәм фармацевтика персоналы» профессиональ квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Дәвалау физкультурасы буенча инструктор	20163
Икенче квалификация дәрәжәсе	Диета шәфкать туташы (диета медбраты)	20663
Өчөнчә квалификация дәрәжәсе	Шәфкать туташы (медбрат)	21163
	Физиотерапия буенча шәфкать туташы (физиотерапия буенча медбрат)	
	Массаж буенча шәфкать туташы (массаж буенча медбрат)	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	Фельдшер	21863
Бишенче квалификация дәрәжәсе	Өлкән шәфкать туташы (өлкән медбрат)	22863
	Сәламәтлек пункты мөдире-фельдшер (шәфкать туташы (медбрат))	
«Табиблар һәм провизорлар» вазыйфалы профессиональ квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Табиб-белгечләр (өчөнчә һәм дүртенчә квалификация дәрәжәләренә кертелгән табиб-белгечләрдән тыш)	24563

III. Хезмэт хақы ставкасы (база оклады) өчен сәгатьләр нормасы һәм мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең күләме күрсәткечләренең норматив саны

3.1. Эш вакыты (хезмэт хақы ставкасы өчен педагогик эш сәгатьләре нормалары) Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының «Педагогик хезмәткәрләренең эш вакыты озынлыгы (хезмэт хақы ставкасы өчен педагогик эш сәгатьләре нормалары) һәм хезмэт килешүендә әйтелгән педагогик хезмәткәрләренең укуыту йөкләнешен билгеләү тәртибе турында» 2014 елның 22 декабрендәге 1601 нче номерлы боекыгы белән билгеләнгән.

Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләре өчен эш вакыты (хезмэт хақы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы) атнага 36 сәгатьтән артык булмаган кыскартылган эш вакытыннан чыгып билгеләнә, ул укуыту (уку) эшен, тәрбия эшен, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфай бурычлар һәм эш вакыты режимы белән каралган башка педагогик эшне үз эченә ала.

3.2. Хезмэт хақы ставкасы өчен сәгать нормасы мәктәпкәчә белем бирү оешмалары мөдире тарафыннан көненә өч сәгать күләмендә бер - ике төркем (балаларның тәүлек әйләнәсе булган бер яки берничә төркеме булган оешмалардан тыш) билгеләнә.

Мәдәният хезмәткәрләренең, медицина хезмәткәрләренең эш вакыты (хезмэт хақы ставкасы өчен сәгать нормалары) Россия Федерациясенең Хезмэт кодексы белән билгеләнә.

3.3. Мәгариф хезмәткәрләре күрсәткән хезмэт хақының (база оклады) база ставкасының бер сәгәте өчен күрсәткечләренең норматив саны:

3.3.1. Өлкән тәрбиячеләргә, тәрбиячеләргә, музыка житәкчеләренә, укуытучы-дефектологларга, укуытучы-логопедларга, педагог-психологларга, кече тәрбиячеләргә, тәрбиячеләрнең ярдәмчеләренә, мәктәпкәчә яшьтәге укучылар (тәрбияләнүчеләр) белән турыдан-туры эшләнүчеләргә:

гомуми үсеш юнәлешендәге төркемнәрдә (төрле яшьтәге төркемнәренә дә кертеп):

ике айдан өч яшькә кадәр - 15 бала;

белем бирү мөнәсәбәтләре туктатылганга кадәр-20 бала;

төркемнәрдә гаилә белеме формасында-7 бала;

өч яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар өчен компенсацияләүче юнәлешендәге төркемнәрдә:

сөйләмдә зур тайпылышлары булган балалар өчен-6 бала һәм 10 бала;

фонетик-фонематик тайпылышлары булган балалар өчен өч яшьтән өлкәнрәкләр арасында - 12 бала;

саңгырау балалар өчен-ике яшь төркемнәре өчен 6 бала;

начар ишетүче балалар өчен-6 бала һәм 8 бала;

сукырлар һәм начар күрүчеләр өчен - ике яшь төркемнәре өчен дә 6 бала;

начар күрүче балалар, амблиопия, кыльйкүзле балалар өчен-6 бала һәм 10 бала;

терәк-хәрәкәт аппараты бозылган балалар өчен-6 бала һәм 8 бала;

психик үсеш тоткарланган балалар өчен, жиңелчә акылга зәгыйфь балалар өчен-6 бала һәм 10 бала;

акыл ягыннан артта калган балалар өч яшьтән өлкәнрәкләр арасында-8 бала;

аутистик спектрда тайпылышлары булган балалар өчен-ике яшь төркемнәре өчен 5 бала;

катлаулы кимчелекләре булган балалар өчен (физик һәм (яки) психик үсештә Ике яки аннан да күбрәк кимчелекләре булган балалар өчен) ике яшь төркеме өчен дә 5 бала;

катнаш юнәлештәге төркемнәрдә:

өч яшькә кадәр - 10нан да артык түгел, шул исәптән 3 мөмкинлекләре чикләнгән бала;

өч яшьтән өлкәнрәк:

10 нан артык бала, шул исәптән 3 саңгырау бала, яки сукыр бала, яки терәк-хәрәкәт аппараты бозылган балалар, яки акыл ягыннан зәгыйфь, авыр дәрәжәдәге балалар, яки аутистик спектрдагы зәгыйфь балалар, яки катлаулы дефектлы балалар;

15 баладан артык түгел, шул исәптән 4 начар күрүче һәм (яки) амблиопия һәм (яки) кыек күзле балалар, яки начар ишетүче балалар, яки авыр сөйләм бозылулары булган балалар, яки жиңел дәрәжәдәге акыл ягыннан артта калган балалар;

17дән артык бала, шул исәптән 5 тән дә артык түгел, психик үсеш тоткарланган бала; өч яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар өчен сәламәтләндрү юнәлешендәге төркемнәрдә:

туберкулез интоксикациясе булган балалар өчен-10 бала һәм 15 бала;

еш авыручы балалар һәм башка категория махсус сәламәтләндрү чаралары комплексы кирәк булган балалар өчен -10 бала һәм 15 бала.

IV. Хезмәткәрләренең вазифаи окладларын формалаштыру тәртибе

4.1. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы (O_b) хезмәткәрләренең вазифа хезмәт хакы түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N} + P$$

биредә:

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең база хезмәт хакы күләме;

H_f - мәктәпкәчә белем бирү оешмасында эш сәгатьләренең чын саны;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлегендә билгеләнгән мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең хезмәт хакы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы;

Китап нәшрияты продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркеменә кәргән педагогик хезмәткәрләргә уку йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкадан артык түгел билгеләнә.

V. Стимуллаштыручы түләүләр

5.1. Үсендерү түләүләренә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен кызыксындыруга юнәлдерелгән түләүләр керә.

5.1.1. Үсендерү сыйфатындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- квалификация категориясе өчен түләүләр;
- мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр;
- профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;
- хезмәтнең киеренкелеге өчен түләүләр;
- авыл жирлегендә эшләгән өчен түләүләр;
- башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр;
- премияләр һәм башка бүләкләү түләүләре.

5.2. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә стимуллаштыручы характердагы түләүләренә билгеләү күләме һәм тәртибе:

5.2.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}) педагогик хезмәткәрләренең һәм структур бүлекчәләр житәкчеләренең һөнәри квалификация вазифа төркемнәре хезмәткәрләренә квалификация категориясенә гамәлдә булу вакыты чикләрендә гамәлдә булган квалификация категориясе булганда бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мектепкэчэ белем бирү оешмасының мэгариф хезмэткэрлэренең вазыйфаи хезмэт хақы;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмэ күләме, ул 1 нче таблицада китерелэ.

1 нче таблица

Мэгариф хезмэткэрлэренең квалификация категориясе өчен өстәмэ түлүүлэр күләме

Квалификация дэрэжэсе	Квалификация категориясе	Өстәмэ түлүүлэр күләме, процент
Педагогик хезмэткэр вазифаларының һөнэри квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	25,0
	Югары квалификация категориясе	30,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	26,0
	Югары квалификация категориясе	31,0
Өченче	Беренче квалификация категориясе	27,0
	Югары квалификация категориясе	32,0
Дүртенче	Беренче квалификация категориясе	28,0
	Югары квалификация категориясе	33,0
Структур бүлекчэ житэкчелэре вазифаларының һөнэри квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	28,0
	Югары квалификация категориясе	34,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	28,0
	Югары квалификация категориясе	34,0
Өченче	Беренче квалификация категориясе	28,0
	Югары квалификация категориясе	34,0

Квалификация категориясе өчен түлүүлэр тиешле аттестация комиссиясе тарафыннан унай карар кабул ителгән көннән билгеләнэ (үзгэртелэ).

5.2.2. Мактаулы исемнэр һәм ведомство бүләклэре (B_{pz}) өчен түлүүлэр беренче һәм икенче дэрэжэдэгэ уку-ярдэмче персонал, педагогик хезмэткэрлэр һәм структур бүлекчэлэр житэкчелэре вазифаларының һөнэри квалификация төркемнэренэ кергән мэгариф хезмэткэрлэре вазифалары буенча бирелэ һәм түбэндэгэ формула буенча исэплэнэ:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының мәгариф хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хақы;

Drz -мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре өчен өстәмә күләме.

Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы Союз Республикаларының мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 7 процент тәшкил итә.

Татарстан Республикасы (Татарстан Автономияле Совет Социалистик Республикасы) дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процентны тәшкил итә.

Россия Федерациясенә ведомство бүләкләре, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасының ведомство бүләкләре, Татарстан Республикасының ведомство бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар Союзының ведомство бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы Союз Республикаларының ведомство бүләкләре булган өчен өстәмә күләме 4 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе Мәгариф Министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы) Мактау грамотасы булган өчен өстәмә күләме 2 процент тәшкил итә. Россия Федерациясе мәгариф министры (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министры, Россия Федерациясе мәгариф министры) боерыгы белән Россия Федерациясе Мәгариф Министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгының) ведомство бүләкләре тапшыру Тәртибе нигезендә Россия Федерациясе Мактау грамотасы белән бүләкләнгән мәгариф хезмәткәрләренә өстәмә түләү билгеләнә.

«Мәгарифтәге казанышлар өчен» Татарстан Республикасы күкрәк билгесе, «Мактаулы остаз» мактау билгесе, «Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән өлкәсе отличнигы» мактау билгесе, «Телләренә, мәданиятларенә, традицияларенә саклау һәм үстерү өчен» күкрәк билгесе, «Яшь мөгаллим» күкрәк билгесе 2 процент тәшкил итә. «Мәгарифтәге казанышлар өчен» Татарстан Республикасы күкрәк билгесе, «Мактаулы остаз» мактау билгесе, «Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән өлкәсе отличнигы» мактау билгесе, «Телләренә, мәданиятларенә, традицияларенә саклау һәм үстерү өчен» күкрәк билгесе, «Яшь мөгаллим» күкрәк билгесе өчен өстәмә акча Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министры (Татарстан Республикасы мәгариф министры) боерыгы нигезендә билгеләнә.

Мәгариф хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр һәм ведомство бүләкләре исемлегә әлегә Нигезләмәгә 1 нче кушымтада китерелә.

Мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре өчен түләүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә һәм (яки) ике һәм аннан да күбрәк ведомство бүләкләренә ия булган мәгариф хезмәткәрләренә түләү хезмәткәрне сайлау буенча нигезләренә берсе буенча билгеләнә.

5.2.3. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш дәвамлылыгына бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре буенча стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының мәгариф хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хақы;

D_s үтү буенча эш стажы өчен өстәмә күләме, ул 2 нче таблицада күрсәтелгән.

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләү күләме,
процент Икенче дәрәжәдәге укытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	4 елдан алып 10 елга кадәр	1,0
		10 елдан 15 елга кадәр	2,0
Педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	15 елдан артык	3,0
		2 елдан 6 елга кадәр	2,0
		6 елдан 10 елга кадәр	3,0
		10 елдан 15 елга кадәр	3,5
Структур бүлекчәләрнең житәкче вазифалары	беренче – өченче	15 елдан артык	4,0
		2 елдан 6 елга кадәр	2,0
		6 елдан 10 елга кадәр	3,0
		10 елдан 15 елга кадәр	3,5

5.2.4. Эш стажын үзгәрткәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар мәктәпкәчә белем бирү оешмасында булса, яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

5.2.5. Педагогик эш стажына оешмаларда педагогик, житәкчелек һәм методик эш алып бару 3 нче таблицада каралганча исәпкә алына.

3 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренең педагогик стажына кертелә торган оешмалар һәм вазыйфалар исемлеге

Оешманың исеме	Вазифа атамасы
1	2
Белем бирү оешмалары, шул исәптән югары белем бирү оешмалары, югары белем бирү хәрби белем бирү оешмалары һәм хәрби һөнәри белем бирү оешмалары, өстәмә һөнәри белем бирү оешмалары (белгечләрнең квалификациясен күтәрү); медицина оешмалары һәм социаль хезмәт күрсәтү оешмалары, балалар йортлары, балалар: шифаханәләр, клиникалар, поликлиникалар, хастаханәләр һ. б.	Укытучылар, укытучы-дефектологлар, укытучы-логопедлар (логопедлар), оештыручы-укытучылар (тормыш иминлеге нигезләре, армиягә кадәргә эзерлек нигезләре), физик тәрбия житәкчеләре, өлкән мастерлар, производствога өйрәтү мастерлары (шул исәптән транспорт чараларын йөртүгә, авыл хужалыгы машиналарында эшләргә өйрәтү, язма машиналарда һәм башка оештыру техникасында эшләргә өйрәтү), өлкән методистлар, методистлар, өлкән инструктор-методистлар, инструктор-методистлар (шул исәптән физик культура һәм спорт, туризм буенча), концертмейстерлар, музыка житәкчеләре, өлкән тәрбиячеләр, тәрбиячеләр, сыйныф сәгатьләре тәрбиячеләре, социаль педагоглар, педагог-психологлар, педагог-оештыручылар, өстәмә белем

	бирү педагоглары, өлкән тренер-укытучылар, тренер-укытучылар, өлкән айдаманнар (пионервожатыйлар), физик культура буенча инструкторлар, хезмэт буенча инструкторлар, директорлар (начальниклар, мөдирләр), директор урынбасарлары (житәкчеләр, мөдирләр), укыту, укыту-тәрбия, укыту-өйрәтү, тәрбия, мәдәни-тәрбия эшләре, житештерү буенча укыту (эш), чит тел буенча, укыту-очуга эзерләү, гомуми эзерлек буенча, режим буенча, уку-укыту бүлгә мөдирләре, практика, укыту-консультация пунктлары, логопедик пунктлар, интернатлар, бүлекләр, бүлекләр, лабораторияләр, кабинетлар, секцияләр, филиаллар, курслар һәм эшчәнлекләре мәгариф (тәрбия) процессы, методик тәмин итү белән бәйлә башка структур бүлекчеләр мөдирләре (начальниклары) , режим буенча өлкән дежурныйлар, аккомпаниаторлар, мәдәни чаралар оештыручылар, экскурсоводлар, профессор-укытучылар составы.
Барлык исемдәге (кайсы ведомствога каравына бәйсез рәвештә) методик (укыту-методик) оешмалар	Сектор, кабинет, лаборатория, бүлек житәкчеләре, аларның урынбасарлары, сектор мөдирләре; эшчәнлегә методик тәмин итүгә бәйлә фәнни хезмәткәрләр; өлкән методистлар, методистлар
Белем бирүгә идарә итү органнары һәм мәгариф оешмалары белән житәкчелек итүче органнар (структур бүлекчеләр).	Житәкче, инспектор, методик инструкторлык вазыйфалары, шулай ук белгечләрнең башка вазыйфалары (икътисадый, финанс, хужалык эшчәнлегә, төзелеш, тәмин итү, эш башкару белән бәйлә вазыйфаларда эшләүдән тыш).
Техник укыту бүлекләре (бюросы), производства кадрлар эзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү мәсьәләләре белән шөгыйльләнүче оешмаларның, министрлыклар (ведомстволар) бүлекчеләренең кадрлар бүлекләре	Штаттагы укытучылар, эшчеләрне производства өйрәтү мастерлары, эшчәнлекләре эзерләү һәм квалификация күтәрү мәсьәләләре белән бәйлә булган житәкче, инспектор, инженер вазыйфалары, методик вазыйфалар
РОСТО (ДОСААФ) һәм гражданнар авиациясе мәгариф оешмалары	Житәкче, команда-очу, команда-инструктор, инженер-инструктор, инструктор һәм укытучылар составлары, производства өйрәтү мастерлары, инженер-инструктор-методистлар, инженер-очучылар-методистлар
Оешмаларның тулай тораклары, торак-эксплуатация оешмалары, яшьләр торак комплекслары, балалар кинотеатрлары, яшь тамашачы театрлары, курчак театрлары, балалар һәм яшүсмерләр белән эшли торган мәдәни-агарту оешмалары	Тәрбиячеләр, педагог-оештыручылар, педагог-психологлар(психологлар), укытучылар, балалар һәм яшүсмерләр өчен өстәмә белем бирү педагоглары (түгәрәкләр житәкчеләре), инструкторлар һәм инструкторлар-методистлар, тренер-укытучылар һәм балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча башка белгечләр, балалар бүлекләре, секторлары мөдирләре
Төзәтү колонияләре, тәрбия колонияләре, тикшерү изоляторлары һәм төрмәләр, дөвалау-төзәтү оешмалары	Эш (хезмэт) вазыйфаларында педагогик белем булганда: тәрбия эшләре буенча начальник урынбасары, отряд башлыгы, өлкән инспектор,

	<p>гомуми белем бирү (укуыту) инспекторы, өлкән инспектор-методист һәм инспектор-методист, өлкән инженер һәм инженер-техник белем бирү буенча инженер, производствога өйрәтү буенча өлкән мастер һәм мастер, өлкән инспектор һәм хезмәтне саклау һәм режим буенча инспекторы, укуыту-техник кабинеты мөдире, психолог</p>
--	---

5.2.6. Педагогик хезмәткәрләрнең аерым категорияләрендәге педагогик эш стажына СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә белем бирү оешмасында яки укуытыла торган фән (курс, дисциплиналар, түгәрәк) профиленә туры килә торган һөнәр (һөнәр) буенча оешмаларда эшләү һәм хезмәт итү вакыты түбәндәгеләргә керә:

укуытучы-оештыручыларга (тормыш иминлеге нигезләре, хәрби хезмәткә кадәр әзерлек);

физик тәрбия укуытучыларына һәм мөгаллимнәренә, физик тәрбия житәкчеләренә, физкультура буенча инструкторларга, инструктор-методистларга (өлкән инструктор-методистларга), тренер-укуытучыларга (өлкән тренер-укуытучыларга);

укуытучыларга, хезмәт (һөнәри) укуыту, технология, сызым, рәсем сәнгате, информатика, махсус дисциплиналар, шул исәптән аерым фәннәренә тирәнтен өйрәнүче белем бирү оешмаларының (сыйныфларның) махсус дисциплиналары укуытучыларына;

производствога өйрәтү осталарына;

өстәмә белем бирү педагогларына;

эксперименталь мөгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

педагог-психологларга;

методистларга;

урта звено (бүлекләр) мәдәният һәм сәнгать, музыка-педагогика, сәнгать-графика, музыка белгечләре әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

балаларга өстәмә белем бирү оешмалары (мәдәният һәм сәнгать, шул исәптән музыка һәм сәнгать) укуытучыларына, музыка һәм сәнгать гомуми белем бирү оешмаларының махсус дисциплиналары укуытучыларына, педагогика училищеларының (педагогика колледжларының) музыка дисциплиналары укуытучыларына, музыка укуытучыларына, музыка житәкчеләренә, концертмейстерларга.

5.2.3.4. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары, бала йортлары тәрбиячеләренә (өлкән тәрбиячеләренә) педагогик стажына мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының ясле төркеменә шәфкать туташы, бала йортларының пост шәфкать туташы вазыйфаларында, ә ясле төркемнәре тәрбиячеләренә медицина вазыйфаларында эшләү вакыты кертелә.

5.2.3.5. Тәрбияче ярдәмчәсе һәм кече тәрбияче вазыйфаларында эшләү вакыты, әлегә вазыйфаларда эшләгән чорда хезмәткәр педагогик белеме булган яки югары белем бирү оешмасында яки һөнәри белем бирү оешмасында укыган очракта, педагогик эш стажына исәпләнә.

5.2.3.6. Оешма хезмәткәрләренә белем бирү оешмаларында төп эшенән тыш башкарылган педагогик эш вакыты, сәгәтләр түләү шартларында аның күләме уку елында 180 сәгәттән дә ким булмаса, педагогик стажга кертелә.

Шул ук вакытта педагогик стажга педагогик эш башкарган айлар гына кертелә.

5.2.7. СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә оешмаларда һәм хезмәттә эшнең эш профиленә, укуытыла торган фән (курс, дисциплина, түгәрәк) туры килүе турында конкрет мәсьәләләренә хәл итү хокукы профсоюз органы белән килешү буенча мөгариф оешмасы житәкчесенә бирелә.

5.3. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә стимуллаштыручы характердагы түләүләренә билгеләү күләме һәм тәртибе:

5.3.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр (Вкк) тариф-квалификация характеристикаларына ярашлы рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре буенча аттестация

нәтижеләре буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча мәшгуль медицина хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының медицина хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хақы;

D_{kk} - 4 нче таблицада китерелгән квалификация категориясе өчен өстәмә күләме.

Квалификация категориясе өчен түләүләренә үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган боерыгы датасына ярашлы башкарыла.

4 нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	3,0
Беренче квалификация категориясе	6,0
Югары квалификация категориясе	10,0
Табиблар һәм провизорлар вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	6,0
Беренче квалификация категориясе	10,0
Югары квалификация категориясе	20,0

5.3.2. Мактаулы исемнәр өчен түләүләр медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре (B_{pz}) вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән медицина хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының медицина хезмәткәрләренә вазыйфаи хезмәт хақы;

D_{pz} - мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә әлегә Нигезләмәгә 2 нче кушымтада китерелә.

Почетлы исемнәр өчен түләүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган хезмәткәрләргә аларның булуы өчен түләү хезмәткәрнең сайлавы буенча мактаулы исемнәренә берсе буенча билгеләнә.

5.3.3. Профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр (B_{sr}) медицина хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре буенча стаж буенча төркемнәр буенча профиль буенча эш давамлылыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_{sr} = O_d \times \frac{D_{sr}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының медицина хезмәткәрләренә вазыйфай хезмәт хақы;

D_{sr} - 5 нче таблицада күрсәтелгән профиль буенча эш стажы өчен өстәмә күләме.

5 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түлүүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләү күләме, процент
1	2	3
Беренче дәрәжәдәге медицина һәм фармацевтика персоналы	2 елдан 5 елга кадәр	2,5
	5 елдан 10 елга кадәр	3,5
	10 елдан 15 елга кадәр	4,5
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы	15 елдан артык	5,5
	3 елдан 5 елга кадәр	2,5
	5 елдан 10 елга кадәр	3,5
Табиблар һәм провизорлар	10 елдан 15 елга кадәр	4,5
	15 елдан артык	5,5
	3 елдан 5 елга кадәр	5,0
	5 елдан 10 елга кадәр	7,5
	10 елдан 15 елга кадәр	9,0

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар мәктәпкәчә белем бирү оешмасында булса, яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

5.3.4. Хезмәт интенсивлыгы өчен түлүүләр (B_{sr}) урта медицина һәм фармацевтика персоналы, табиблар һәм провизорлар вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sr} = O_d \times \frac{D_{sr}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мөктөпкөчө белем бирү оешмасының медицина хезмөткөрлөрөнөң вазыйфаи хезмөт хақы;

D_{sr} - 6 нчы таблицада китерелгән хезмөт интенсивлығы өчен өстәмә күлөме.

6 нчы таблица

Хезмөт киеренкелеге өчен өстәмә түлөүлөр күлөме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә түлөүлөр диапазоны, процентларда
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы	икенче	1,5
	өченче	3,0
	дүргенче	4,5
	бишенче	10,0
Табиблар һәм провизорлар	беренче – икенче	5,0

5.4. Авыл жирлегендә эшлэгән өчен белгечлөргә түлөүлөр (B_{sm}) педагогик хезмөткөрлөр һәм структур бүлекчөлөр житәкчөлөрө вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнөрөнә кергән хезмөткөрлөргә, урта медицина һәм фармацевтика персоналының һөнәри квалификация төркемнөрөнә кергән медицина хезмөткөрлөрөнә, табибларга һәм провизорларга бирелә һәм түбәндөгө формула буенча исәпләнә:

$$B_{sm} = D_{sm} \times \frac{H_f}{H_N}$$

биредә:

D_{sm} авыл жирлегендә эшлэгән өчен белгечлөргә 1388 сумга тиң түлөү күлөме;

H_f - мөктөпкөчө белем бирү оешмаларында эш сөгатылөрөнөң чын саны;

H_N - әлегә Нигезләмәнөң III бүлегендә билгеләнгән мөктөпкөчө белем бирү оешмалары хезмөткөрлөрөнөң хезмөт хақы ставкасы өчен сөгатылөр нормасы.

5.5. Премия һәм башка бүләклөү түлөүлөрө мөктөпкөчө белем бирү оешмалары хезмөткөрлөрөнә төп эш урыны һәм төп вазифасы буенча бер үк вакытта билгеле бер вакыт эчендә (ай, квартал, ел) юбилей даталары, отличие билгелөрө, Рәхмөт хатлары, грамоталар, мактаулы исемнөр һәм мөктөпкөчө белем бирү оешмасының локаль норматив актлары һәм коллектив килешүлөрө белән билгеләнгән башка нигезлөр буенча билгеләнә.

5.5.1. Эш нәтижөлөрө буенча премия һәм башка бүләклөү түлөүлөрөнөң күлөме, тәртибе һәм шартлары мөктөпкөчө белем бирү оешмасының локаль норматив актлары һәм коллектив килешүлөр белән билгеләнә.

5.5.2. Мөктөпкөчө белем бирү оешмалары хезмөткөрлөрөнә премия түлөүлөрөнә каралган хезмөт хақы фонды күлөме хезмөт хақы (хезмөт хақы ставкалары, вазыйфаи хезмөт хақы), стимуллаштыручы характердагы түлөүлөргә (авыл жирлегендә эшлэгән өчен белгечлөргә түлөүлөрдән тыш), белем бирү программасы үзенчөлөклөрө өчен түлөүлөрөнөң 2 процентыннан ким түгел төп эш урыны һәм төп вазифасы (уқытучылар һәм уқытучылар вазифаларын биләүче хезмөткөрлөрдән тыш).

5.5.3. Мөктөпкөчө белем бирү оешмалары хезмөткөрлөрө эшчәнлегенөң нәтижөлөлөгән арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дөүлөт социаль сөясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткөчлөрөнөң ирешелгән дәрәжәсен саклау максатларында педагогик хезмөткөрлөр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеменә керүче хезмөткөрлөргә төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча акча булганда бер тапкыр бирелә торган бүләклөү бүлмәсе үткөрлө. Күрсәтелгән максатларда түлөү тәртибе, шартлары һәм конкрет күлөме мөктөпкөчө белем бирү оешмасының локаль норматив актлары белән билгеләнә.

5.6. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр билгеле бер вакыт аралыгында төп эш урыны буенча мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә билгеләнә. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләменә йогынты ясый торган төп критерий-мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә эшчәнлеген бәяләү критерийларының чик кыйммәтләренә ирешү.

5.6.1. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә эшчәнлегенә нәтижәлелеген бәяләү критерийларын оешма житәкчесе профсоюз органы белән килешү буенча раслый. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә эшчәнлеген бәяләү критерийларының әһәмияте һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары ел саен мәктәпкәчә белем бирү оешмасы алдына куелган бурычлар нигезендә билгеләнә.

5.6.2. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләрнең күләме, тәртибе һәм шартлары мәктәпкәчә белем бирү оешмасының локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

5.6.3. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр (B_{kj}) түбәндәге формула буенча исәплән:

$$B_{kj} = \frac{FOT_k}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m (I_{ij} \times K_i)} \times \sum_{i=1}^n (I_{ij} \times K_i)$$

биредә:

FOT_k - башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләргә каралган хезмәт хақы фонды.

Π j-нче хезмәткәр буенча эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнең I-нче критерие;

Π j-нче хезмәткәр буенча эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнең I-нче критерие;

n – эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары саны;

m-мәктәпкәчә белем бирү оешмасында эшләнүчеләр саны.

5.6.4. Эшчәнлек нәтижәлелеге критерийларын нормалаштыру төрле зурлыктагы нәтижәлелек критерийларын чагыштыруны тәэмин итә. Нормалаштыру - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критерие (иң яхшысы һәм иң начары) күрсәткечләренә диапазонның сайлаудан гыйбарәт, шуларның берсе нульгә тигезләнгән нормалаштырылган критерийга, икенчесе - бер күрсәткеченә туры килә. Нәтижәлелек критерие факттагы күрсәткече эшчәнлек нәтижәлелеге критерие күрсәткече диапазоны чикләрендә булганда, эшчәнлек нәтижәлелегенә нормалаштырылган критерие нульдән алып бергә кадәр билгеләнә. Нәтижәлелек критерие факттагы күрсәткече иң начар күрсәткечтән түбәнрәк булган очракта, нормалаштырылган критерий күрсәткече нульгә э иң яхшыдан югарырак булганда - бергә тигез.

5.6.5. Эшчәнлек нәтижәлелегенә нормалаштырылган критерий күрсәткеченә эшчәнлек нәтижәлелеге критерие күрсәткеченә бәйлә булуы турыдан-туры (уңай динамика критерий күрсәткече арту белән билгеләнә) һәм кире (уңай динамика критерий күрсәткече кимү белән билгеләнә) булырга мөмкин.

5.6.6. Нормалаштырылган критерий, аның кыйммәте критерий кыйммәтенә турыдан-туры бәйлә булганда (I_i) формула буенча исәпләнә:

$$I_i = \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i}$$

биредә:

FI_i i эшчәнлекнең нәтижәлелеге критерие чын кыйммәте;

M_i эшчэнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң яхшы кыйммәте;

L_i эшчэнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң начар кыйммәте.

5.6.7. Эшчэнлекнең нәтижәлелеге критерие аның кыйммәте критерий кыйммәтенә кире бәйлә булганда (I_i) формуласы буенча исәпләнә:

$$I_i = 1 - \frac{FI_i - L_i}{L_i - M_i}$$

биредә:

I_i - эшчэнлекнең нәтижәлелеген бәяләүнең I -нче критерие;

FI_i эшчэнлекнең нәтижәлелеге критериеның чын кыйммәте;

M_i эшчэнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң яхшы кыйммәте;

L_i эшчэнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң начар кыйммәте.

5.6.8. Үлчәү коэффициентлары белән эшчэнлек нәтижәлелеге критериенең өстенлек дәрәжәсе билгеләнә. Иң өстенлекле критерийга иң зур коэффициент бирелә. Чагыштырмача авырлык коэффициенты (K_i) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K_i = \frac{VK_i}{\sum_{i=1}^n VK_i}$$

монда VK_i - эшчэнлек нәтижәлелеген бәяләүнең i критериеның авырлык коэффициенты.

5.6.9. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары буенча авырлык коэффициентларының чик гомуми күләме 7 һәм 8 таблицаларда китерелгән.

7 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары буенча авырлык коэффициентларының иң чик җыелма күләме

т/б №	Вазифа атамасы	Үлчәү коэффициентларының иң югары җыелма күләме
1	2	3
1. Беренче дәрәжәдәге ярдәмче укыту персоналының һөнәри квалификация төркеме		
1.1.	Әйдаман	5
1.2.	Тәрбияче ярдәмчесе	5
2. Икенче дәрәжәдәге ярдәмче персоналның һөнәри квалификация төркеме		
2.1.	Кече тәрбияче	35
3. Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
3.1.	Физик культура буенча инструктор	45
3.2.	Музыка буенча җитәкче	45
3.3.	Өстәмә белем бирү педагогы	50
3.4.	Тәрбияче	55
3.5.	Методист	55

3.6.	Педагог-психолог	55
3.7.	Өлкән тәрбияче	60
3.8.	Өлкән методист	60
3.9.	Тьютор (югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү өлкәсендә эшләүче тьюторлардан тыш)	60
3.10.	Укытучы-дефектолог	60
3.11.	Укытучы-логопед (логопед)	60
4. Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
4.1.	Кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (укыту-житештерү) остаханәсе структур бүлекчәләре һәм гомуми белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү уку-укыту программасын гамәлгә ашыручы башка структур бүлекчәләр мөдире (начальнигы) (икенче квалификация дәрәжәсенә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларыннан тыш)	65
4.2.	Уку программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерымланган структур бүлекчә мөдире (башлыгы), кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, уку-консультация пункты, уку (укыту-житештерү) остаханәсе, укыту (укыту-житештерү) остаханәсе һәм башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениесенен (бүлекчәнең) башка структур бүлекчәләре (өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләреннән тыш) башлыгы (мөдире, директоры, житәкчесе, идарәчесе)	70

8 нче таблица

Медицина хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәләргә критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма күләме

т/б №	Вазифа атамасы	Үлчәү коэффициентларының иң югары жыелма күләме
1	2	3
1. Беренче дәрәжә медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
1.1.	Авыруларны карау буенча кече шәфкать туташы (авыруларны карау буенча кече шәфкать туташы)	5
2. Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе		
2.1.	Дәвалау физкультурасы буенча инструктор	35
Икенче квалификация дәрәжәсе		
2.2.	Диета шәфкать туташы (диета медбраты)	37
Өченче квалификация дәрәжәсе		
2.3.	Шәфкать туташы (медбрат)	40
2.4.	Физиотерапия буенча шәфкать туташы (физиотерапия буенча медбрат)	40
2.5.	Массаж буенча шәфкать туташы (массаж буенча медбрат)	40
Дүртенче квалификация дәрәжәсе		

2.6.	Фельдшер	45
Бишенче квалификация дәрәжәсе		
2.7.	Өлкән шэфкаты туташы (өлкән медбрат)	50
3. Табиб һәм провизорлар вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе		
3.1.	Табиб-белгечләр (өченче һәм дүртенче квалификация дәрәжәләренә кертелгән табиб-белгечләрдән тыш)	60

5.6.10. Мәктәпкәчә мәгариф оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижелелегенә типлаштырылган критерийлары һәм аларның үлчәү коэффициентлары Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан раслана.

5.6.11. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасында башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түлүүләр фонды формалаштырыла, аның күләме (FOT_k) формула буенча исәпләнә:

$$FOT_k = FOT_{do} \times \frac{D_k}{100\%}$$

биредә:

FOT_{do} - төп эш урыны буенча (укытучылар һәм укытучылар вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) хезмәткәрләрнең вазыйфаи хезмәт хакы буенча мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең хезмәт хакы түлү фонды;

D_k - башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түлүүләргә хезмәт хакы фонды өлеше.

Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүләргә хезмәт хакы фондының тәкъдим ителгән өлеше 17,5 процент күләмендә кабул ителә.

VI. Компенсация сыйфатындагы түлүүләр

6.1. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасында компенсация характерындагы түлүүләргә түбәндәгеләр керә:

зиянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә мәшгуль булган хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түлүүләр;

нормаль шартлардан читкә тайпылган (төрле квалификацияле эшләр башкарганда, һөнәрләр (вазыйфалар), өстәмә эш, төнге вакытта һәм нормаль шартлардан читкә тайпылган башка шартларда эш башкарганда) эш өчен компенсация характерындагы түлүүләр;

сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән тәрбияләнүчеләрнең (белем алучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшләгән өчен компенсация характерындагы түлүүләр;

мөмкинлекләре чикле балалар өчен мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр;

белем бирү программасының үзенчәлеге өчен компенсация характерындагы түлүүләр.

6.2. Компенсация сыйфатындагы түлүүләр, аларны түлү шартлары һәм күләмнәре хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив килешүләр, локаль норматив актлар, хезмәт килешүе белән билгеләнә.

6.3. Зиянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары (B_k) белән эшләүче хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = \left(O_b \times \frac{H_{fk}}{H_N} + P \right) \times \frac{D_{kh}}{100\%}$$

биредә:

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең база хезмәт хакы күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләү каралган гамәлдә булган вақыт;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлегендә билгеләнгән мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең хезмәт хакы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы;

P - китап тарату продукциясе һәм вақытлы басмалар белән тәмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләргә укыту йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкага гына билгеләнә;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә билгеләнгән компенсация характерындагы түләү өчен өстәмә күләме.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары белән эшләүче хезмәткәрләренең хезмәт хакы нормаль хезмәт шартлары белән эшләүнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы белән чагыштырганда 4 процент күләмендә махсус баяләү нигезендә югары күләмдә билгеләнә.

6.4. Нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләрен (вазифаларны) бергә үтәгәндә, эш сәгатеннән тыш, төнлә эшләгәндә һәм нормаль булмаган башка шартларда эшләр башкарганда) эш өчен түләүләр төнлә эшләүнең һәр сәгәте өчен билгеләнә, ул нормаль шартларда эшләүгә караганда күбрәк күләмдә түләнә, әмма законнарда һәм башка норматив хокукый актларда билгеләнгән күләмнәрдән кимрәк булмый.

Хезмәткәрне графикта аңа билгеләнгән ял көнендә яки эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә жәлеп иткән очракта, эш өчен кимендә икеләтә күләмдә түләнә; Вазыйфаи оклад алучы хезмәткәрләргә хезмәт хакыннан ким булмаган бер көнлек яки сәгатьлек база ставкасы күләмендә, ял һәм эш көне булмаган бәйрәм көне эш вақытының айлык нормасы чикләрендә башкарылса, һәм, әгәр эш айлык нормадан тыш башкарылган булса, база окладынан ким дигәндә сәгәте яки көнлек ставкасы икеләтә күләмдә түләнә.

6.4.1. Ял көне һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәр теләге буенча аңа башка ял көне тәкъдим ителергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендәге хезмәт гадәти күләмдә түләнә, ә ял көне өчен түләнми.

6.6. Тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшләгән, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән өчен компенсация характерындагы түләүләр мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында белем бирү хезмәткәрләренә бирелә.

6.6.1. Эш хакы ставкасы (B_{kh}) өчен атнасына педагогик эш сәгатьләре нормаларын билгеләгән педагогик хезмәткәрләр өчен сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = \left(O_b \times \frac{H_f \times Y_f}{H_N \times Y_N} + P \right) \times \frac{D_{kh}}{100\%}$$

биредә:

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең база хезмәт хакы күләме;

H_f - фактическое количество часов ведения педагогической работы дошкольной образовательной организации;

Y_f - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының педагогик хезмәткәрләре башкарган күләмле күрсәткечләренең чын саны;

H_N - әлеге Нигезлэмәнең III бүлегендә билгелэнгән мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең хезмәт хақы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы;

Y_N - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының педагогик хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла торган күләм күрсәткечләренең норматив саны;

P - китап тарату продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләргә укуыту йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкага гына билгеләнә;

D_{kh} - сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр күләме, алар әлеге Нигезлэмәнең 9 нчы таблицасында китерелгән.

6.6.2. Сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән тәрбияләнүчеләрнең билгеле бер категорияләре белән эш башкарганда мәгариф хезмәткәрләре өчен (әлеге Нигезлэмәнең 6.6.1 пунктында билгелэнгән педагогик хезмәткәрләрдән тыш) компенсация характерындагы түләүләр (B_{kh}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times \frac{D_{kh}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мәктәпкәчә белем бирү оешмасында хезмәткәрләренең вазыйфай хезмәт хақы;

D_{kh} - сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр күләме, алар 9 нчы таблицада китерелә.

6.6.3. Тәрбияләнүчеләрнең билгеле бер категорияләре булган мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында педагогик һәм укуыту-ярдәмче хезмәткәрләр эшлэгәндә берничә нигез буенча компенсация характерындагы түләүләр бирү карала, түләүләр күләме һәр нигез буенча аерым исәпләнә.

6.6.4. Әлеге мәктәпкәчә белем бирү оешмасында, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләнүнең конкрет шартларын исәпкә алып компенсация характерындагы өстәмәләр билгелэнгән хезмәткәрләр вазифалары исемлегә һәр мәктәпкәчә белем бирү оешмасында сайлап куелган профсоюз органы (яки хезмәткәрләр мәнфәгатчеләрен якларга вәкаләтле башка орган) белән килешү буенча раслана.

9 нчы таблица

Сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшлэгән өчен компенсация характерындагы өстәмә түләүләр күләме

т/б №	Өстәмә түләүне билгеләү өчен нигез	Сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән тәрбияләнүчеләрнең (укучыларның) билгеле бер категорияләре белән эшлэгән өчен өстәмәләр билгеләнә торган вазифалар		Өстәмә түләүләр күләме, процент
		һөнәри квалификация төркеме атамасы	квалификация дәрәжәсе	
1	2	3	4	5
1.	Туберкулез интоксикациясе булган, сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән,	беренче дәрәжәдәге уку-укуыту-ярдәмче персонал вазыйфалары	беренче	7,0

	терек-хэрэкэт аппараты бозылган, психик үсеш тоткарланган, аутистик үсеш бозылган, катлаулы дефектлары булган һәм акылга зэгыйфь балалар өчен адаптациялэнгән белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында (төркемнәрдә) эш	икенче дәрәжәдәге укытуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	7,0
		педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	7,0
2.	Сөйләмнәре нык бозылган тәрбияләнүчеләр өчен жайлаштырылган уку-укуту программаларын гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында (төркемнәрендә) эшләү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – өченче	4,0

6.7. Аерым учреждениеләрдә медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән балалар өчен яраклаштырылган белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә белем бирү оешмаларындагы эш өчен компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kkm} = O_d \times \frac{D_{kkm}}{100\%}$$

биредә:

O_d - медицина хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә вазифа оклады;

D_{kkm} - медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән балалар өчен мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында эшләнән өчен компенсация характерындагы түләү күләме 15 процентка тигез.

6.8. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасының (B_{sop}) педагогик хезмәткәрләре өчен белем бирү программасының үзенчәлеге өчен компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sop} = \left(O_b \times \frac{H_f \times Y_f}{H_N \times Y_N} + P \right) \times \frac{D_{sop}}{100\%}$$

биредә:

O_b - әлеге Нигезләмәнәң II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренә база хезмәт хакы күләме;

H_f - фактическое количество часов ведения педагогической работы дошкольной образовательной организации;

Y_f - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының мәгариф хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла торган күләм күрсәткечләренең чын саны;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлегендә билгеләнгән мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренең хезмәт хақы ставкасы өчен сәгәтләр нормасы;

Y_N - мәктәпкәчә белем бирү оешмасының педагогик хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла торган күләм күрсәткечләренең норматив саны;

P - китап тарату продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләргә укуту йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкага гына билгеләнә;

$D_{\text{сop}}$ - 10 нчы таблицада күрсәтелгән белем бирү программасының үзенчәлеге өчен өстәмә күләме

6.8.1. Тәрбияләнүчеләрнең билгеле бер категорияләре булган мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында педагогик хезмәткәрләр эшләгәндә, белем бирү программасының үзенчәлеге өчен берничә нигез буенча түләүләр бирүне күздә тотканда, белем бирү программасының үзенчәлеге өчен түләүләр күләме һәр нигез буенча исәпләнә.

6.8.2. Әлеге мәктәпкәчә белем бирү оешмасында, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып, белем бирү программасының үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләнгән хезмәткәрләр вазифалары исемлегенә һәр мәктәпкәчә белем бирү оешмасында сайлап куелган профсоюз органы (яки хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен якларга вәкаләтле башка орган) белән килешү буенча раслана.

10 нчы таблица

Белем бирү программасының үзенчәлеге өчен өстәмәләр күләме

т/б №	Уку-укуту программасы үзенчәлеге өчен өстәмә билгеләү өчен нигез	Уку-укуту программасы үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләнә торган вазыйфалар		Өстәмә түләүләр күләме, процент
		һөнәри квалификация төркеме атамасы	квалификация дәрәжәсе	
1	2	3	4	5
1.	Авыл жирендә һәм шәһәр тибындагы поселокларда урнашкан белем бирү рус телендә булмаган мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында балаларны рус теленә өйрәтү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	өченчесе дүртенчесе	- 5,0
2.	Рус телендә укутучы мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында балаларны туган телгә (татар, чуваш, мари һ. б.) өйрәтү (рус теленнән тыш)	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	өченчесе дүртенчесе	- 5,0
3.	Тәрбияләнүчеләр үсешендә бер яки берничә юнәлешкә өстенлек бирүче мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында чит телне гамәли эштә куллану	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	өченче	3,0
4	Мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы белем бирү оешмаларында эшләү	педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче дүртенче	- 28

6.9. Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен компенсация характерындагы түлүүләр (B_{sd}), медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә медицина хезмәткәрләренә һәм мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының структур бүлекчәләре җитәкчеләренә бирелә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%}$$

биредә:

O_d - мәктәпкәчә белем бирү оешмасында медицина хезмәткәрләренә һәм структур бүлекчәләре җитәкчеләренә вазифа хезмәт хакы;

D_{sd} - 11 нче таблицада күрсәтелгән эшчәнлек үзенчәлегенә өчен өстәмә күләме.

6.9.1. Әлеге мәктәпкәчә белем бирү оешмасында, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып, эшчәнлек үзенчәлекләре өчен өстәмәләр билгеләнә торган медицина хезмәткәрләре һәм структур бүлекчәләре җитәкчеләре вазифалары исемлегенә һәр учреждение тарафыннан сайлап куелган профсоюз органы яки хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен якларга вәкаләтле башка орган белән килешү буенча раслана.

11 нче таблица

Эшчәнлек үзенчәлегенә өчен өстәмә түлүүләр күләме

т/б.№	Эшчәнлек үзенчәлегенә өчен өстәмәләр билгеләү нигезе	Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Өстәмә түлүүләр күләме, процент
1.	Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында эш	урта медицина һәм фармацевтика персоналы	12
		табиблар һәм провизорлар	5
2.	Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында эш	структур бүлекчәләренә җитәкчә вазифалары	28

VII. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы җитәкчесенә, җитәкчә урынбасары, баш бухгалтер хезмәт хакын билгеләү тәртибе

7.1. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары җитәкчеләренә, аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларның хезмәт хакы вазифа окладларыннан, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түлүләрдән тора.

7.2. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы җитәкчесенә вазыйфаи хезмәт хакы Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан елына бер тапкыр уку елы башына хезмәт хакы буенча төркемгә (O_d) бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N}$$

биредә:

O_b - җитәкчеләргә төп хезмәт хакы күләме;

H_f - мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында эш сәгатьләренә чын саны;

H_N - әлеге Нигезләмәнең III бүлегендә билгеләнгән мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт хакы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы.

Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчесе хезмәт хакы буенча төркем тәрбияләнүчеләрнең санына карап билгеләнә.

7.3. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчеләре һәм баш бухгалтерлары әлеге мәктәпкәчә белем бирү оешмалары житәкчеләренең вазыйфай хезмәт хакыннан 20-30 процентка түбәнрәк билгеләнә.

7.4. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчесенә башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләр татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан аларның эшчәнлегенә нәтижелегенә критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижеләрен исәпкә алып билгеләнә. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчесенә башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр ай саен, бер еллык эш нәтижеләре буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен башкарыла ала.

7.5. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчеләренә башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен житәкчеләрнең хезмәт хакы, база окладлары һәм стимуллаштыручы характердагы түләүләр күләме буенча төркем 12 нче таблицада күрсәтелгән.

7.6. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр житәкче урынбасарларына, мәктәпкәчә белем бирү оешмасының баш бухгалтерына, эшчәнлекләренең локаль норматив актларда билгеләнгән нәтижелегенә критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижеләрен исәпкә алып, мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчесе тарафыннан билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга кызыксындыру сыйфатындагы түләүләр ай саен, квартал саен, бер еллык эш нәтижеләре буенча, әһәмиятле һәм аеруча әһәмиятле йөкләмәләрне үтәгән өчен бирелергә мөмкин. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләрнең чик дәрәжәсе мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчесе башкарган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләрнең 70 проценты дәрәжәсендә билгеләнә.

12 нче таблица

Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчеләренә башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен житәкчеләрнең хезмәт хакы, база хезмәт хакы һәм стимуллаштыручы характердагы түләүләр күләме буенча төркем

Житәкче хезмәте өчен түләү төркеме	Күләм күрсәткеченең әһәмияте (уку елы башына тәрбияләнүчеләр саны), кеше*	Төп оклад, сум	Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру сыйфатындагы түләүләр, сум
1	2	3	4
1	1 - 20	28000	4000
2	21 - 40	30000	4000
3	41 - 60	34000	5000
4	61 - 80	35000	6000
5	81 - 100	38000	7000
6	101 - 140	40000	8000
7	141 - 180	43000	9000
8	181 - 220	46000	10000
9	221 - 280	47000	11000
10	281 - 320	48000	12000
11	321 - 360	48000	13000
12	361 һәм аннан күбрәк	49000	14000

7.7. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары житәкчеләре, житәкче урынбасарлары һәм баш бухгалтерлары эшчәнлегенә һәм нәтижәлегенә үрнәк критерийлары һәм аларның авырлык коэффициентлары Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан раслана.

7.8. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр аларның эшчәнлек нәтижәләрен (B_k) исәпкә алып, түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{VK}$$

биредә:

B_c -бу Нигезләмәнең 12 таблицасында китерелгән башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр күләме;

K_{VK} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

7.9. Компенсация характерындагы түләүләр учреждение житәкчесе, аның урынбасарлары, Россия Федерациясе Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә мәктәпкәчә белем бирү оешмасының баш бухгалтеры өчен билгеләнә.

VIII. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасына хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртібе

8.1. Мәктәпкәчә белем бирү оешмасының хезмәткә түләү фондын формалаштыру агымдагы финанс елына мәктәпкәчә белем бирү оешмасының нормативлар, күләм күрсәткечләре буенча билгеләнгән акчалары күләме чикләрендә башкарыла һәм мәктәпкәчә белем бирү оешмасының финанс-хужалык эшчәнлегенә планында чагылыш таба.

8.2. Әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфалар хезмәт хакларын, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне исәпләү финанс-хужалык эшчәнлегенә планында каралган акчалар хисабына мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренә (шул исәптән эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләренә гомуми тармак вазифаларына) башкарыла мәктәпкәчә белем бирү оешмасының агымдагы финанс елына хезмәт хакына.

8.3. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының финанс-хужалык эшчәнлегенә планын үтәү барышында финанс тәэмин итүнең барлык чыганаclarы, шул исәптән түләү хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәр хисабына тиешле чорда (ай, квартал, ел) барлыкка килгән хезмәткә түләү фондын экономияләү әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул ителгән Мәктәпкәчә белем бирү оешмасының локаль норматив актлары нигезендә бүләкләү түләүләренә юнәлдерелгән мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү булганда, бүләкләү түләүләре вазифаларның алар буенча хезмәт өчен түләү фондын экономияләнгән һөнәри квалификация төркем хезмәткәрләренә бирелә (эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләрен, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазифаларын да кертеп).

Хезмәт нормасын (хезмәт бурычларын) үтәгән мәктәпкәчә белем бирү оешмасы хезмәткәрләренә тиешле чорда хезмәт хакы түләү фондын экономияләү хисабына башкарылган бүләкләү түләү күләме агымдагы елның 1 гыйнварына «Минималь хезмәт хакы күләме турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән өч тапкыр минималь хезмәт хакыннан артмаса тиеш (педагогик хезмәткәрләр, мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчесе вазыйфаларын биләүче һөнәри квалификация төркемнәрен исәпкә алмаганда).

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә стимуллаштыру характерындагы түләүләр күләме мәктәпкәчә белем бирү оешмасы житәкчесенә мәктәпкәчә белем бирү оешмасын гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Хезмәткә түләү фондын мәктәпкәчә мәгариф оешмасының финанс-хужалык эшчәнлегенә планын үтәү барышында барлыкка килгән экономиядән файдаланган өчен җаваплылык финанс

белэн тээмин итүнең барлык чыганақлары исәбеннән, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынған керемнәрне дә кертеп, мәктәпкәчә белем бирү оешмасы җитәкчесенә йөкләнә.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
мәктәпкәчә белем бирү
оешмалары хезмәткәрләренең
хезмәт хакы түләү шартлары
турында нигезләмәгә 1нче
кушымта

**МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАСЫ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНӘ ТИЕШЛЕ ТҮЛӘҮЛӘР
БИРЕЛӘ ТОРГАН МАКТАУЛЫ ИСЕМЛЕКЛӘР ҺӘМ ВЕДОМСТВО БҮЛӘКЛӘРЕ
ИСЕМЛЕГЕ**

т/б №	Бүләнең һәм мактаулы исемнең исеме
1	2
Советлар Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары Союзының, союздаш һәм автоном республикаларның мактаулы исемнәре	
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык укытучысы
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган укытучысы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган фән эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенең житештерү буенча атказанган белем бирү мастеры
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган физик культура хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
1.9.	Россия Федерациясенең Атказанган икътисадчысы
2. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
2.1.	СССРның халык укытучысы
3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
3.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
3.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
3.4.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
3.5.	РСФСРның атказанган тренеры
3.6.	РСФСРның атказанган мәктәп укытучысы
3.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
3.8.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
3.9.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
3.10.	Атказанган укытучы
3.11.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
3.12.	Атказанган халык мәгарифе хезмәткәре
3.13.	Атказанган югары мәктәп эшлеклесе
3.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
3.15.	Атказанган фән эшлеклесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе

4.2.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.3.	Атказанган мәктәп эшлеклесе
4.4.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.5.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
4.6.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
4.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.8.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.9.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.11.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.12.	Атказанган фән эшлеклесе
5. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
5.1.	Татарстан Республикасының халык укытучысы
5.2.	Татарстан Республикасының атказанган мәктәп укытучысы
5.3.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
5.4.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
5.5.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
5.6.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
5.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
5.8.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы (Советлар Социалистик Республикалары, Россия Советлар Федератив Социалистик Республикасы) ведомство бүләкләре	
1. Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы)	
1.1.	Россия Федерациясенә гомуми белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.2.	Россия Федерациясенә башлангыч һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациясенә урта һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациясенә югары һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенә фән һәм техника мактаулы хезмәткәре
1.6.	Россия Федерациясенә яшьләр сәясәте өлкәсе мактаулы хезмәткәре
1.7.	Студентларның фәнни-тикшеренү эшен үстерү өчен
1.8.	Россия Федерациясе мәгариф өлкәсенә мактаулы хезмәткәре
1.9.	Россия Федерациясе балаларын һәм яшьләрен тәрбияләү өлкәсендә мактаулы хезмәткәр
1.10.	Мәгариф отличнигы
1.11.	Россия Федерациясенә тәрбия һәм агарту өлкәсендәге мактаулы хезмәткәре
1.12.	Россия Федерациясе Фән һәм югары технологияләр мактаулы хезмәткәре
1.13.	Тәрбия һәм мәгариф өлкәсе ветераны
1.14.	Л.С. Выготский медале
1.15.	К. Д. Ушинский медале
1.16.	«Россия Федерациясенә һөнәри-техник белем бирү отличнигы» билгесе
1.17.	«Шәфкатьлелек һәм хәйриячелек өчен» күкрәк билгесе
1.18.	«Профессиягә тугрылык өчен» күкрәк билгесе
1.19.	«Яшьлек һәм һөнәри осталык» күкрәк билгесе
1.20.	«Мактаулы остаз» күкрәк билгесе
1.21.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының «Ветеран» күкрәк билгесе
1.22.	«Намуслы хезмәт һәм батырлык өчен» медале
1.23.	«Мәгариф һәм фәнни-технологик үсеш өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга өлеш керткән өчен» медале
1.24.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының «Мактаулы хезмәткәр» исеме

1.25.	«Яшь галим» күкрәк билгесе
1.26.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының Мактау грамотасы»
	2. Халык мәгарифе министрлыгы, СССР Мәгариф министрлыгы (РСФСР)
2.1.	«СССРның мәгариф отличнигы» билгесе
2.2.	«Халык мәгарифе отличнигы» билгесе
2.3.	«СССРның һөнәри техник белем бирү отличнигы» билгесе
2.4.	«РСФСР һөнәри-техник белем бирү отличнигы» билгесе

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
мәктәпкәчә белем бирү
оешмалары хезмәткәрләренең
хезмәт хакы түләү шартлары
турында нигезләмәгә 2 нче
кушымта

**Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе,
Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет
Социалистик Республикалар Союзы составындагы союз һәм автономияле
республикаларның мактаулы исемнәре исемлегә**

т/б №	Мактаулы исем атамасы
1.	Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре
1.1.	Россия Федерациясенең атказанган табибы
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2.	Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре
2.1.	Татарстан Республикасының атказанган табибы
2.2.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
3.	Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре
3.1.	СССРның Халык табибы
4.	Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре
4.1.	Халык табибы
4.2.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
4.3.	Атказанган табиб
4.4.	Атказанган провизор
4.5.	Атказанган фармацевт
5.	Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре
5.1.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
5.2.	Атказанган табиб
5.3.	Атказанган провизор

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Башкарма комитетының
2024 е. 27 июньдәге
218 номерлы карарына
3 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ӨСТӘМӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНЕҢ ХЕЗМӘТ ХАКЫ ТҮЛӘУ ШАРТЛАРЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының өстәмә белем бирү оешмаларында (алга таба - өстәмә белем бирү оешмаларында) хезмәткәрләрнең хезмәт хакын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы-хезмәткәрләрнең хезмәткә түләү шартларын һәм күләмен, шул исәптән база (вазыйфа окладлары) күләмен, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне билгеләүче нормалар жыйнагы;

төп оклад - календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен йә хезмәт нормасы (атнага (елга) хезмәт хакы ставкасы өчен) өчен билгеләнгән оешма хезмәткәренең хезмәт хакы ставкасы, үтәләр торган эшләрнең катлаулылыгына карап, кызыксындыру һәм компенсация характерындагы түләүләрне исәпкә алмыйча, хезмәт хакы ставкасы;

хезмәт хакы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрне исәпкә алмыйча, фактта эшләнгән вакыт өчен билгеләнгән катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен хезмәткәрнең хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән күләме.;

хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү) - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрне дә кертеп, хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарыла торган эшнең катлаулылыгына, күләменә, сыйфатына һәм шартларына бәйле рәвештә хезмәте өчен түләү;

компенсация характерындагы түләүләр – компенсация характерындагы өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардан тайпыла торган эш өчен компенсация характерындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр - компенсация характерындагы өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. Татарстан Республикасы Өстәмә белем бирү оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, мәданият, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә эшләрчеләрнең, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, Авыл хужалыгы вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - мәгариф хезмәткәрләре, мәданият хезмәткәрләре, медицина хезмәткәрләре, авыл хужалыгы хезмәткәрләре) хезмәт хакы түбәндәгеләр нигезендә билгеләнә:

вазыйфаи оклад;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

компенсация характерындагы түләүләр.

1.4. Хезмәткәрнең профиль буенча эш стажы артуга, квалификация категориясә бирелүгә бәйле рәвештә хезмәт өчен түләү күләмен үзгәртүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомство аерымлык тамгалары белән бүләкләүгә, еллык яисә башка отпускта булу чорында, аның вакытлыча хезмәткә яраксызлыгы чорында, шулай ук аның өчен уртача хезмәт хакы сакланып

калучы башка чорларда хезмэт хагы үзгөрүгә, аның хезмәткә түләү күләме үзгәрү күрсәтелгән чорлар тәмамланганнан соң башкарыла.

1.5. Өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләре:

-Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының «Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәлеген раслау турында,» Мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлгеге, 2010 елның 26 августындагы 761н номерлы боерыгы белән билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килү-килмәвенә мәгариф, педагогик эш стажы (белгечлек буенча эш, билгеле бер вазифада) турындагы документларны тикшерәләр;

-ел саен өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә тарификация исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

-өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт хагы күләмен вакытында һәм дәрәжә билгеләү өчен җавап тоталар.

II. Өстәмә белем оешмалары хезмәткәрләренә төп хезмәт хагын билгеләү

2.1. 1. Өстәмә белем бирү оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренә хезмәт хагының база окладлары түбәндәгеләй күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сум
1	2	3
Беренче дәрәжәдә ярдәмче персоналның һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Уку-укыту бүлгеге секретаре	19515
Педагогик хезмәткәр вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Хезмәт буенча инструктор	20705
	Физик культура буенча инструктор	
	Музыка буенча житәкче	
Икенче квалификация дәрәжәсе	Тренер-укытучы	20800
	Концертмейстер	
	Өстәмә белем бирү педагогы	
	Педагог-оештыручы	
	Социаль педагог	
Өченче квалификация дәрәжәсе	Инструктор-методист	20900
	Житештерү укытуы остасы	
	Педагог-психолог	
	Методист	
	Өлкән өстәмә белем бирүче педагог	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	Өлкән тренер-укытучы	21000
	Өлкән инструктор-методист	
	Укытучы (укытучының профессор-укытучылар составына кертелгән вазыйфасыннан тыш)	
	Физик тәрбия житәкчесе	
	Өлкән методист	
	Тьютор (югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү өлкәсендә мәшгуль тьютордан тыш)	21000
Структур бүлекчә житәкчеләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Бүлек, структур бүлекчә мөдире (башлыгы): кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (укыту-житештерү) остаханәсе һәм өстәмә белем бирү программасын тормышка	21050

	ашыручы башка структур бүлекчэлэр.	
Икенче квалификация дәрәжәсе	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерым структур бүлекчә мөдире (башлыгы)	21100

2.2. Өстәмә белем бирү оешмаларында авыл хужалыгы хезмәткәрләренең хезмәт хакының база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сум
1	2	3
Икенче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Ветеринария фельдшеры	20818
Икенче квалификация дәрәжәсе	Үсемлекләргә саклау буенча агроном (урта квалификация)	
Өченче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Агроном	20868
	Зоотехник	
	Ветеринария табибы	
Икенче квалификация дәрәжәсе	II категорияле агроном	20923
	II категорияле зоотехник	
	II категорияле ветеринария табибы	
Өченче квалификация дәрәжәсе	I категорияле агроном	20978
	I категорияле зоотехник	
	I категорияле ветеринария табибы	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	Әйдәп баручы агроном	21033
	Әйдәп баручы зоотехник	
	Әйдәп баручы ветеринария табибы	
Өченче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Баш агроном	21759

2.3. Өстәмә белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренең төп хезмәт хакы түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сум
«Урта медицина һәм фармацевтика персоналы» профессиональ квалификация төркеме		
Өченче квалификация дәрәжәсе	Шәфкать туташы (медбрат)	21163
	Массаж буенча шәфкать туташы (массаж буенча медбрат)	
Бишенче квалификация дәрәжәсе	*Өлкән шәфкать туташы (өлкән медбрат)	22863
«Табиблар һәм провизорлар» вазыйфалы профессиональ квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Табиб-белгечләр (өченче һәм дүртенче квалификация дәрәжәләренә кертелгән табиб-белгечләрдән тыш)	24563

2.4. Өстәмә белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренең төп хезмәт хакы түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Вазифа атамасы	Айга төп оклад
----------------	----------------

	күләме, сум
1	2
«Урта звено мэдэният, сэнгать, һәмкинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Аккомпаниатор	20862
Костюмер мөдире	
Мэдэни чараларны оештыручы	
«Әйдәүче звено мэдэният, сэнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифалары» һөнәри квалификация төркеме	
Библиограф	21362
Китапханәче	
Әйдәп баручы китапханәче	
Тавыш операторы	
Фондларны саклаучы	
Рәссам-сынчы	
Рәссам-куючы	
«Мэдэният, сэнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары» профессиональ квалификация төркеме	
Музей бүлеге (секторы) мөдире	22562
Китапханәнең бүлек (сектор) мөдире	
Кино-һәм видеофильмнарны прокатка биру бүлеге мөдире	
Тавыш режиссеры	
Режиссер-куючы	
Сэнгать житәкчесе	

III. Өстәмә белем бирү оешмаларының хезмәт хакы ставкасы (база хезмәт хакы) һәм күләме күрсәткечләренең норматив саны өчен сәгатьләр нормасы

3.1. Эш вакыты (хезмәт хакы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы) Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының «Педагогик хезмәткәрләренең эш вакыты озынлыгы (хезмәт хакы ставкасы өчен педагогик эш сәгатьләре нормалары) һәм хезмәт килешүендә әйтелгән педагогик хезмәткәрләренең укыту йөкләнешен билгеләү тәртибе турында» 2014 елның 22 декабрдәге 1601 нче номерлы боерыгы белән билгеләнгән.

Өстәмә белем бирү оешмаларының педагог хезмәткәрләре өчен эш вакытының озынлыгы (педагогик эш оклады өчен педагогик эш нормасы) атнага 36 сәгатьтән дә артык булмаган эш вакытының кыскартылган дәвамлылыгыннан чыгып билгеләнә, ул мөгаллимлек (уку) эшен, тәрбияви эшне, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфай бурычлар һәм эш вакыты режимы белән каралган башка педагогик эшне үз эченә ала.

3.2. Өстәмә белем бирү оешмаларының мәгариф хезмәткәрләре тарафыннан бер сәгатьлек база хезмәт хакы күләменең норматив саны:

3.2.1. Өстәмә белем бирү оешмаларының өстәмә белем бирү педагогларына, сэнгать-эстетик юнәлешле балаларга өстәмә белем бирү оешмаларынан тыш:

15 кеше - укытуның беренче елында;

12 кеше - икенче уку елында;

10 кеше - укытуның өченче һәм аннан соңгы елларында.

3.1.2. Өстәмә белем бирү педагогларына, сэнгать-эстетик юнәлешле балаларга өстәмә белем бирү оешмаларында концертмейстерларга:

музыка мәктәпләре (сэнгать мәктәпләренең музыка бүлекләре):

1 кеше - индивидуаль дәрәсләрдә;

10 кеше - жиде еллык белем бирүле төркем дәрәсләрендә;

6 кеше - биш еллык белем бирүле төркем дәрәсләрендә;

40 кеше - жиде еллык белем бирүле төркемнең жыелма дәрәсләрендә;

18 кеше - биш еллык белем бирүле төркемнең жыелма дәрәсләрендә;

10 кеше - сэнгать мәктәпләре (сэнгать мәктәбе бүлекләре), сэнгать мәктәбенең

гомумэстетик белем бирү бүлекләре өчен;

8 кеше - сэнгаты мәктәбенә иртә эстетик белем бирү бүлекләре; сэнгаты мәктәбенә фольклор бүлекләре өчен:

1 кеше - индивидуаль дәресләрдә;

6 кеше - фольклор хореография дәресләрендә;

10 кеше-төркем дәресләрендә;

20 кеше - жыелма дәресләрдә;

сэнгаты мәктәбенә хореография мәктәпләре (сэнгаты мәктәбенә хореография бүлекләре), театр сэнгаты бүлекчәләре өчен:

1 кеше - индивидуаль дәресләрдә;

5 кеше - махсулашу предметлары буенча дәресләрдә;

10 кеше- төркем дәресләрендә.

3.3. Мәгариф хезмәткәрләренә, мәдәният, авыл хужалыгы, медицина хезмәткәрләренә эш вакыты (хезмәт хакы ставкасы өчен эш сәгәтләре нормалары) Россия Федерациясенә Хезмәт кодексы белән билгеләнә.

3.4. Хезмәткәрләренә аерым категорияләренә эш вакыты озынлыгы (хезмәт хакы ставкасы өчен эш сәгәтләре нормасы) федераль һәм төбәк дәрәжәсендә өч яклы тармак килешүләре белән билгеләнергә мөмкин.

IV. Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазифа хезмәт хакын формалаштыру тәртібе

4.1. Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазифа оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N} + P$$

биредә:

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган педагогик хезмәткәрләренә база оклады күләме;

H_f - өстәмә белем бирү оешмаларында эшләнгән сәгәтләренә чын саны;

H_N - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт хакы ставкасы өчен сәгәтләре нормасы, әлеге Нигезләмәнең IV бүлеге белән билгеләнгән;

P - китап нәшрияты продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркеменә кәргән педагогик хезмәткәрләргә билгеләнә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкадан артык түгел.

V. Стимуллаштыручы түләүләр

5.1. Үсендерү түләүләренә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен кызыксындыруга юнәлдерелгән түләүләр керә.

5.1.1. Үсендерү сыйфатындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- квалификация категориясе өчен түләүләр;

-мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр;

- профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;

- хезмәтнең киеренкелеге өчен түләүләр;

-авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләү;

- премия һәм башка кызыксындыру түләүләре;

- башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр;

5.2. 2. Өстәмә белем бирү оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренә стимуллаштыру характерындагы түләүләренә билгеләү күләме һәм тәртібе.

5.2.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}) педагогик хезмәткәрләренә һәм структур бүлекчәләре житекчеләренә һөнәри квалификация вазифа төркемнәре

хезмәткәрләренә квалификация категориясенәң гамәлдә булу вакыты чикләрендә гамәлдә булган квалификация категориясе булганда бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренәң вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә күләме, ул 1 нче таблицада китерелә.

1 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренәң квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

Квалификация дәрәжәсе	Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процент
1	2	3
Педагогик хезмәткәр вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	11,0
	Югары квалификация категориясе	13,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	11,0
	Югары квалификация категориясе	13,0
Өченче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	Югары квалификация категориясе	15,5
Дүртенче	Беренче квалификация категориясе	13,0
	Югары квалификация категориясе	18,0
Структур бүлекчә житәкчеләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	13,0
	Югары квалификация категориясе	18,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	13,0
	Югары квалификация категориясе	18,0

Квалификация категориясе өчен түләүләр тиешле аттестация комиссиясе тарафыннан уңай карар кабул ителгән көннән билгеләнә (үзгәртелә).

5.2.2. Мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре (B_{pz}) өчен түләүләр беренче һәм икенче дәрәжә уку-ярдәмче персонал хезмәткәрләре, педагогик хезмәткәрләр һәм структур бүлекчәләр житәкчеләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән мәгариф хезмәткәрләре вазифалары буенча бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренәң вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Татарстан Республикасы (Татарстан Автономияле Совет Социалистик Республикасы) дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процентны тәшкил итә.

Россия Федерациясенәң ведомство бүләкләре, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасының ведомство бүләкләре, Татарстан Республикасының ведомство бүләкләре,

Совет Социалистик Республикалар Союзының ведомство бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы Союз Республикаларының ведомство бүләкләре булган өчен өстәмә күләме 4 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе Мәгариф Министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы) Мактау грамотасы булган өчен өстәмә күләме 2 процент тәшкил итә. Россия Федерациясе мәгариф министры (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министры, Россия Федерациясе мәгариф министры) боерыгы белән Россия Федерациясе Мәгариф Министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгының) ведомство бүләкләре тапшыру Тәртибе нигезендә Россия Федерациясе Мактау грамотасы белән бүләкләнгән мәгариф хезмәткәрләренә өстәмә түләү билгеләнә.

«Мәгарифтәге казанышлар өчен» Татарстан Республикасы күкрәк билгесе, «Мактаулы остаз» мактау билгесе, «Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән өлкәсе отличнигы» мактау билгесе, «Телләрне, мәдәниятләрне, традицияләрне саклау һәм үстерү өчен» күкрәк билгесе, «Яшь мөгаллим» күкрәк билгесе 2 процент тәшкил итә. «Мәгарифтәге казанышлар өчен» Татарстан Республикасы күкрәк билгесе, «Мактаулы остаз» мактау билгесе, «Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән өлкәсе отличнигы» мактау билгесе, «Телләрне, мәдәниятләрне, традицияләрне саклау һәм үстерү өчен» күкрәк билгесе, «Яшь мөгаллим» күкрәк билгесе өчен өстәмә акча Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министры (Татарстан Республикасы мәгариф министры) боерыгы нигезендә билгеләнә.

Мәгариф хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр һәм ведомство бүләкләре исемлеге элек Нигезләмәгә кушымтаның 1 таблицасында китерелә.

Мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре өчен түләүләр күләме мактаулы исем һәм ведомство бүләкләре бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә һәм (яки) ике һәм аннан да күбрәк ведомство бүләкләренә ия булган мәгариф хезмәткәрләренә түләү хезмәткәрне сайлау буенча нигезләрнең берсе буенча билгеләнә.

5.2.3. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш дәвамлылыгына бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре буенча стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмә күләме, ул 2 нче таблицада күрсәтелгән.

2 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләү күләме, процент
Икенче дәрәжәдәге укутуда ярдәмче персоналның вазыйфалары	беренче – икенче	4 елдан алып 10 елга кадәр	2,0
		10 елдан 15 елга кадәр	3,0
		15 елдан артык	4,0
Педагогик хезмәткәрләр вазифалары	беренче – дүртенче	2 елдан 6 елга кадәр	3,0
		6 елдан 10 елга кадәр	4,5
		10 елдан 15 елга кадәр	5,5
		15 елдан артык	6,5
Структур бүлекчәләренәң житәкче вазифалары	беренче – икенче	2 елдан 6 елга кадәр	3,0
		6 елдан 10 елга кадәр	4,5

		10 елдан 15 елга кадәр	5,5
		15 елдан артык	6,5

5.2.4. Эш стажын үзгәрткәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар өстәмә белем бирүне оештыруда булса, яки стажны раслаучы кирәкле документны тапшырган көннән башкарыла.

5.2.5. Педагогик эш стажына 3 нче таблица нигезендә мәгариф һәм башка оешмаларда педагогик, житәкче һәм методик эш исәпкә алына.

3нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренең педагогик стажына кертелә торган

Оешманың исеме	Вазифа атамасы
1	2
Белем бирү оешмалары, шул исәптән югары белем бирү оешмалары, югары белем бирү хәрби белем бирү оешмалары һәм хәрби һөнәри белем бирү оешмалары, өстәмә һөнәри белем бирү оешмалары (белгечләрнең квалификациясен күтәрү); медицина оешмалары һәм социаль хезмәт күрсәтү оешмалары, балалар йортлары, балалар: шифаханәләр, клиникалар, поликлиникалар, хастаханәләр һ. б.	Мәктәп укытучылары, укытучылар, дефектолог укытучылар, логопед укытучылар (логопедлар), (тормыш иминлеге нигезләрен, чакырылышка кадәрге әзерлекне укытучы) укытучы-оештыручылар, физик тәрбия житәкчеләре, өлкән мастерлар, житештерү буенча укыту мастерлары (шул исәптән транспорт чаралары йөртергә, авыл хужалыгы машиналарында эшләргә, язу машинкаларында эшләргә һәм башка оештыру техникасында эшләргә өйрәтә торган), өлкән методистлар, методистлар, өлкән инструктор-методистлар, инструктор-методистлар (шул исәптән физик культура һәм спорт, туризм буенча), концертмейстерлар, музыка житәкчеләре, өлкән тәрбиячеләр, тәрбиячеләр, сыйныф тәрбиячеләре, социаль педагоглар, педагог-психологлар, педагог-оештыручылар, өстәмә белем бирү педагоглары, өлкән тренер-укытучылар, тренер-укытучылар, өлкән вожатыйлар (пионервожатыйлар), физкультура буенча инструкторлар, хезмәт буенча инструкторлар, директорлар (башлыклар, мөдирләр), укыту, укыту-тәрбия, укыту-житештерү, тәрбия, мәдәни-тәрбия эшләре, сәнәгать буенча укыту (эш), чит телләр укыту буенча, очуга әзерлеккә укыту буенча, гомуми белем бирүгә әзерлек, режим буенча директор (башлык, мөдир) урынбасарлары, укыту буенча мөдирләр, эшчәнлекләре белем (тәрбия) бирү, методик тәэмин итү процессы белән бәйле практика, укыту-консультация пунктлары, логопедия пунктлары, интернатлар, бүлекчеләр, бүлекләр, лабораторияләр, кабинетлар секцияләр, филиаллар, курслар һәм башка структур бүлекчеләр мөдирләре (башлыклары); режим буенча өлкән дежурныйлар, режим буенча дежурныйлар, аккомпаниаторлар, культөөштыручылар,

	экскурсоводлар; профессор-укытучылар составлары
Барлык исемдәге (кайсы ведомствога каравына бәйсез рәвештә) методик (укыту-методик) оешмалар	Житәкчеләр, аларның урынбасарлары, секторлар, кабинетлар, лабораторияләр, бүлекләр мөдирләре; эшчәнлекләре методик тәэмин ителеш белән бәйле фәнни хезмәткәрләр; өлкән методистлар, методистлар
Белем бирүгә идарә итү органнары һәм мәгариф оешмалары белән житәкчелек итүче органнар (структур бүлекчәләр).	Житәкче, инспектор, методик вазыйфалар, инструктор вазыйфалары, шулай ук башка вазыйфалар (икътисадый, финанс, хужалык эшчәнлегә белән бәйле вазыйфаларда эшләү, төзелеш, тәэмин итү, эш башкару белән бәйле эштән тыш)
Техник укыту бүлекләре (бюросы), производство кадрлар әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү мәсьәләләре белән шөгыйльләнүче оешмаларның, министрлыклар (ведомстволар) бүлекчәләренең кадрлар бүлекләре	Штаттагы укытучылар, эшчеләрне производство өйрәтү мастерлары, эшчәнлекләре әзерләү һәм квалификация күтәрү мәсьәләләре белән бәйле булган житәкче, инспектор, инженер вазыйфалары, методик вазыйфалар
РОСТО (ДОСААФ) һәм гражданнар авиациясе мәгариф оешмалары	Житәкче, команда-очу, команда-инструктор, инженер-инструктор, инструктор һәм укытучылар составлары, производствога өйрәтү мастерлары, инженер-инструктор-методистлар, инженер-очучылар-методистлар
Оешмаларның тулай тораклары, торак-эксплуатация оешмалары, яшьләр торак комплекслары, балалар кинотеатрлары, яшь тамашачы театрлары, курчак театрлары, балалар һәм яшүсмерләр белән эшли торган мәдәни-агарту оешмалары	Тәрбиячеләр, педагог-оештыручылар, педагог-психологлар(психологлар), укытучылар, балалар һәм яшүсмерләр өчен өстәмә белем бирү педагоглары (түгәрәкләр житәкчеләре), инструкторлар һәм инструкторлар-методистлар, тренер-укытучылар һәм балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча башка белгечләр, балалар бүлекләре, секторлары мөдирләре
Төзәтү колонияләре, тәрбия колонияләре, тикшерү изоляторлары һәм төрмәләр, дөвалау-төзәтү оешмалары	Педагогика белеме булган очракта, эш (хезмәт) тәрбия эшләре буенча житәкче урынбасары, отряд башлыгы, өлкән инспектор, гомуми белем бирү (укыту) буенча инспектор, өлкән инспектор-методист һәм инспектор-методист, житештерү-техник өйрәнү буенча өлкән инженер һәм инженер, житештерү буенча өлкән мастер һәм мастер, каравыл һәм режим буенча өлкән инспектор, укыту-техник кабинет мөдире, психолог

Искәрмә:

Педагогик эш стажына түбәндәгеләр кертелә:

өлкәннәр өчен социаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы медицина оешмаларында һәм оешмаларында укытучы-дефектологлар, логопедлар, тәрбиячеләр, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау оешмаларының оештыру-методик бүлеге методистлары сыйфатында эшләү вакыты;

башка оешмаларда эшләү, СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә хезмәт итү, югары белем бирү торган мәгариф оешмаларында һәм урта звено белгечләрен әзерләү программалары буенча һөнәри белем бирү оешмаларында укыту вакыты, түбәндәге тәртиптә:

педагогик хезмәткәрләргә педагогик эш стажы бернинди шартлар һәм чиклөләрсез

исәпләнә:

контракт буенча хәрби хезмәттә булу вакыты бер хәрби хезмәт көне бер эш көне исәбеннән, ә чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакыты - бер хәрби хезмәт көне ике эш көне исәбеннән;

фильмотека мөдире һәм фильмотека методисты вазыйфасында эшләү вакыты;

педагогик хезмәткәрләргә педагогик эш стажына, аерым-аерым алганда да, тулаем алганда да, турыдан-туры шушы чорларга кадәр һәм алардан соң булган педагогик эшчәнлек алып барылган очракта, түбәндәге чорлар кертәп исәпләнә:

контракт һәм чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш, СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә офицер, сержант, өлкән состав, прапорщиклар һәм мичманнар (шул исәптән ЭЭМ гаскәрләрендә, куркынычсызлык гаскәрләрендә һәм органнарында) вазыйфаларында хезмәт итү вакыты;

Россия Федерациясе халык мәгарифе һәм фән хезмәткәрләре профсоюзының (мәгариф, югары мәктәп һәм фәнни оешмалар) территорияль оешмалары аппаратларында (комитетларда, советларда) житәкче, инспекторлык һәм башка вазыйфаларда белгечләрнең эш вакыты;

профсоюз органнарында сайлау вазыйфаларында;

педагогик жәмгыятьләрдә һәм Балалар фонды идарәләрендә инструкторлык һәм методик вазыйфаларда;

Укытучылар йорты директоры (мөдире) вазифасында (халык мәгарифе, профтех белем бирү хезмәткәре); балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрендә яки балигъ булмаганнарны социаль-хокукый саклау бүлекләрендә, Эчке эшләр органнарының хокук бозуларны кисәтү бүлекчәләрендә (балигъ булмаганнар эшләре буенча инспекцияләрдә, милициянең балалар бүлмәләрендә).

5.2.6. Педагогик хезмәткәрләрнең аерым категорияләрендәге педагогик эш стажына СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә белем бирү оешмасында яки укытыла торган фән (курс, дисциплиналар, түгәрәк) профиленә туры килә торган һөнәр (һөнәр) буенча оешмаларда эшләү һәм хезмәт итү вакыты түбәндәгеләргә керә:

укытучы-оештыручыларга (тормыш иминлеге нигезләре, хәрби хезмәткә кадәр эзерлек);

физик тәрбия укытучыларына һәм мөгаллимнәренә, физик тәрбия житәкчеләренә, физкультура буенча инструкторларга, инструктор-методистларга (өлкән инструктор-методистларга), тренер-укытучыларга (өлкән тренер-укытучыларга);

укытучыларга, хезмәт (һөнәри) укыту, технология, сызым, рәсем сәнгате, информатика, махсус дисциплиналар, шул исәптән аерым фәннәргә тирәнтен өйрәнүче белем бирү оешмаларының (сыйныфларның) махсус дисциплиналары укытучыларына;

производствого өйрәтү осталарына;

өстәмә белем бирү педагогларына;

эксперименталь мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

педагог-психологларга;

методистларга;

урта звено (бүлекләр) мәдәният һәм сәнгать, музыка-педагогика, сәнгать-графика, музыка белгечләре эзерләү программалары буенча урта һөнәри белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

балаларга өстәмә белем бирү оешмалары (мәдәният һәм сәнгать, шул исәптән музыка һәм сәнгать) укытучыларына, музыка һәм сәнгать гомуми белем бирү оешмаларының махсус дисциплиналары укытучыларына, педагогика училищеларының (педагогика колледжларының) музыка дисциплиналары укытучыларына, музыка укытучыларына, музыка житәкчеләренә, концертмейстерларга.

5.2.7. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары, бала йортлары тәрбиячеләренә (өлкән тәрбиячеләренә) педагогик стажына мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының ясле төркеменә шәфкать туташы, бала йортларының пост шәфкать туташы вазыйфаларында, ә ясле төркемнәре тәрбиячеләренә медицина вазыйфаларында эшләү вакыты кертелә.

Тәрбияче ярдәмчәсе һәм кече тәрбияче вазыйфаларында эшләү вакыты, әлегә вазыйфаларда эшләгән чорда хезмәткәр педагогик белеме булган яки югары белем бирү

оешмасында яки һөнәри белем бирү оешмасында укыган очракта, педагогик эш стажына исәпләнә.

Оешма хезмәткәрләренә белем бирү оешмаларында төп эшенән тыш башкарылган педагогик эш вакыты, сәгатьләр түләү шартларында аның күләме уку елында 180 сәгатьтән дә ким булмаса, педагогик стажга кертелә.

Шул ук вакытта педагогик стажга педагогик эш башкарган айлар гына кертелә.

СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә оешмаларда һәм хезмәттә эшнә эш профиленә, укытыла торган фәнгә (курс, дисциплина, түгәрәк) туры килүе турында конкрет мәсьәләләргә хәл итү хокукы профсоюз органы белән килешү буенча мәгариф оешмасы җитәкчесенә бирелә.

5.3. Өстәмә белем бирү оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренә стимуллаштыручы характердагы түләүләргә билгеләү күләме һәм тәртибе.

5.3.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр (B_k) тариф-квалификация характеристикаларына ярашлы рәвештә профессиональ квалификация төркемнәре буенча аттестация нәтижеләре буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча эшләр хезмәткәрләргә бирелә. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

O_d - Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{kk} квалификация категориясе өчен өстәмә күләме, ул 4 нче таблицادا китерелә.

Квалификация категориясе өчен түләүләргә үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) эмере датасы нигезендә башкарыла.

4 нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процент
«Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация категориясе	5,0
Югары квалификация категориясе	8,0

5.3.2. Мактаулы исемнәр өчен түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре (B_{pz}) вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә элгә Нигезләмәгә кушылманың 2 таблицасында китерелә.

Дәүләт бүләкләренә ия булган өчен түләүләр күләме аларны биргән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган хезмәткәрләргә аларның булуы өчен түләү хезмәткәрнең сайлавы буенча мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

5.3.3. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәлеге бәяләү индикаторларын үтәүне исәпкә алып, профиль буенча эшнәң дәвамлылыгына бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре кискәкләрендә стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_s - үтү буенча эш стажы өчен өстәмә күләме, ул 5 нче таблицада күрсәтелгән.

5 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының урта буын һөнәри квалификация төркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,0
	6 елдан 10 елга кадәр	1,5
	10 елдан 15 елга кадәр	2,0
	15 елдан артык	2,5
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының әйдәүче буын һөнәри квалификация төркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,0
	6 елдан 10 елга кадәр	2,5
	10 елдан 15 елга кадәр	3,5
	15 елдан артык	4,0

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләме, әгәр стажны раслый торган документлар учреждениедә булса, профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән көннән алып яисә стажны раслый торган кирәкле документ тапшырылган көннән алып билгеләнә (үзгәртелә).

5.4. Өстәмә белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә стимуллаштыручы характердагы түләүләрне билгеләү күләме һәм тәртибе.

5.4.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}) тариф-квалификация характеристикаларына ярашлы рәвештә профессиональ квалификация төркемнәре буенча аттестация нәтижәләре буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча эшләүче хезмәткәрләргә бирелә. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә күләме, ул 6 нчы таблицада китерелә.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) эмере датасы нигезендә башкарыла.

Квалификация категориясе өчен өстәмә түлүүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түлүүләр күләме, процент
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	3,0
Беренче квалификация категориясе	6,0
Югары квалификация категориясе	10,0
Табиблар һәм провизорлар вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	6,0
Беренче квалификация категориясе	10,0
Югары квалификация категориясе	20,0

5.4.2. Мактаулы исемнәр (B_{pz}) өчен түлүүләр медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренең вазифа хезмәт хакы;

D_{pz} мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә тиешле түлүүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә элгә Нигезләмәгә кушымтаның 3 нче таблицасында китерелә.

Почетлы исемнәр өчен түлүүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган хезмәткәрләргә аларның булуы өчен түләү хезмәткәрнең сайлавы буенча мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

5.4.3. Профиль буенча эш стажы өчен түлүүләр профиль буенча эш дәвамлылыгына (B_s) бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре кискәкләрендә стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s үтү буенча эш стажы өчен өстәмә күләме, ул 7 нче таблицада күрсәтелгән.

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түлүүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Стаж буенча төркем	Өстәмә түлүүләр күләме, процент
Урта медицина һәм фармацевтика	3 елдан 5 елга кадәр	2,5

персоналы	5 елдан 10 елга кадэр	3,5
	10 елдан 15 елга кадэр	4,5
	15 елдан артык	5,5
Табиблар һәм провизорлар	3 елдан 5 елга кадэр	5,0
	5 елдан 10 елга кадэр	7,5
	10 елдан 15 елга кадэр	9,0
	15 елдан артык	10,0

Эш стажын үзгэрткәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар өстәмә белем бирүне оештыруда булса, яки стажны раслаучы кирәкле документны тапшырган көннән башкарыла.

5.4.4. Хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр урта медицина һәм фармацевтика персоналы, табиблар һәм провизорлар (B_{sr}) һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sr} = O_d \times \frac{D_{sr}}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренә вазифа хезмәт хакы;

D_{sr} - 8 нче таблицада китерелгән хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә күләме.

8 нче таблица

Хезмәт киеренкелеге өчен өстәмә түләүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә түләүләр диапазоны, процентларда
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы	икенче	1,5
	өченче	3,0
	дүртенче	4,5
	бишенче	10,0
Табиблар һәм провизорлар	беренче – икенче	3,0

5.5. Өстәмә белем бирү оешмаларында авыл хужалыгы хезмәткәрләренә стимуллаштыру характерындагы түләүләр күләме һәм тәртибе.

5.5.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр (B_k) тариф-квалификация характеристикаларына ярашлы рәвештә профессиональ квалификация төркемнәре буенча аттестация нәтижеләре буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча эшләүче хезмәткәрләргә бирелә. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә күләме, ул 9 нче таблицада китерелә.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) эмере датасы нигезендә башкарыла.

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процент
«Өченче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация категориясе	5,0
Югары квалификация категориясе	8,0

5.5.2. Почетлы исемнәр өчен түләүләр авыл хужалыгы хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәренә кергән авыл хужалыгы хезмәткәрләренә бирелә (B_{pz}), һәм алар түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикалар мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Авил хужалыгы хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр исемлегә әлегә Нигезләмәгә кушымтаның 5 нче таблицасында китерелә.

Почетлы исемнәр өчен түләүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган хезмәткәрләргә аларның булуы өчен түләү хезмәткәрнең сайлавы буенча мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

5.5.3. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижелелеген бәяләү индикаторларын үтәне исәпкә алып, профиль буенча эшнең давамлылыгына бәйле рәвештә авыл хужалыгының һөнәри квалификация төркемнәре кискәкләрендә стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - үтү буенча эш стажы өчен өстәмә күләме, ул 10 нче таблицада күрсәтелгән.

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Икенче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	3 елдан 5 елга кадәр	2,5
	5 елдан 10 елга кадәр	3,5
	10 елдан 15 елга кадәр	4,5

	15 елдан артык	5,5
Өченче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме	3 елдан 5 елга кадәр	3,0
	5 елдан 10 елга кадәр	4,5
	10 елдан 15 елга кадәр	5,5
	15 елдан артык	6,5

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләме, әгәр стажны раслый торган документлар учреждениедә булса, профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән көннән алып яисә стажны раслый торган кирәкле документ тапшырылган көннән алып билгеләнә (үзгәртелә).

5.6. Премиаль һәм башка бүләкләү түләүләре төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә (укытучылар һәм укытучылар вазыйфасын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, мактаулы исемнәр алу һәм өстәмә белем бирүне оештыруның коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән билгеле бер вакыт аралыгында (бер ай, квартал, бер ел) бер үк вакытта билгеләнә.

5.6.1. Эш нәтижеләре буенча премия һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары өстәмә белем бирүне оештыруның локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

5.6.2. Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә премия түләүләренә каралган хезмәт өчен түләү фонды күләме хезмәт хакын түләүгә каралган фондның кимендә 2 процентын (хезмәт хакы, вазыйфаи окладлары ставкалары), кызыксындыру характерындагы түләүләр (авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләрдән тыш), эшчәнлек үзенчәлекләре өчен түләүләр, төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча хезмәткәрләргә (укытучылар вазыйфасын биләгән хезмәткәрләрдән тыш) тәшкит итә.

5.6.3. «2012-2017 елларга балалар мәнфәгатьләрендә эш итүнең Милли стратегиясе турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 1 июнендәге 761 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләренә саклап калу һәм өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижелелеген арттыру максатларында педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеменә керүче хезмәткәрләргә төп эш урыны һәм төп вазыйфа акчалары булганда бер тапкыр бирелә торган дөртләндергеч түләү. Түләүнең тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме күрсәтелгән максатларда өстәмә белем бирү мәгариф оешмасының локаль норматив актлары белән билгеләнә.

5.7. Авыл жирлегендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр (B_{sm}) педагогик хезмәткәрләр һәм структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән мәгариф хезмәткәрләренә, урта, әйдәп баручы звено һәм житәкчеләр составының мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәренә кергән мәдәният хезмәткәрләренә, урта медицина һәм фармацевтика вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән медицина хезмәткәрләренә бирелә табиблар һәм провизорлар хезмәткәрләре һәм вазифалары, икенче һәм өченче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кергән авыл хужалыгы хезмәткәрләренә түбәндәге формула буенча исәпләнәләр:

$$B_{sm} = D_{sm} \times \frac{H_f}{H_N}$$

биредә:

D_{sm} -авыл жирлегендә эшләгән өчен түләү күләме 1388 сумга тиң;

H_f - өстәмә белем бирү оешмаларында эш сәгәтләренең чын саны;

H_N -өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы ставкасы өчен сәгәтләр нормасы, әлегә Нигезләмәнең III бүлегә белән билгеләнгән.

5.8. Өстәмә белем бирү оешмаларында сыйфат өчен түләүләр.

5.8.1. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр билгеле бер вакыт аралыгында хезмәт нәтижеләре буенча мәгариф хезмәткәрләренә, мәдәният хезмәткәрләренә,

медицина хезмәткәрләренә, авыл хужалыгы оешмаларында төп эш урыны һәм төп вазыйфа (укытучылар һәм укытучылар вазыйфасын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) буенча билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләменә йогынты ясый торган төп критерий булып өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү тора.

5.8.2. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары оешма белән идарә итүнең дәүләт-ижтимагый характерын тәэмин итүче орган белән килештереп, оешма житәкчесе тарафыннан раслана. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының әһәмияте һәм түләүләрне башкару шартлары оешма алдына куелган бурычлар нигезендә ел саен билгеләнә.

5.8.3. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләрнең күләме, тәртибе һәм шартлары оешманың локаль норматив актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнә.

5.8.4. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр (B_{kj}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kj} = \frac{FOT_k}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m (I_{ij} \times K_i)} \times \sum_{i=1}^n (I_{ij} \times K_i)$$

биредә:

Башкарылган эшнең сыйфаты өчен түләү өчен билгеләнгән k - образлы әйберләр өчен;

j - нче хезмәткәр буенча эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнең i - нче критерие;

K_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнең i критериеның чагыштырма авырлык коэффициенты;

n - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары саны;

m - өстәмә белем бирү оешмасы хезмәткәрләре саны.

5.8.5. Эшчәнлек нәтижәлелеге критерийларын нормалаштыру төрле зурлыктагы нәтижәлелек критерийларын чагыштыруны тәэмин итә. Нормалаштыру - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критерие (иң яхшысы һәм иң начары) күрсәткечләренә диапозоны сайлаудан гыйбарәт, шуларның берсе нульгә тигезләнгән нормалаштырылган критерийга, икенчесе - бер күрсәткеченә туры килә. Нәтижәлелек критериең факттагы күрсәткече эшчәнлек нәтижәлелеге критерие күрсәткече диапозоны чикләрендә булганда, эшчәнлек нәтижәлелегенә нормалаштырылган критерие нульдән алып бергә кадәр билгеләнә. Нәтижәлелек критериең факттагы күрсәткече иң начар күрсәткечтән түбәнрәк булган очракта, нормалаштырылган критерий күрсәткече нульгә э иң яхшыдан югарырак булганда - бергә тигез.

5.8.6. Эшчәнлек нәтижәлелегенә нормалаштырылган критерий күрсәткеченә эшчәнлек нәтижәлелеге критерие күрсәткеченә бәйле булуы турыдан-туры (уңай динамика критерий күрсәткече арту белән билгеләнә) һәм кире (уңай динамика критерий күрсәткече кимү белән билгеләнә) булырга мөмкин.

5.8.7. Нормалаштырылган критерий, аның кыйммәте критерий кыйммәтенә турыдан-туры бәйле булганда (I_i) формула буенча исәпләнә:

$$I_i = \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i}$$

биредә:

FI_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериең чын кыйммәте;

M_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериең иң яхшы кыйммәте;

L_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериең иң начар кыйммәте.

5.8.8. Эшчэнлекнең нәтижелелеге критерие аның кыйммәте критерий кыйммәтенә кире бәйлә булганда (I_i) формуласы буенча исәпләнә:

$$I_i = 1 - \frac{FI_i - L_i}{L_i - M_i}$$

биредә:

FI_i — эшчэнлекнең нәтижелелеге критериеының чын кыйммәте;

M_i — эшчэнлекнең нәтижелелеге критериеының иң яхшы кыйммәте;

L_i — эшчэнлекнең нәтижелелеге критериеының иң начар кыйммәте.

5.8.9. Үлчәү коэффициентлары белән эшчэнлек нәтижелелеге критериеының өстенлек дәрәжәсе билгеләнә. Иң өстенлекле критерийга иң зур коэффициент бирелә. Чагыштырмача авырлык коэффициенты (K_i) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K_i = \frac{VK_i}{\sum_{i=1}^n VK_i}$$

монда VK — эшчэнлек нәтижелелеген бәяләүнең i критериеының авырлык коэффициенты.

5.8.10. Хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижелелеге критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма күләме 11-14 нче таблицаларда күрсәтелгән.

11 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижелелеге критерийлары буенча авырлык коэффициентларының иң чик жыелма күләме

т/б №	Вазифа атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Чик тулаем үлчәү коэффициентлары күләме
1	2	3	4
1. Беренче дәрәжәдәге ярдәмче укыту персоналының һөнәри квалификация төркеме			
1.1.	Уку-укыту бүлгә секретаре	Беренче	5
2. Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме			
2.1.	Хезмәт буенча инструктор	Беренче	45
2.2.	Физик культура буенча инструктор	Беренче	45
2.3.	Музыка буенча житәкче	Беренче	45
2.4.	Өлкән әйдәман	Беренче	45
2.5.	Инструктор-методист	Икенче	50
2.6.	Концертмейстер	Икенче	50
2.7.	Өстәмә белем биру педагогы	Икенче	50
2.8.	Педагог-оештыручы	Икенче	50
2.9.	Социаль педагог	Икенче	50
2.10.	Тренер-укытучы	Икенче	50
2.11.	Тәрбияче	Өченче	55
2.12.	Методист	Өченче	55
2.13.	Педагог-психолог	Өченче	55

2.14.	Өлкән инструктор-методист	Өченче	55
2.15.	Өлкән өстәмә белем бирүче педагог	Өченче	55
2.16.	Өлкән тренер-укытучы	Өченче	55
2.17.	Укытучы (укытучы- профессор составына кертелгән укытучылар вазыйфаларыннан тыш)	Дүртенче	60
2.18.	Физик тәрбия житәкчесе	Дүртенче	60
2.19.	Өлкән тәрбияче	Дүртенче	60
2.20.	Өлкән методист	Дүртенче	60
2.21.	Тьютор (югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү өлкәсендә эшләрүче тьюторлардан тыш)	Дүртенче	60
3. Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме			
3.1.	Структур бүлек мөдире (башлыгы) : балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы кабинет, лаборатория, бүлек, бүлек, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (укыту-житештерү) остаханәсе һәм башка структур бүлекчәләр (икенче квалификация дәрәжәсенә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләреннән тыш)	Беренче	65
3.2.	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерым структур бүлекчә мөдире (башлыгы)	Икенче	70

12нче таблица

Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәләргә критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының иң чик җыелма күләме

т/б №	Вазифа атамасы	Үлчәү коэффици- ентларының иң югары җыелма күләме
1	2	3
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының урта буын һөнәри квалификация төркеме		
1.1.	Костюмер мөдире	35
1.2.	Аккомпаниатор	35
1.3.	Мәдәни чараларны оештыручы	35
2. Алдынгы звено мәдәният хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркеме		
2.1.	Китапханәче	40
2.2.	Әйдәп баручы китапханәче	42
2.3.	Баш китапханәче	45
2.4.	Аккомпаниатор-концертмейстер	40
2.5.	Тавыш операторы	40
2.6.	Рәссам-декоратор	45
3. Мәдәният учреждениеләре житәкче составы вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме		
3.1.	Музей бүлегә (секторы) мөдире	50
3.2.	Китапханәнең бүлек (сектор) мөдире	50

3.3.	Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	55
3.4.	Балетмейстер-куючы	55
3.5.	Сəнгать житəкчесе	55

13нче таблица

Медицина хезмэткэрлэре эшчэнлегенəң нəтижələлелеге критерийлары буенча үлчəү коэффициентларының иң чик жыелма күлəме

т/б №	Вазифа атамасы	Үлчəү коэффициентларының иң югары жыелма күлəме
1. Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазифаларының һөнəri квалификация төркеме		
Өченче квалификация дәрəжəсе		
1.1.	Шəфкать туташы (медбрат)	40
1.2.	Массаж буенча шəфкать туташы (массаж буенча медбрат)	40
Дүртенче квалификация дәрəжəсе		
1.3.	Фельдшер	45
Бишенче квалификация дәрəжəсе		
1.4.	Өлкэн шəфкать туташы (өлкэн медбрат)	50
Табиблар һәм провизорлар вазифаларының һөнəri квалификация төркеме		
2.1.	Табиб-белгечлэр (өченче һәм дүртенче квалификация дәрəжələренə кертелгэн табиб-белгечлəрдэн тыш)	60

14 нче таблица

Авыл хужалыгы хезмэткэрлэре эшчэнлегенəң нəтижələлелеге критерийлары буенча үлчəү коэффициентларының иң чик жыелма күлəме

т/б№	Вазифа атамасы	Үлчəү коэффициентларының иң югары жыелма күлəме
1	2	3
1. «Икенче дәрəжə авыл хужалыгы хезмэткэрлэре вазифалары» һөнəri квалификация төркеме		
1.1.	Ветеринария фельдшеры	45
1.2.	Үсемлеклэрне саклау буенча агроном (урта квалификация)	45
«Өченче дәрəжə авыл хужалыгы хезмэткэрлэре вазифалары» һөнəri квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрəжəсе		
2.1.	Агроном	55
2.2.	Ветеринария табибы	55
2.3.	Зоотехник	55
Икенче квалификация дәрəжəсе		
2.4.	Икенче категорияле агроном	60
2.5.	Икенче категорияле ветеринария табибы	60
2.6.	Икенче категорияле зоотехник	60
Өченче квалификация дәрəжəсе		
2.7.	Беренче категорияле агроном	63
2.8.	Беренче категорияле ветеринария табибы	63
2.9.	Беренче категорияле зоотехник	63
Дүртенче квалификация дәрəжəсе		
2.10.	Әйдəп баручы агроном	65

2.11.	Әйдәп баручы ветеринария табибы	65
2.12.	Әйдәп баручы зоотехник	65
«Дүртенче дәрәжә авыл хужалыгы хезмәткәрләре вазифалары» һөнәри квалификация төркеме		
3.1.	Баш агроном	70

5.8.11. Өстәмә белем бирүне оештыру эшчәнлегенең нәтижелелеге критерийлары һәм белем бирү оешмалары типлары киселешендә аларның саллы коэффициентлары Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы, Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан раслана.

5.8.12. Өстәмә белем бирү оешмаларында башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләр фонды (FOT_k) формалаштырыла, аның күләме формула буенча исәпләнә:

$$FOT_k = FOT_{do} \times \frac{D_k}{100\%}$$

биредә:

FOT_{do} -төп эш урыны буенча хезмәткәрләрнең (укытучылар һәм укытучылар вазифаларын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы буенча хезмәт хакы түләү фонды;

D_k - башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләргә хезмәт хакы фонды өлеше.

Эшлэгән эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүгә хезмәт өчен түләү фондының тәкъдим ителә торган өлеше 15 процент күләмендә кабул ителә.

VI. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

6.1. Өстәмә белем бирү оешмаларында компенсация характерындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- зарарлы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә түләүләр;

- нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны) берләштергәндә, югары хезмәт белән эшлэгәндә, төнлә эшлэгәндә һәм нормаль шартлардан читкә тайпылган башка шартларда эшләр башкарганда) эшлэгән өчен түләүләр; эшчәнлек үзенчәлеге өчен түләүләр;

6.2. Компенсация сыйфатындагы түләүләр, аларны түләү шартлары һәм күләмнәре хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив килешүләр, локаль норматив актлар, хезмәт килешүе белән билгеләнә.

6.3. Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары (B_k) белән эшләүче хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = \left(O_b \times \frac{H_{fk}}{H_N} + P \right) \times \frac{D_{kh}}{100\%}$$

биредә:

O_b - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең әлеге Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы рәвештә кабул ителә торган база хезмәт хакы күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләү каралган гамәлдә булган вакыт;

H_N - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы ставкасы өчен сәгәтләр нормасы, әлеге Нигезләмәнең III бүлеге белән билгеләнгән;

P - китап тарату продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләргә укыту йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкага гына билгеләнә;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмэт кодексына ярашлы рәвештә зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартлары белән эшләрдә мәшгуль булган компенсация характерындагы түләү өчен өстәмә күләме.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартлары белән эшләүче хезмәткәрләрнең хезмэт хакы нормаль хезмэт шартлары белән эшләүнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмэт хакы белән чагыштырганда 4 процент күләмендә махсус бәяләү нигезендә югары күләмдә билгеләнә.

6.4. Нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләрне (вазифаларны) бергә үтәгәндә, эш сәгатеннән тыш, төнлә эшләгәндә һәм нормаль булмаган башка шартларда эшләр башкарганда) эш өчен түләүләр төнлә эшләүнең һәр сәгате өчен билгеләнә, ул нормаль шартларда эшләүгә караганда күбрәк күләмдә түләнә, әмма законнарда һәм башка норматив хокукый актларда билгеләнгән күләмнәрдән кимрәк булмый.

Хезмәткәрне график белән билгеләнгән ял көнендә яки эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә җәлеп иткән очракта, вазифаи оклад алучы хезмәткәрләргә эш өчен кимендә икеләтә күләмдә түләнә, шул ук вакытта ял көнендәге яки эш көне булмаган бәйрәм көнендәге эш хезмэт вакытының айлык нормасы чикләреннән арттырылмый башкарылган булса, окладтан тыш кимендә гадәти көнлек яки сәгәтлек төп ставка күләмендә түләнә, эш айлык нормадан арттырылып башкарылган булса, төп окладтан тыш кимендә икеләтә сәгәтлек яки көнлек ставка күләмендә түләнә.

6.4.1. Ял көне һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәр теләге буенча аңа башка ял көне тәкъдим ителергә мөмкин. Бу очракта ял яки эшләми торган бәйрәм көнендә эш бер күләмдә түләнә, ә ял иткән көн өчен түләнми.

6.5. Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен компенсация характерындагы түләүләр медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә аерым учреждениеләрдә (B_{sd}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларының медицина хезмәткәрләренең вазифа хезмэт хакы;

D_{sd} - эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмә күләме 16,2 процентка тигез дип кабул ителә.

6.5.1. Өстәмә белем бирү оешмасында, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып, эшчәнлек үзенчәлекләре өчен өстәмәләр билгеләнгән хезмәткәрләр вазифалары исемлегә һәр учреждение тарафыннан сайлап куелган профсоюз органы яки эш мәнфәгатьләрен якларга вәкаләтле башка орган белән килешү буенча раслана

VII. Өстәмә белем бирү оешмасы җитәкчесе, җитәкче урынбасары, баш бухгалтер хезмэт хакын билгеләү тәртибе

7.1. Оешма җитәкчеләренең, аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларның хезмэт хакы вазифаи окладлардан, компенсация һәм кызыксындыру сыйфатындагы түләүләрдән тора.

7.2. Өстәмә белем бирүне оештыру җитәкчесенең вазыйфаи хезмэт хакы Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан елына бер тапкыр уку елы башына хезмэт хакы буенча төркемгә (O_d) бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N},$$

биредә:

O_b - житәкченең төп хезмәт хакы күләме;

H_f - эш сәгатьләренең чын саны;

H_N - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы ставкасы өчен сәгатьләр нормасы, әлеге Нигезләмәнең III бүлегә белән билгеләнгән.

7.3. Өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләре урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының вазифа окладлары өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләренең вазифа окладларыннан 20-30 процентка түбәнрәк билгеләнә.

7.4. Өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыргыч характердагы түләүләр, эшчәнлекләренең нәтижәләгә критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

Өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимул характерын түләү ай саен, бер ел эшләү йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен башкарылырга мөмкин.

7.5. Житәкчеләрнең хезмәте өчен түләү төркеме, төп окладларның һәм башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүләрнең күләме өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләренә 15 нче таблицада бирелгән.

7.6. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыргыч характердагы түләүләр, жирле норматив актларда билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләгә критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, өстәмә белем бирүне оештыруның житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерына билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга кызыксындыру сыйфатындагы түләүләр ай саен, квартал саен, бер еллык эш нәтижәләре буенча, әһәмиятле һәм аеруча әһәмиятле йөкләмәләргә үтәгән өчен бирелергә мөмкин. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең иң чик дәрәжәсе өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенә кызыксындыру характерындагы түләүләрнең 70 проценты дәрәжәсендә билгеләнә».

15 нче таблица

Өстәмә белем бирү оешмасы житәкчеләренә башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен житәкчеләрнең хезмәт хакы, база хезмәт хакы һәм стимуллаштыручы характердагы түләүләр күләме буенча төркем

Житәкче хезмәте өчен түләү төркеме	Күләмле күрсәткечнең зурлыгы (уку елы башына дүләт биреме нигезендә укучылар саны), кеше	Төп оклад, сум	Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру сыйфатындагы түләүләр, сум
1	2	3	4
1	1 - 200	28000	3000
2	201 - 400	30000	4000
3	401 - 700	34000	4000
4	701 - 1200	35000	5000
5	1201 - 1800	38000	6000
6	1801 һәм аннан күбрәк	40000	7 000

7.7. Житәкчеләр, житәкчеләр урынбасарлары, өстәмә белем бирү оешмаларының баш бухгалтерлары эшчәнлегә нәтижәләгә критерийлары һәм аларның саллы коэффициентлары өстәмә белем бирү оешмалары карамагында булган Татарстан Республикасы тармак министрлыктары тарафыннан раслана.

7.8. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы түләүләр (B_k) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{vk}$$

биредә:

B_c - 15 нче таблицада китерелгән башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүләр күләме;

K_{vk} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

7.9. Компенсация характерындагы түлүүләр учреждение житәкчесе, аның урынбасарлары, Россия Федерациясе Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә өстәмә белем бирү оешмасының баш бухгалтеры өчен билгеләнә.

VIII. Өстәмә белем бирү оешмаларының хезмәткә түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

8.1. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру агымдагы финанс елына өстәмә белем бирүне оештыру чаралары күләме, финанс чыгымнары нормативы, кулланучылар һәм хезмәт күрсәтүләр саны нигезендә билгеләнә һәм өстәмә белем бирү оешмаларында финанс-хужалык эшчәнлегенә планында чагылыш таба.

8.2. Әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладларны исәпләү, компенсация һәм кызыксындыру характерындагы түлүүләр агымдагы финанс елына өстәмә белем бирүне оештыруның финанс-хужалык эшчәнлегенә планында каралган акчалар исәбеннән (эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләрен дә кертеп) өстәмә белем бирүне оештыру хезмәткәрләренә башкарыла.

8.3. Түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, финанс белән тәмин итүнең барлык чыганаclarы исәбеннән өстәмә белем бирү оешмаларының финанс-хужалык эшчәнлегенә планын үтәү барышында урнашкан хезмәткә түләү фонды икътисады тиешле чор (ай, квартал, бер ел) өчен әлеге Нигезләмәнең нормаларын исәпкә алып кабул ителгән өстәмә белем бирүне оештыруның локаль норматив актлары нигезендә кызыксындыру түлүүләренә жибәрелергә мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фонды экономиясе булганда, кызыксындыру түлүүләре вазыйфаларның һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә бирелә, алар буенча хезмәт өчен түләү фонды экономиясе барлыкка килде (эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләрен дә кертеп).

Хезмәт нормасын (хезмәт бурычларын) үтәгән өстәмә белем бирү оешмасы хезмәткәренә тиешле чорда хезмәт хакы түләү фондын экономияләү хисабына башкарылган бүләкләү түләү күләме агымдагы елның 1 гыйнварына «Минималь хезмәт хакы күләме турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән өч тапкыр минималь хезмәт хакы күләменнән артмаса тиеш (педагогик хезмәткәрләр, өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесе вазыйфаларын биләүче һөнәри квалификация төркемнәрен исәпкә алмаганда).

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә кызыксындыру түлүүләре күләме өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесенә өстәмә белем бирү оешмасын гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Өстәмә белем бирү оешмасының финанс-хужалык эшчәнлегенә планын үтәү барышында барлык финанс белән тәмин итү чыганаclarы хисабына барлыкка килгән хезмәт өчен түләү фонды экономиясен куллану өчен жаваплылык, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесенә йөкләнә.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
өстәмә белем бирү
оешмалары хезмәткәрләренен
хезмәт хакы түләү шартлары
турында нигезләмәгә
кушымта

1нче таблица

**МӘГАРИФ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНӘ ТИЕШЛЕ ТҮЛӘҮЛӘР БИРЕЛӘ ТОРГАН
МАКТАУЛЫ ИСЕМНӘР ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ВЕДОМСТВО БҮЛӘКЛӘРЕ ИСЕМЛЕГЕ**

N т/б	Мактаулы исем атамасы
1	2
Советлар Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары Союзының, союздаш һәм автоном республикаларның мактаулы исемнәре	
1. Россия Федерациясенен мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенен халык укытучысы
1.2.	Россия Федерациясенен атказанган укытучысы
1.3.	Россия Федерациясенен атказанган фән эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациясенен атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенен житештерү буенча атказанган белем бирү мастеры
1.6.	Россия Федерациясенен атказанган физик культура хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенен атказанган мәдәният хезмәткәре
1.8.	Россия Федерациясенен атказанган рәссамы
1.9.	Россия Федерациясенен Атказанган икътисадчысы
2. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
2.1.	СССРның халык укытучысы
3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
3.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
3.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
3.4.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
3.5.	РСФСРның атказанган тренеры
3.6.	РСФСРның атказанган мәктәп укытучысы
3.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
3.8.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
3.9.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
3.10.	Атказанган укытучы
3.11.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
3.12.	Атказанган халык мәгарифе хезмәткәре
3.13.	Атказанган югары мәктәп эшлеклесе
3.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
3.15.	Атказанган фән эшлеклесе

4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.2.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.3.	Атказанган мәктәп эшлеклесе
4.4.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.5.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
4.6.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
4.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.8.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.9.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.11.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.12.	Атказанган фән эшлеклесе
4.13.	Атказанган тренер
5. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
5.1.	Татарстан Республикасының халык укытучысы
5.2.	Татарстан Республикасының атказанган мәктәп укытучысы
5.3.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
5.4.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
5.5.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
5.6.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
5.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
5.8.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
5.9.	Татарстан Республикасының атказанган тренеры
Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы (Советлар Социалистик Республикалары, Россия Советлар Федератив Социалистик Республикасы) ведомство бүләкләре	
1. Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы)	
1.1.	Россия Федерациясенә гомуми белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.2.	Россия Федерациясенә башлангыч һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациясенә урта һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациясенә югары һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенә фән һәм техника мактаулы хезмәткәре
1.6.	Россия Федерациясенә яшьләр сәясәте өлкәсе мактаулы хезмәткәре
1.7.	Студентларның фәнни-тикшеренү эшен үстерү өчен
1.8.	Россия Федерациясе мәгариф өлкәсенә мактаулы хезмәткәре
1.9.	Россия Федерациясе балаларын һәм яшьләрен тәрбияләү өлкәсендә мактаулы хезмәткәр
1.10.	Мәгариф отличнигы
1.11.	Россия Федерациясенә тәрбия һәм агарту өлкәсендәге мактаулы хезмәткәре
1.12.	Тәрбия һәм мәгариф өлкәсе ветераны
1.13.	Л.С. Выготский медале
1.14.	«Россия Федерациясенә һөнәри-техник белем бирү отличнигы» билгесе
1.15.	«Шәфкатьлелек һәм хәйриячелек өчен» күкрәк билгесе
1.16.	«Профессиягә тугрылык өчен» күкрәк билгесе
1.17.	«Яшьлек һәм һөнәри осталык» күкрәк билгесе
1.18.	«Мактаулы остаз» күкрәк билгесе
1.19.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының «Ветеран» күкрәк билгесе
1.20.	«Намуслы хезмәт һәм батырлык өчен» медале
1.21.	«Мәгариф һәм фәнни-технологик үсеш өлкәсендә дөүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга өлеш керткән өчен» медале
1.22.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының «Мактаулы хезмәткәр» исеме

1.23.	«Яшь галим» күкрәк билгесе
1.24.	Россия Федерациясе Фән һәм югары белем министрлыгының Мактау грамотасы»;
2.	Халык мәгарифе министрлыгы, СССР Мәгариф министрлыгы (РСФСР)
2.1.	«СССРның мәгариф отличнигы» билгесе
2.2.	«Халык мәгарифе отличнигы» билгесе
2.3.	«СССРның һөнәри техник белем биру отличнигы» билгесе
2.4.	«РСФСР һөнәри техник белем биру отличнигы» билгесе
2.5.	«Физик культура һәм спорт отличнигы» билгесе

2 нче таблица

**МӘДӘНИЯТ ХЕЗМӘТКӨРЛӘРЕНӘ СТИМУЛЛАШТЫРУ ХАРАКТЕРЫНДАГЫ
ТҮЛӘҮЛӘР БИРЕЛӘ ТОРГАН РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ, ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫ, СОВЕТ
СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫ СОСТАВЫНДАГЫ СОЮЗ ҺӘМ
АВТОНОМИЯЛЕ РЕСПУБЛИКАЛАРНЫҢ МАКТАУЛЫ ИСЕМНӨРЕ ИСЕМЛЕГЕ**

т/б №	Мактаулы исем атамасы
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандачы
4.2.	Халык артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халык рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халык язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халык шагыйре
4.10.	Халык жырчысы
4.11.	Халык акыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.14.	Атказанган мәдәни-мәгърифәтчелек эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәдәният хезмәткәре

4.16.	Атказанган китапханэче
4.17.	Гамэли сэнгать остасы
4.18.	Атказанган халык ижаты остасы
4.19.	Атказанган фэн эшлеклесе
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнэре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сэнгать эшлеклесе
5.5.	Халык рэссамы
5.6.	Атказанган рэссам
5.7.	Халык язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мэдэният хезмэткэре
5.12.	Атказанган китапханэче
5.13.	Атказанган фэн һәм мэдэният эшлеклесе
5.14.	Атказанган фэн һәм техника эшлеклесе
5.15.	Атказанган фэн эшлеклесе

3нче таблица

**Медицина хезмэткэрлэрэнэ тиешле түлөлэр бирелэ торган
мактаулы исемнэр исемлеге**

т/б №	Мактаулы исем атамасы
1. Россия Федерациясенен мактаулы исемнэре	
1.1.	Россия Федерациясенен атказанган табибы
1.2.	Россия Федерациясенен атказанган сәламәтлек саклау хезмэткэре
1.3.	Россия Федерациясенен сәламәтлек саклау отличнигы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнэре	
2.1.	Татарстан Республикасының атказанган табибы
2.2.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмэткэре

4 нче таблица

**Физик культура хезмэткэрлэрэнэ стимуллаштыру характерындагы түлөлэр
бирелэ торган Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет
Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы
составындагы союз һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнэре,
спорттагы мактаулы исемнэр исемлеге**

N т/б	Мактаулы исем, спорт исеме,
1	2
1. Россия Федерациясенен мактаулы исемнэре, спорт исемнэре	
1.1.	Россия Федерациясенен атказанган физик культура хезмэткэре
1.2.	Россиянең атказанган спорт мастеры
1.3.	Россиянең атказанган тренеры
1.4.	Россиянең мактаулы спорт судьясы
1.5.	Россиянең атказанган халыкара класслы спорт мастеры
1.6.	Россиянең халыкара класслы спорт мастеры

1.7.	Россиянең спорт мастеры
1.8.	Россия гроссмейстеры
1.9.	Россиянең мактаулы спорт судьясы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
2.2.	Татарстан Республикасының атказанган тренеры
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның атказанган спорт мастеры
3.2.	СССРның атказанган тренеры
3.3.	СССРның спорт мастеры
3.4.	СССРның халыкара класслы спорт мастеры
3.5.	РСФСРның атказанган тренеры
3.6.	СССР гроссмейстеры
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.4.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.5.	Атказанган тренер
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.2.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре

5 нче таблица

Авыл хужалыгы хезмәткәрләренә стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союз составындагы союз һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәр исемлегә

т/б №	Мактаулы исем атамасы
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең атказанган агрономы
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган ветеринария табибы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган зоотехнигы
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мелиораторы
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы механизаторы
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының атказанган агрономы
2.2.	Татарстан Республикасының атказанган ветеринария табибы
2.3.	Татарстан Республикасының атказанган терлекчесе
2.4.	Татарстан Республикасының атказанган зоотехнигы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган мелиораторы
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалыгы механизаторы
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы	

исемнәре	
4.1.	Атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
4.2.	Атказанган агроном
4.3.	Атказанган авыл хужалыгы инженеры
4.4.	Атказанган зоотехник
4.5.	Атказанган терлекчелек хезмәткәре
4.6.	Атказанган терлекче
4.7.	Атказанган терлекчелек остасы
4.8.	Терлекчелек остасы
4.9.	Атказанган авыл хужалыгы механизаторы
4.10.	Атказанган механизатор
4.11.	Атказанган мелиоратор
4.12.	Атказанган ветеринария табибы
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
5.2.	Атказанган агроном
5.3.	Атказанган зоотехник
5.4.	Атказанган терлекче
5.5.	Атказанган авыл хужалыгы механизаторы
5.6.	Атказанган механизатор
5.7.	Атказанган ветеринария табибы

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Башкарма комитетының
2024 е. 27 июньдәге
218 номерлы карарына
4 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары
житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак һөнәрләре
һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакы түләү
шартлары турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы-оешмалар хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен, база окладлары, хезмәт хакының база ставкалары, вазыйфай окладлар күләмнәрен, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, билгели торган нормалар жыелмасы;

база хезмәт хакы-компенсацион һәм стимуллаштыручы түләүләрне исәпкә алмыйча, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче эшче һөнәре яки житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары хезмәткәренә хезмәт хакы;

хезмәт хакы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрне исәпкә алмыйча, фактта эшләнгән вакыт өчен билгеләнгән катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфай) бурычларын үтәгән өчен хезмәткәрнең хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән күләме.;

хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) - хезмәткәрнең квалификациясенә, катлаулылыгына, эшнең күләменә, сыйфатына һәм шартларына бәйле рәвештә хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыра торган түләүләр;

компенсация характерындагы түләүләр – компенсация характерындагы өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардан тайпыла торган эш өчен компенсация характерындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр - компенсация характерындагы өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. 3. Хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәтенә түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:
вазыйфай оклад;

компенсация характерындагы түләүләр;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр.

**II. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф
оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак
һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре эшчеләренең, эшче мәдәният,
сәнгать һәм кинематография, гомуми тармак вазыйфалары хезмәткәрләренең
база окладларын билгеләү**

2.1. Мәгариф оешмаларының гомуми тармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре эшчеләренең, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең база хезмәт хакы түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад күләме, сум
«Беренче дәрәжәдәге эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре « һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19242
Икенче квалификация дәрәжәсе	19440
«Икенче дәрәжәдәге эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19581
Икенче квалификация дәрәжәсе	19755
Өченче квалификация дәрәжәсе	19933
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	20464

2.2. Татарстан Республикасы мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база хезмәт хакы түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад күләме, сум
1	2
«Беренче баскыч хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19242
Икенче квалификация дәрәжәсе	19440
«Икенче дәрәжәдәге хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19581
Икенче квалификация дәрәжәсе	19755
Өченче квалификация дәрәжәсе	19933
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	20160
Бишенче квалификация дәрәжәсе	20346
«Өченче дәрәжәдәге хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары « һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	20536
Икенче квалификация дәрәжәсе	20729
Өченче квалификация дәрәжәсе	20926
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	21127

Бишенче квалификация дәрәжәсе	21353
«Дүртенче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары « һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	22265
Икенче квалификация дәрәжәсе	22465
Өченче квалификация дәрәжәсе	22665

2.3. Эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомуми тармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәренең квалификация дәрәжәләренә хезмәткәрнең вазифасы һәм һөнәренең туры килүе Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының норматив хокукый актларына ярашлы кабул ителә.

III. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре эшчеләренең, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең, гомуми тармак вазыйфалары хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Татарстан Республикасы мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (O_d) вазыйфаи хезмәт хакы түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O \times \frac{H_f}{H_N}$$

биредә:

O - гомуми тармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре эшчеләренең, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография, гомуми тармак житәкчеләре, белгечләре һәм мәгариф оешмалары хезмәткәрләренең база хезмәт хакы күләме, әлегә Нигезләмәнең II бүлегенә ярашлы кабул ителә;

H_f - мәгариф оешмалары хезмәткәрләренең эш сәгәтләренең Чын саны хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты чикләрендә;

H_N - Россия Федерациясе Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә кабул ителә торган эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомуми тармак вазифаларының хезмәт хакы ставкасы (база оклады) өчен сәгәт нормасы.

IV. Стимуллаштыручы түләүләр

4.1. 1. Үсендерү түләүләренә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен кызыксындыруга юнәлдерелгән түләүләр керә.

4.2. Үсендерү сыйфатындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- хезмәтнең киеренкелеге өчен түләүләр;
- мактаулы исемнәр өчен түләүләр;
- вазыйфасы буенча эш стажы өчен түләүләр;
- премияләр һәм башка бүләкләү түләүләре.

4.3. Хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр (B_{sd}) «пешекче» вазифасы һәм «житештерү мөдире», «ашханә мөдире» вазифалары буенча, хезмәт алуучыларның билгеле категорияләре

белән эшлэгән өчен бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%}$$

биредә:

O_d - эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак вазифаларының вазифа оклады;

D_{sd} - «пешекче» һәм «житештерү мәдире», «ашханә мәдире» вазифаларын биләүче хезмәткәрләренең хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә күләме 13 процент күләмендә бирелә.

4.4. Мактаулы исемнәр (B_{pz}) өчен түләүләр эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәренә кергән хезмәткәрләргә, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак вазифаларына бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%}$$

биредә:

O_d - Татарстан Республикасы мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре эшчеләренең, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең, гомуми тармак вазифаларының вазыйфаи хезмәт хакы;

D_{pz} - мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме 3 процент тәшкил итә.

4.4.1. Хезмәткәрләргә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемлекләр әлеге Нигезләмәгә кушымтада китерелә.

4.4.2. Почетлы исемнәр өчен түләүләр күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган хезмәткәрләргә аларның булуы өчен түләү хезмәткәрнең сайлавы буенча мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.5. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре буенча стаж буенча житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак вазифаларының һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә вазыйфа (белгечлек) буенча эшнең давамлылыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%}$$

биредә:

O_d - Татарстан Республикасы мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи хезмәт хакы;

D_s - вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмә күләме.

4.5.1. Вазифа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме түбәндәгечә билгеләнә:

- вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 2 елдан 5 елга кадәр булганда - 2,5 процент;
- вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 5 елдан 10 елга кадәр булганда - 4 процент;
- вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 10 елдан 15 елга кадәр булганда - 5 процент;
- вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 15 елдан артык булганда - 6 процент.

4.5.2. Эш стажы үзгәргәндә вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән, әгәр стажны раслаучы документлар Татарстан Республикасы мәгариф оешмасында булса, яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

4.5.3. Вазифа (белгечлек) буенча эш стажына вазифалар (һөнэрләр) буенча эш вакыты (таблица буенча) кертелә.

Таблица

Вазыйфалар (һөнэрләр) исемлеге, аларга эш вакыты вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажына исәпләнә

т/б №	Гомумтармак вазыйфалары җитәкчеләренен, белгечләренен һәм хезмәткәрләренен һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләре вазыйфалары аталышы (барлык Идел буе категорияләре, шул исәптән «баш», «өлкән» вазыйфаи исемнәре)	Аларда эшләү чорлары кызыксындыру түләүләрен билгеләү өчен белгечлек буенча эш стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнэрләр) исемнәре
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык хисабы һәм хужалык эшчәнлеге анализы буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәп) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм претензия эше буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча техник, хисапчы, калькулятор, кассир, таксировщик, статистик, исәпкә алуучы	финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш хисапчы, хисапчы, хисапчы-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, килешү һәм претензия эше буенча икътисадчы, матди-техник тәминат экономисты, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, хезмәт буенча икътисадчы, финанс эшләре буенча икътисадчы, планлаштыру буенча техник, хисапчы, калькулятор, кассир, таксировщик, статистик, хисапчы, салым һәм җыемнар буенча консультант, аудитор
2.	Материал-техник тәмин итү буенча икътисадчы	матди-техник тәминат бүлеге икътисадчы, матди-техник тәминат бүлеге башлыгы, склад мөдире, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, хужалык эшчәнлеген анализлау һәм бухгалтер исәбе буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге экономисты, килешү һәм претензия эшләре буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эшләре буенча икътисадчы, товар белгече, планлаштыру буенча техник, хисапчы, таксировщик, хисапчы.
3.	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы	хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм җитештерү белән идарә итү лабораториясе (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюро) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер,

		инструктор-дактилолог, хезмэт буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражчы
4.	Хезмэтне саклау бүлеге башлыгы, хезмэтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы буенча инженер	хезмэтне саклау бүлеге башлыгы, хезмэтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмэтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмэт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмэтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы инженеры, инженер
5.	Кадрлар бүлеге (махсус бүлек һәм башкалар) башлыгы, кадрлар эзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар эзерләү буенча инженер	кадрлар бүлеге (махсус бүлек һәм башкалар) башлыгы, кадрлар эзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар эзерләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельче
6.	Социаль үсеш бүлеге башлыгы	социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар эзерләү бүлеге башлыгы, хезмэтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмэтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү лабораториясе (бюро) башлыгы, хезмэт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмэтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча инженер, кадрлар буенча белгеч, инструктор-дактилолог, кадрлар буенча инспектор, хезмэтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы инженеры, хезмэтне нормалаштыру буенча инженер, хезмэтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмэтне оештыру буенча инженер, хезмэт буенча техник, социолог
7.	Профконсультант	профконсультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны эш белән тээмин итү үзәге инспекторы, инструктор-дактилолог
8.	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт
9.	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документовед, архивариус, эш башкаручы, йөкләмэләр үтәлешен контрольдә тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, стенографистка, машинистка, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортист, кодификатор, экспедитор	архив мәдире, канцелярия мәдире, документлар алып баручы, архивариус, эш башкаручы, йөкләмэләр үтәлешен контрольдә тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинист, секретарь-стенографист, стенографист, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортист, кодификатор, экспедитор
10.	Машинкада басу бюросы мәдире, күчermә-күбәйткеч бюро мәдире, машинистка	машинкада басу бюросы мәдире, күчermә-күбәйткеч бюро мәдире, машинистка, секретарь-машинистка, күчermәче
11.	Материал-техник яктан тээмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы,	матди-техник тээмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире,

	склад мөдире, хужалык мөдире	хужалык мөдире, товар белгече, агент, сатып алулар буенча агент, тээмин итү агенты, товар белгече, йөк ташу буенча икътисадчы, йөк ташу буенча экспедитор
12.	Тулай торак мөдире, пропусклар бюросы дежуры, комендант, администратор	пансионатның (кунакханэлэрнең) торак корпусы мөдире, тулай торак мөдире, пропусклар бюросы мөдире, ял итү бүлмәсе мөдире, хужалык мөдире, пропускларның дежур бюросы, дежурный (белешмэләр бирү буенча, зал, кунакханәнең каты, автомобиль йөртүчелэрнең ял итү бүлмәсе, тулай торак һ. б.), комендант, администратор, саклау камерасы мөдире һ. б.
13.	Гараж башлыгы	гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспорты контролеры, диспетчерлык хәрәкәте һәм төяү-бушату эшләре операторы, автотехник экспертиза буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалыгы эксперты, автотранспорт йөртүчесе
14.	Житештерү мөдире, ашханә мөдире	житештерү мөдире, ашханә мөдире, аш-су остасы
15.	Диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы	диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы, диспетчерлык хәрәкәте һәм төяү-бушату эшләре операторы
16.	Фотолаборатория мөдире	фотолаборатория мөдире, фотограф, рәссам-фотограф
17.	Механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик)	ремонт цехы башлыгы, остаханә башлыгы (мөдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик), инженер
18.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты	житештерү белән идарә итүнең автоматлаштырылган системасы бүлеге башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, инженер-программист (программист), житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, житештерү белән идарә итүнең автоматлаштырылган системалары буенча инженер, инженер, математик, техник-программист, техник, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты
19.	Фәнни-техник китапханә мөдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник	фәнни-техник китапханә мөдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, патент һәм уйлап табу эше буенча инженер, инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник, техник
20.	Техник-икътисади тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик	техник-икътисади тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник

		мәғлүмат бүлеге башлығы, аналитик
21.	Инженер-лаборант, техник-лаборант, лаборант	заводның үзәк лабораториясе начальнигы, житештерү лабораториясе начальнигы (житештерүне контрольдә тоту буенча), инженер-лаборант, инженер, техник-лаборант, техник, лаборант
22.	Инструмент буенча техник, техник-технолог	житештерү бүлеге башлығы, техник бүлек башлығы, инструмент житештерү цехы башлығы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлығы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлығы, цех башлығы, цех (участок) башлығы, контроль мастеры, участок мастеры, инженер, житештерү процессларын эзерләү буенча инженер, инженер-технолог, автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, инструментлар буенча инженер, жиһаз комплектацияләү буенча инженер, инженер-конструктор (конструктор), житештерү белән идарә итүне оештыру буенча инженер, патент һәм уйлап табу эше буенча инженер, фәнни-техник мәғлүмат буенча инженер, механик, техник,-инструмент буенча конструктор, техник-технолог
23.	Инженер	барлык атамалар кәргән инженер, житештерү бүлеге башлығы, техник бүлек башлығы, сынаулы житештерү цехы башлығы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлығы, цех (участок) башлығы, капитал төзелеш бүлеге башлығы, участок мастеры, механик, техник, техник-конструктор, инструмент буенча техник, техник-технолог
24.	Инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәғлүмат-исәп) үзәге технигы	инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәғлүмат-хисап) үзәге технигы, инженер, инженер-программист (программист), техник-программист, техник
25.	Копировщик	Сызымчы, сызымчы-конструктор, копировщик, рәссам
26.	Психолог	психолог, медицина психологы, педагог-психолог, профконсультант
27.	Физиолог	физиолог, биолог
28.	Социолог	социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлығы
29.	Рәссам	барлык атамалар рәссамнары, архитектор, сызымчы
30.	Архитектор	Рәссам-конструктор (дизайнер), сызымчы-конструктор, сызымчы
31.	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче	тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче
32.	Бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы) идарәчесе	бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы) белән идарә итүче, агроном, зоотехник
33.	Башка аерымланган структур бүлекчә	тиешле төрдәге икътисади эшчәнлек хез-

	филиалы директоры (башлыгы, мөдире)	мәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кертелгән вазифалар
--	-------------------------------------	---

4.6. Бүләкләү һәм башка бүләкләү түләүләре хезмәткәрләргә билгеле бер вакыт аралыгында (ай, квартал, ел), шулай ук юбилей даталары, отличие билгеләре, Рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр һәм Татарстан Республикасы мәгариф оешмасының локаль актлары һәм коллектив килешүләре нигезендә билгеләнгән башка нигезләр буенча берьюлы билгеләнә.

4.6.1. Премия һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы белем бирү оешмаларының локаль актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.6.2. Эшчеләр, эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренә гомуми тармак вазифаларына премия түләүгә каралган хезмәт хакы фондының тәкъдим ителгән күләме хезмәт хакы түләү фондының (хезмәт хакы ставкалары, вазифа окладлары) һәм төп вазифасы һәм төп эш урыны буенча хезмәткәрләргә стимуллаштыручы характердагы башка түләүләр.

V. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

5.1. Татарстан Республикасы мәгариф оешмаларында компенсация характерындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

зиянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә мәшгуль булган хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түләүләр;

нормаль эшләрдән читкә тайпылган шартларда (төрле квалификацияле эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазифаларны) берләштергәндә, өстәмә эштә, төнге вакытта һәм нормаль эшләрдән читкә тайпылган башка шартларда эшләгәндә) эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр.

5.2. Хезмәт шартлары зарарлы һәм (яки) куркыныч булган эшләрдә мәшгуль булган хезмәткәрләргә һәм нормаль эштән читкә тайпылган шартларда (һөнәрләренә (вазифаларны) берләштерү, эштән тыш эш, төнге эш, хезмәт күрсәтү зоналарын киңәйтү, хезмәт шартнамәсендә билгеләнгән эштән азат ителмичә эш күләмен арттыру яки вакытлыча булмаган хезмәткәр бурычларын үтәү өчен компенсация характерындагы түләүләр, ял көннәрендә һәм эшләмәгәндә эшләү бәйрәм көннәре), законнар нигезендә һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы мәгариф оешмаларының расланган хезмәт хакы фонды чикләрендә билгеләнә.

Компенсация сыйфатындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар, әлеге Нигезләмә белән билгеләнә.

5.2.1. Зиянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары (B_{kh}) белән эшләрдә мәшгуль булган хезмәткәрләргә компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_N}$$

биредә:

O - Татарстан Республикасы мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең әлеге Нигезләмәнең II бүлегендә кабул ителә торган база хезмәт хакы күләме;

D_{kh} - Россия Федерациясенең Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары белән эшләрдә мәшгуль булган компенсация характерындагы түләү өчен өстәмә күләме.

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләүләр каралган вакыт;

H_N - Россия Федерациясенең Хезмәт кодексына ярашлы рәвештә кабул ителә торган эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең, житәкчеләренә, белгечләренә һәм

хезмәткәрләрнең гомуми тармак вазифаларының хезмәт хакы ставкасы (база оклады) өчен сәгать нормасы.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә мәшгуль булган хезмәткәрләрнең хезмәт хакы нормаль хезмәт шартлары белән эшнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хаклары (вазыйфайи хезмәт хаклары) белән чагыштырганда 4 процент күләмендә махсус бәяләү нигезендә югары күләмдә билгеләнә.

5.3. Выплаты компенсационного характера за работу в условиях, отклоняющихся от нормальных, устанавливаются в следующих размерах:

төнлә эшләгән һәр сәгать нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда артыграк күләмдә түләнә, әмма хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлар белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

хезмәткәрне аңа график белән билгеләнгән ял көнендә яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә жәлеп иткән очракта, эш кимендә икеләтә күләмдә түләнә;

вазыйфайи оклад алучы хезмәткәрләргә әгәр эш ялларда һәм эш көне булмаган бәйрәм көнендә эш вакытының айлык нормасы чикләрендә башкарылса, окладтан тыш кимендә бер көнлек яисә бер сәгатьлек төп ставка күләмендә, эш айлык нормадан тыш башкарылса, окладтан тыш кимендә ике көнлек яисә сәгатьлек ставка күләмендә;

ял көне һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәр теләге буенча аңа башка ял көне тәкъдим ителергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендә бер мәртәбә түләнә, ә ял көне өчен түләнми;

һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, хезмәт күрсәтү зоналарын киңәйткәндә, эш күләмен арттырганда яисә, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнгән эштән азат итмичә, вакытлыча юкка чыккан хезмәткәрнең вазыйфаларын үтәгәндә, хезмәткәргә өстәмә түләү башкарыла, аның күләме, өстәмә эшнең эчтәлеген һәм (яисә) күләмен исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе яклары килешүе буенча билгеләнә.

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы мәгариф оешмалары житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомуми тармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакы түләү шартлары турында нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союз һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре исемлеге

т/б №	Мактаулы исем атамасы
1	2
1.	Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре
1.1.	Россия Федерациясенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган агрономы
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган архитекторы
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган ветеринария табибы
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган табибы
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган геологы
1.9.	Россия Федерациясенең атказанган сәнгать эшлеклесе
1.10.	Россия Федерациясенең атказанган фән эшлеклесе
1.11.	Россия Федерациясенең атказанган жир төзүчесе
1.12.	Россия Федерациясенең атказанган зоотехнигы
1.13.	Россия Федерациясенең атказанган уйлап табучысы
1.14.	Россия Федерациясенең атказанган конструкторы
1.15.	Россия Федерациясенең атказанган урманчысы
1.16.	Россия Федерациясенең житештерү буенча атказанган белем бирү мастеры
1.17.	Россия Федерациясенең атказанган машина төзүчесе
1.18.	Россия Федерациясенең атказанган мелиораторы
1.19.	Россия Федерациясенең атказанган металлургы
1.20.	Россия Федерациясенең атказанган метеорологы
1.21.	Россия Федерациясенең атказанган метрологы
1.22.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы механизаторы
1.23.	Россия Федерациясенең атказанган пилоты
1.24.	Россия Федерациясенең атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәткәре
1.25.	Россия Федерациясенең атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.26.	Россия Федерациясенең атказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
1.27.	Россия Федерациясе дипломат хезмәтенең атказанган хезмәткәре
1.28.	Россия Федерациясенең атказанган торак-коммуналь хужалык хезмәткәре
1.29.	Россия Федерациясенең атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.30.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре

1.31.	Россия Федерациясенең атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
1.32.	Россия Федерациясенең атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
1.33.	Россия Федерациясенең атказанган азык-төлек индустриясе хезмәткәре
1.34.	Россия Федерациясенең атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
1.35.	Россия Федерациясенең атказанган элемент хезмәткәре
1.36.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
1.37.	Россия Федерациясенең атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
1.38.	Россия Федерациясенең атказанган текстиль һәм жиңел сәнәгать хезмәткәре
1.39.	Россия Федерациясенең атказанган сәүдә хезмәткәре
1.40.	Россия Федерациясенең атказанган транспорт хезмәткәре
1.41.	Россия Федерациясенең атказанган физик культура хезмәткәре
1.42.	Россия Федерациясенең атказанган рационализаторы
1.43.	Россия Федерациясенең атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
1.44.	Россия Федерациясенең атказанган коткаручысы
1.45.	Россия Федерациясенең атказанган төзүчесе
1.46.	Россия Федерациясенең атказанган укытучысы
1.47.	Россия Федерациясенең атказанган химигы
1.48.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
1.49.	Россия Федерациясенең атказанган шахтеры
1.50.	Россия Федерациясенең атказанган штурманы
1.51.	Россия Федерациясенең атказанган штурман-сынауучысы
1.52.	Россия Федерациясенең атказанган экологы
1.53.	Россия Федерациясенең атказанган икътисадчысы
1.54.	Россия Федерациясенең атказанган энергетигы
1.55.	Россия Федерациясенең атказанган юристы
2.	Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре
2.1.	Татарстан Республикасы Мактау грамотасы
2.2.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.3.	Татарстан Республикасының халык язучысы
2.4.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.5.	Татарстан Республикасының халык укытучысы
2.6.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган агрономы
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.9.	Татарстан Республикасының атказанган архитекторы
2.10.	Татарстан Республикасының атказанган ветеринария табибы
2.11.	Татарстан Республикасының атказанган табибы
2.12.	Татарстан Республикасының атказанган геологы
2.13.	Татарстан Республикасының атказанган сәнәгать эшлеклесе
2.14.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
2.15.	Татарстан Республикасының атказанган терлекчесе
2.16.	Татарстан Республикасының атказанган жир төзүчесе
2.17.	Татарстан Республикасының атказанган зоотехнигы
2.18.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.19.	Татарстан Республикасының атказанган урманчысы
2.20.	Татарстан Республикасының атказанган машина төзүчесе
2.21.	Татарстан Республикасының атказанган мелиораторы
2.22.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалыгы механизаторы
2.23.	Татарстан Республикасының атказанган нефтьчесе
2.24.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
2.25.	Татарстан Республикасының атказанган торак-коммуналь хужалык хезмәткәре
2.26.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре

2.27.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2.28.	Татарстан Республикасының атказанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.29.	Татарстан Республикасының атказанган азык-төлек сәнәгәте хезмәткәре
2.30.	Татарстан Республикасының атказанган элемтә хезмәткәре
2.31.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
2.32.	Татарстан Республикасының атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
2.33.	Татарстан Республикасының атказанган халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсе хезмәткәре
2.34.	Татарстан Республикасының атказанган транспорт хезмәткәре
2.35.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
2.36.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы
2.37.	Татарстан Республикасының атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
2.38.	Татарстан Республикасының атказанган коткаручысы
2.39.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
2.40.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
2.41.	Татарстан Республикасының атказанган химигы
2.42.	Татарстан Республикасының атказанган экологы
2.43.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
2.44.	Татарстан Республикасының атказанган энергетигы
2.45.	Татарстан Республикасының атказанган юристы
3.	Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның халык архитекторы
3.4.	СССРның атказанган очучы-сынауучысы
3.5.	СССРның атказанган штурман-сынауучысы
3.6.	СССРның Халык табибы
3.7.	СССРның халык укытучысы
3.8.	СССРның атказанган спорт мастеры
3.9.	СССРның атказанган тренеры
3.10.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.11.	СССРның атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
3.12.	СССРның атказанган сәнәгать хезмәткәре
3.13.	СССРның атказанган төзүчесе
3.14.	СССРның атказанган транспорт хезмәткәре
3.15.	СССРның атказанган элемтә хезмәткәре
3.16.	СССР Кораллы Көчләренең атказанган белгече
4.	Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре
4.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Атказанган энергетик
4.3.	Атказанган нефтьче
4.4.	Нефть остасы
4.5.	Атказанган газ сәнәгәте хезмәткәре
4.6.	Атказанган нефть һәм газ сәнәгәте хезмәткәре
4.7.	Атказанган шахтер
4.8.	Атказанган химик
4.9.	Атказанган машина төзүче
4.10.	Атказанган урман сәнәгәте хезмәткәре
4.11.	Атказанган азык-төлек индустриясе хезмәткәре
4.12.	Атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
4.13.	Атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
4.14.	Атказанган балыкчы

4.15.	Атказанган полиграфист
4.16.	Атказанган абыл хужалыгы хезмэткәре
4.17.	Атказанган игенчелек мастеры
4.18.	Атказанган агроном
4.19.	Атказанган абыл хужалыгы инженеры
4.20.	Атказанган зоотехник
4.21.	Атказанган терлекчелек хезмэткәре
4.22.	Атказанган терлекче
4.23.	Атказанган терлекчелек остасы
4.24.	Терлекчелек остасы
4.25.	Атказанган жир төзүче
4.26.	Атказанган абыл хужалыгы механизаторы
4.27.	Атказанган механизатор
4.28.	Игенне машина белән урып-жыю остасы
4.29.	Атказанган ирригатор
4.30.	Атказанган мелиоратор
4.31.	Атказанган гидротехник
4.32.	Атказанган ветеринария табибы
4.33.	Атказанган урманчы
4.34.	Табигатьне саклауның атказанган хезмэткәре
4.35.	Атказанган транспорт хезмэткәре
4.36.	Атказанган автотранспорт хезмэткәре
4.37.	Атказанган элементче
4.38.	Атказанган элемент хезмэткәре
4.39.	Атказанган төзүче
4.40.	Атказанган сәүдә һәм ижтимагый туклану хезмэткәре
4.41.	Атказанган сәүдә хезмэткәре
4.42.	Атказанган сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмэткәре
4.43.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмэткәре
4.44.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмэткәре
4.45.	Атказанган коммуналь хужалык хезмэткәре
4.46.	Атказанган торак-коммуналь хужалык хезмэткәре
4.47.	Атказанган халыкка коммуналь һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмэткәре
4.48.	Атказанган коммуналь-көнкүреш хезмәте хезмэткәре
4.49.	Халык табибы
4.50.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмэткәре
4.51.	Атказанган табиб
4.52.	Атказанган провизор
4.53.	Атказанган фармацевт
4.54.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.55.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.56.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.57.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмэткәре
4.58.	Атказанган тренер
4.59.	Атказанган социаль тәэмин итү хезмэткәре
4.60.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.61.	Атказанган укытучы
4.62.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
4.63.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
4.64.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмэткәре
4.65.	Атказанган укытучы
4.66.	Атказанган югары мәктәп хезмэткәре

4.67.	Атказанган халык мэгарифе хезмэткэре
4.68.	Атказанган югары мэктэп эшлеклесе
4.69.	Атказанган пропагандачы
4.70.	Халык артисты
4.71.	Атказанган артист
4.72.	Атказанган сэнгать эшлеклесе
4.73.	Халык рэссамы
4.74.	Атказанган рэссам
4.75.	Халык язучысы
4.76.	Атказанган язучы
4.77.	Халык шагыйре
4.78.	Халык жырчысы
4.79.	Халык акыны
4.80.	Атказанган журналист
4.81.	Атказанган мэдэният эшлеклесе
4.82.	Атказанган мэдэни-мэгърифэтчелек эше хезмэткэре
4.83.	Атказанган мэдэният хезмэткэре
4.84.	Атказанган архитектор
4.85.	Атказанган китапханэче
4.86.	Атказанган келэм тукучы
4.87.	Гамэли сэнгать остасы
4.88.	Атказанган халык ижаты остасы
4.89.	Атказанган фэн һәм техника эшлеклесе
4.90.	Атказанган фэн эшлеклесе
4.91.	Атказанган геолог
4.92.	Атказанган геолог-разведчик
4.93.	Атказанган геология хезмэткэре
4.94.	Атказанган геология хезмэте хезмэткэре
4.95.	Атказанган геодезия һәм картография хезмэткэре
4.96.	Атказанган юрист
4.97.	Атказанган инженер
4.98.	Атказанган уйлап табучы
4.99.	Атказанган рационализатор
4.100.	Атказанган оста
4.101.	Атказанган икътисадчы
4.102.	Атказанган бухгалтер
4.103.	Атказанган (эшлэүче, эшче) яшьлэр остасы
5.	Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исеми
5.1.	Атказанган сәнэгать хезмэткэре
5.2.	Атказанган химик
5.3.	Атказанган машина төзүче
5.4.	Целлюлоза-кәгазь һәм агач эшкертү сәнэгатенең атказанган хезмэткэре
5.5.	Атказанган урман сәнэгате хезмэткэре
5.6.	Атказанган медицина сәнэгате хезмэткэре
5.7.	Атказанган медицина хезмэткэре
5.8.	Атказанган авыл хужалыгы хезмэткэре
5.9.	Атказанган агроном
5.10.	Атказанган кырчы
5.11.	Атказанган зоотехник
5.12.	Атказанган терлекче
5.13.	Атказанган жир төзүче

5.14.	Атказанган авыл хужалыгы механизаторы
5.15.	Атказанган механизатор
5.16.	Игенне машина белэн урып-жыю остасы
5.17.	Атказанган мелиоратор
5.18.	Атказанган ветеринария табибы
5.19.	Атказанган урманчы
5.20.	Атказанган транспорт хезмэткәре
5.21.	Атказанган шофер
5.22.	Атказанган машина йөртүчесе
5.23.	Атказанган элемтәче
5.24.	Атказанган элемтә хезмэткәре
5.25.	Атказанган төзүче
5.26.	Атказанган сәүдә һәм ижтимагый туклану хезмэткәре
5.27.	Атказанган сәүдә хезмэткәре
5.28.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмэткәре
5.29.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмэткәре
5.30.	Атказанган торак-коммуналь хужалык хезмэткәре
5.31.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмэткәре
5.32.	Атказанган табиб
5.33.	Атказанган провизор
5.34.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.35.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмэткәре
5.36.	Атказанган мәктәп эшлеклесе
5.37.	Атказанган мәктәп укытучысы
5.38.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
5.39.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
5.40.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмэткәре
5.41.	Атказанган югары мәктәп хезмэткәре
5.42.	Халык артисты
5.43.	Атказанган артист
5.44.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.45.	Халык рәссамы
5.46.	Атказанган рәссам
5.47.	Халык язучысы
5.48.	Атказанган язучы
5.49.	Халык шагыйре
5.50.	Атказанган журналист
5.51.	Атказанган мәдәният хезмэткәре
5.52.	Атказанган китапханәче
5.53.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.54.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.55.	Атказанган фән эшлеклесе
5.56.	Атказанган геолог
5.57.	Атказанган юрист
5.58.	Атказанган милиция хезмэткәре
5.59.	Атказанган техник
5.60.	Атказанган инженер
5.61.	Атказанган уйлап табучы
5.62.	Атказанган рационализатор
5.63.	Атказанган икътисадчы
5.64.	Атказанган бухгалтер
5.65.	Атказанган халык хужалыгы хезмэткәре

5.66.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы
-------	--